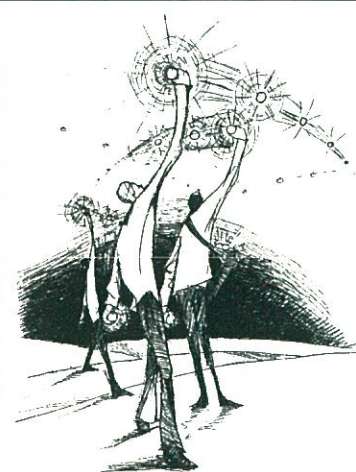


ELŐZETES IGÉNYFELMÉRÉS, HÁTTÉRELEMZÉS SZAKMAI PROGRAM

**I. BÉLA GIMNÁZIUM,
KOLLÉGIUM ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLA**

**előzetes igényfelmérése, helyzetelemzése és a
helyzetelemzés megállapításaihoz igazodó szakmai
programja**



**TÁMOP-
3.3.10.A-12**

Tartalom

BEVEZETÉS.....	1
AZ INTÉZMÉNY RÖVID BEMUTATÁSA	1
A SZAKMAI PROGRAM ALAPJÁT ADÓ HELYZET ELEMZÉSE	6
SZEMÉLYI FELTÉTELEK	6
A KÉPZÉS RENDSZERE	7
TANULÓI LÉTSZÁMOK	9
FELZÁRKÓZTATÁS, TANULÁSI NEHÉZSÉGEK	10
A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK KEZELÉSE:	11
INTEGRÁCIÓS TEVÉKENYSÉGRENDSZER	12
KAPCSOLATOK, AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS SZÍNTEREI, FORMÁI	12
TANULMÁNYI ÉS ÉRETTSÉGI EREDMÉNYESSÉG	15
AZ ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉS EREDMÉNYESSÉGE	21
TANÓRÁN KÍVÜLI ÉS SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGEK	23
PÁLYÁZATOK, FEJLESZTÉSEK	24
ELŐZETES IGÉNYFELMÉRÉS, HÁTTÉRELEMZÉS	28
A SZAKMAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA	37
A SZAKMAI PROGRAM ISMERTETÉSE	38
PROJEKTMENEDZSMENT	38
HUMÁN ERŐFORRÁS BIZTOSÍTÁSA	38
A BEFOGADÓ TANULÓI KÖRNYEZET BIZTOSÍTÁSA	39
INTÉZMÉNYI FEJLESZTÉSI CSOPORT IRÁNYÍTÁSÁVAL MEGVALÓSÍTANDÓ TEVÉKENYSÉGEK	39
SZUPERVÍZIÓ - A SEGÍTŐK SEGÍTÉSE	40
A MENTORI TEVÉKENYSÉG FOLYAMATA	41
A MENTOR FELADATAIHOZ KAPCSOLÓDÓ ALAPTEVÉKENYSÉGEK	41
SZAKTÁRGYI FEJLESZTÉS, MÉRÉSEK	42
ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉS	42
A HÁLÓZATI, HORIZONTÁLIS TANULÁS MEGVALÓSÍTÁSA	43
A TANULÓI MEGFIGYELÉSE AZ ISKOLAI ÓRÁKON	44
PEDAGÓGIAI ESETMEGBESZÉLÉSEK	45
A BEMENETI MÉRÉS SORÁN, AZ EGYÉNI FEJLESZTÉSI TERVEK ELKÉSZÍTÉSÉHEZ FELHASZNÁLANDÓ FELADATSOR	46
A BEMENETI MÉRÉSEK ALAPJÁN ELKÉSZÍTETT KULCSKOMPETENCIA FEJLESZTÉSI TERVEK ÉVFOLYAMOK SZERINTI BONTÁSBAN	69
A TANULÓK PSZICHOLÓGUS ÁLTAL VÉGZETT VIZSGÁLATAINAK TARTALMA	75
A CSALÁDLÁTOGATÁSOK TARTALMI ELEMEI	79
SZÜLŐKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS, BEVONÁSUK A PROJEKTBE	80
KÖZÖSSÉG- ÉS KAPCSOLATÉPÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	82
SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK.....	91
NYILVÁNOSSÁG	93
A PROJEKT VÁRHATÓ EREDMÉNYESSÉGI MUTATÓI.....	93

Bevezetés

A mi intézményünk az általános iskola első évfolyamától a középiskola befejezéséig egységbe fogja azt az időszakot, ahol a 21. század követelményeinek megfelelő tudással és képességekkel felvértezett fiatalok kell, hogy nevelődjenek. Ők már azon a globális piacon versenyeznek, ahol a képzettség az egyik legfontosabb megkülönböztető érték. Az ehhez való megfeleléshez szilárd, mintát közvetítő értékrenddel bíró iskolai közösségre van szükség, ahol a diák kezdeményezően, sokoldalú segítséget kapva tanul, egyéniségének megfelelő, hiteles és rendszerbe foglalt tudást szerez, képességei maximálisan fejlődnek.

A nevelési-oktatási intézmények működésének alapja a törvényi szabályozás. A köznevelést szabályozó és befolyásoló törvények (felsőoktatási, szakképzési, köznevelési) hármas egysége közvetlenül és közvetetten hatnak intézményünkre, változást és változtatást feltételeznek tartalomban és formában egyaránt.

Az új köznevelési törvény a magas minőségű működést elsősorban pedagógus - szakmai kérdésnek tekinti. Ennek értékalapját a Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek teremtik meg. A törvény a helyi szintű szabályozást a nevelőtestületek és az intézményvezető kezébe adja.

Mindezek tudatos és távlatos felelősség-vállalást feltételeznek, pedagógiai egységet, jobbító közös akaratot és közös munkát.

Intézményünk ezekre a kihívásokra tervezi stratégiáját.

Az intézmény rövid bemutatása

Az I. Béla Gimnázium többcélú – gimnáziumot, kollégiumot, általános iskolát magában foglaló- gyermek- és diákközpontú, innovatív szemléletű, a tanulási folyamatban a sokoldalú tanulói támogatás kereteit biztosító, az IKT-t hatékonyan alkalmazó intézmény.

Az I. Béla Gimnázium eddigi sikere a nevelőtestület, az őket segítő alkalmazottak, a diákok és a mögöttük álló szülők együttes fáradozásának, törekvésének, valamint törekvéseink fenntartói támogatásának eredménye. Az általános iskola ezer szállal kötődik Szedres Község erős identitású közösségéhez. A Bezerédj család iskolafejlesztő szellemi örökségét ápoló, arra mintaként tekintő, a hagyományok megőrzését és továbbadását szem előtt tartó

pedagógiai szemlélet, a község közéletét befolyásoló tevékeny magatartás elismertté teszi az alapfokú oktatás színterét adó közösséget.

A kollégium fejlődési pályára állította az Arany János Kollégiumi Programot. Mára elismerten magas színvonalú, igényes és minőségi munkával teremt esélyt a továbbtanulásra azoknak, akik előtt az ajtók korábban többnyire bezárultak.

A „főszereplőt”, az intézmény székhelyét, magát az I. Béla Gimnáziumot pedig a Tolna megyei középiskolák sorában „a harmadik legjobb” gimnáziumként tartja számon a közvélemény. (A kompetenciamérések eredményei alapján ez megalapozott értékelésnek tekinthető.) A több, mint húsz éves gimnáziumunk el tudja fogadtatni jelenlétét versenytársai, a város középfokú oktatási intézményei részéről is. Nagy „pedagógiai hozzáadott értékkel” bíró munkánk eredményeként hazánk neves, nagy tradíciójú középiskolái közé emelkedtünk, a 24 Tehetséggondozó Középiskola egyikeként.

Intézményünkben a 21. század kihívásainak megfelelni akaró és többségükben megfelelni tudó fiatalok nevelődnek. Őket segítő, korszerű oktatási személetünk pedagógiai innovációk sorozatában formálódott. Továbbtanulási mutatóink, érettségi eredményeink, az országos kompetenciaméréseken a négy évfolyamos gimnáziumokénál stabilan jobb eredményeink,



öt év átlagában a mintegy 200 vegyes típusú középiskola között elfoglalt rangos tizenharmadik helyünk hitelesítik, másrészt a szülők és diákok körében végzett felméréseink megalapozottá teszik törekvéseinket – azok környezetünkhöz, a velünk szemben támasztott elvárásokhoz és igényekhez való igazodását.

Az intézmény 1967-es alapítása óta több változáson ment át, rugalmasan igazítva képzési irányait a Tolna megyei megyeszékhelyen jelentkező igényekhez. Az Erdélyi Zoltán Ybl-díjas építész tervei alapján készült épület falai között kezdetben különböző szakmákban szakközépiskolai képzés folyt. Tanultak az intézményben szőlészek-borászok, elektroműszerészek, mechanikai és finommechanikai –műszerészek, gépészek, háztartási gép- és villamosgép-szerelők, épületgépészek, épületgépész technikusok, általános gépszerelők. Az első gimnáziumi osztály 1992 szeptemberében indult. Az egyre népszerűbb

gimnáziumi osztályok mellett informatikai szakközépiskolai képzés folyt az intézményben, amely 1993-ban vette fel a Szekszárdon apátságot alapító Árpád-házi király, I. Béla nevét.

Az informatikai képzési profilt 1998-tól érettségi utáni képzési formákkal is erősítette az iskola, először szoftverüzemeltetők, majd informatikai statisztikusok és gazdasági tervezők, a Cisco Hálózati Akadémia lokális oktatóközpontjaként műszaki informatikai mérnökasszisztensek, illetve középfokú, integrált ügyfélkapcsolatok asszisztenseinek képzésével. Jelenleg az OKJ-s képzési forma szünetel.

A 2004/2005. tanévben több jelentős, a jövőjét nagyban befolyásoló újítást ért meg az intézmény. Ebben az évben jelent meg az első öt évfolyamos nyelvi előkészítő gimnáziumi



osztály az iskolában; ugyancsak ebben az évben rendezte meg az intézmény először a Neumann János Számítás-tudományi Társasággal közösen meghirdetett Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék-versenyt; végül

ebben az évben először zajlottak kétszintű érettségi vizsgák. Mindhárom területen sikeresnek tudhatja magát az intézmény. Az öt évfolyamos gimnáziumi osztály tanulói szép tanulmányi eredményeket mutatnak fel. A Neumann-verseny messze kinőtte határainkat: vajdasági, erdélyi elődöntők és hazai előzsűrizés után juthatnak a legtehetségesebb versenyzők alkotásaikkal a szekszárdi I. Béla Gimnázium által szervezett verseny döntőjébe, ahol hat kategóriában két különböző korosztály – általános és középiskolások – diákjai találkoznak minden év márciusában, és neves zsűri előtt mérhetik össze informatikai termékeiket, alkotásaikat. A verseny a tehetségígéretek felkutatása mellett az informatikai innovációk bemutatásának, a tehetséggondozásban alkalmazott módszerek cseréjének is kitűnő terepe, továbbá a tanulók önmenedzselési képességeinek fejlesztéséhez is hozzájárul. Az utóbbi négy év eredményei között mindig volt dobogós helye az I. Béla Gimnázium versenyzőinek a középiskolai kategóriákban. Az elmúlt öt év átlagában a gimnázium diákjai évente átlagosan 56 emelt szintű tantárgyi vizsgát tettek, az összes vizsga teljesítményének átlaga mindössze 5 %-os ingadozással jellemzően 70 %.

2008 az újabb fordulat éve az intézmény életében. Ebben az évben nyerte el a „Tehetséggondozó középiskola” címet, és ugyancsak ebben az évben vált intézményi integráció eredményeként többcélú, óvodai, általános iskolai, kollégiumi és gimnáziumi alapfeladatot ellátó oktatási intézménnyé. 2009 óta a gimnázium szervezi meg a Hátrányos

Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programjának előkészítő évfolyamát. 2010-ben a gimnáziumban elindult a közoktatási típusú sportiskolai képzés, évente egy sportosztállyal. Így alakult ki a jelenleg is fennálló képzési struktúra öt 9. évfolyamos osztállyal. Két négy évfolyamos gimnáziumi, egy öt évfolyamos nyelvi előkészítő gimnáziumi, egy négy évfolyamos közoktatási típusú sportiskolai és az Arany János Kollégiumi Program előkészítő osztályával.

Az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny első fordulójába a tanulók több mint 20 %-a kapcsolódik be, összességében a diákok több mint 40 %-a vesz részt megyei, területi vagy országos tanulmányi, művészeti vagy sportversenyen. Közülük 40-50-en jutnak tovább a második fordulóba, illetve az országos döntőbe. OKTV második fordulóba az utóbbi négy évben évente átlag 2-6 tanuló jutott. Minden évben vannak országos 1-5. helyezéseink diákolimpiákon, művészeti versenyeken, informatikai versenyeken, földtudományi diákkonferencián, szavalóversenyeken, diákszínjátszó fesztiválokon és tantárgyi tanulmányi versenyeken. OKTV országos 1-5. helyet az utóbbi négy évben olasz és angol nyelvből sikerült elérniük az I. Béla Gimnázium diákjainak, angol nyelvből kétszer is.

A továbbtanulási mutatók teszik teljessé a gimnázium képzéséről alkotott képet. Adatokat a végzett tanulók visszajelzéseiből nyerhetünk: eszerint a felsőoktatásban továbbtanulók aránya 85-90 % között mozog. A Köznevelés c. folyóiratban 2011. decemberben közzétett felvételi arány 74,6%. Az ehhez társult nyelvvizsga-szám, érettségi teljesítmény és az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyeken szerzett összpontszám alapján az I. Béla Gimnázium a rangos tizenharmadik helyet foglalja el öt év mutatói alapján, a vegyes középiskolák rangsorában.

Sorozatos innovációk eredményeként a gimnázium minden tanulója magas óraszámban tanulja az informatikát, hatékony e-learning rendszer támogatja az oktatást. A szekszárdi gimnáziumban 230 tanulói laptop segíti a tanulók fejlődését. Az IKT –t hatékonyan alkalmazó gimnáziumi közösség saját fejlesztésű informatikai oktatási jó gyakorlatait 2010-ben 52 közoktatási intézmény számára adta át.

Az I. Béla Gimnáziumban színes és mozgalmas diákélet zajlik. Mindenki megtalálhatja az érdeklődési területének megfelelő tanórán kívüli tevékenységet.





A diákok nemcsak résztvevői, hanem aktív szervezői is az iskolai programoknak. A szöcsketábor, szöcskesimogató, diáknapi, Béla-napi, iskolai versenyek lebonyolítása csak az ő aktív, egyre érettebb közreműködésükkel lehet sikeres.

1995 óta az igazgató minden ballagási ünnepélyen átadja a „Diákokért, iskolánkért, egymásért” feliratú I. Béla-émlékplakettet, Szatmári -Juhos László kisplasztikáját. A kitüntetést az iskola diákjai, tanárai, nem pedagógus alkalmazottai, illetve külső támogatók nyerhetik el.

A folyamatos megújulásra kész intézmény számos, tevékenységére jellemző és annak irányt mutató különböző címmel büszkélkedhet:

Tehetséggondozó Középiskola (2008)

Előminősített Referenciaintézmény (2010)

Madárbarát iskola (2010)

Pénziránytű Iskola (2010)

Tehetségpont (2011)

Ökoiskola(2011)

PTE felsőoktatási gyakorlóhely (2011)

A 2008-ban eggyé vált intézményünk szekszárdi – gimnázium és kollégium - és szedresi - általános iskola és óvoda - egységei évtizedekig önállóan működtek. Az együvé-tartozásban, az egymáshoz alkalmazkodásban csak az óvodának volt gyakorlata, mivel ők az általános iskola irányításával, annak tagintézményeként működtek.

A mindnyájunkat érintő és többségünkben támogatott fenntartói döntést követően meg kellett tanulnunk „egy nyelven beszélni” úgy, hogy az elkülönült helyszíneken folyó pedagógiai munkában ennek pozitív egymásra-hatásai jussanak érvényre. 2013 – ban, az állami fenntartásba kerülés után az óvoda kivált, jelenleg három intézményegységgel működünk.

Közös nevelő és oktató munkánk alapja a pedagógiai program, amely tartalmazza az intézmény stratégiáját, vázolja jövőképét és meghatározza az intézményben folyó munka rendszerét: a nevelés céljait, feladatait és az azt megvalósító tevékenységet. A pedagógiai alapidokumentum a három féle alapfeladatot ellátó szervezeti egység szakmai autonómiájának biztosítója. A közös döntések eredője az TÁMOP 3.1.4 pályázat volt, amelybe valamennyi szervezeti egységünkkel, immár közösen, első nagy vállalkozásként belevágtunk, és amelynek célja a pedagógiai kultúra - és vele a pedagógiai program - megújulása, a korszerű módszertan alkalmazása volt.

„Valljuk, hogy jövőorientált, innovatív intézményként a folyamatos pedagógiai megújulás, informatikai lehetőségeink optimális kihasználása, a környezetünk változásaihoz folyamatosan alkalmazkodó képzési szerkezet jelentheti számunkra a sikeres jövő útját.”

A szakmai program alapját adó helyzet elemzése

Helyzetelemzésünk megmutatja a jelenlegi állapotokat, a feltétel - és eszközrendszerünket, vázolja kitűzött céljainkat, az azok eléréséhez tartozó feladatokat, az esetleges hiányosságokat. Ez a kiindulópontja szakmai programunknak, mely a hátrányos helyzetű középiskolai tanulók lemorzsolódásának csökkentését, a középfokú végzettség megszerzését, a tanulók felsőoktatási képzésbe való bejutását célozza meg.

Személyi feltételek

Intézményünkben a nevelési-oktatási és fejlesztési feladatok a hagyományos szervezeti keretekben, a szakmai munkaközösségek munkatervei szerint a munkaközösség-vezetők irányításával valósulnak meg. A gimnázium gyakorlatát - a feladatokra szerveződő teamek létrehozását – valamennyi szervezeti egység átvette. A pályázati projektek (az általános iskolában az IPR- integrációs pedagógiai rendszer, kollégiumban az Arany János Program, gimnáziumban a TÁMOP-TIOP és COMENIUS projektek) a pályázatvezetők irányításával, teamekben valósulnak meg.

Az intézményi szervezetben a nevelőtestület tagjai a tanítói. illetve tanári kar, a nevelőtanárok, a pedagógiai munkát közvetlenül segítő gyermek-és ifjúságvédők, szabadidő szervezők és a kollégiumi pedagógiai felügyelők, összesen 82 fő.

A nevelőtestület „innovációs hajlamát” az önfejlődés igénye, az évenként megszerzett továbbképzési tanúsítványok magas száma tükrözi.

	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Gimnázium	6	73	24
Kollégium	5	30	3
Ált. iskola	3	47	5

Intézményünk egyik legnagyobb értéke a felnőttek együttműködő, támogató-ösztönző viszonyulása diákokhoz és egymáshoz. Az oldott nevelőtestületi légkör, a nyílt, játszمامentes kommunikáció nagymértékben segíti a hatékony és eredményes oktatás – nevelést.

A képzés rendszere

A gimnáziumban 2010-ig folytattuk az érettségi utáni felsőfokú informatikai mérnökasszisztens szakképzést (a Pécsi Tudományegyetemmel együttműködésben), mely a TISZK rendszer létrejöttével és intézményünk szakképzési többlet-forrásokból történő kizárásával megszűnt. Iskolánk informatikai eszközparkjának azonban feltétlenül használt, hogy a képzést a számunkra lehetséges utolsó pillanatig sikerült fenntartanunk.

2007-ben indult utoljára 9. évfolyamon négyéves gimnáziumi levelező osztályunk, 2011-re a képzés kifutott. A nyelvi előkészítő évfolyamot az ötéves gimnáziumi képzés keretében 2004 óta indítjuk, utolsóként a 2012/2013 – as tanévben. A fő nyelv az angol, melyet a tízedik évfolyamtól emelt szinten tanítunk tovább. 2009 óta a gimnázium szervezi meg az Arany János Kollégiumi Program előkészítő évfolyamát.

2010-ben a városi általános iskolai képzés folytatásaként elindult a közoktatási típusú sportiskolai képzés, évente egy sportosztállyal.

A sportosztályt kivéve az informatikát két tanéven át mindenki emelt óraszámban tanulja, ehhez társulnak a tanulmányi területek profiljába eső tárgyak emelt szinten, vagy emelt óraszámban: matematika, fizika, természettudomány, magyar nyelv és irodalom, történelem, angol nyelv, a sportosztályban pedig a szakági edzések.

A négy évfolyamos gimnáziumban Tehetséggondozó Középiskolaként a középfokú felvételi eljárásban az emelt szintű, tehetséggondozó központi felvétellel is mérjük a hozzánk jelentkezők tudását.

A kollégium a város valamennyi intézményéből fogadja a kollégiumi elhelyezést igénylő tanulókat. A pedagógiai felügyelői rendszert fenntartói engedéllyel 2004-ben vezette be az intézmény. Pedagógiai programjának részeként 2005 óta valósítja meg az Arany János Kollégiumi Programot. Amióta a teljes rendszer kiépült, a programban kollégiumi szinten 88 tanuló tanul, melyből a kilencedik előkészítő tanév gimnáziumi. Ezt követően a négyéves képzést a város középiskoláiban teljesítik a kollégista tanulók.

Az általános iskola sajátossága az alsó tagozaton az iskolaotthonos (két tanítós) nevelés, melyet a tanévben a szülők választása alapján két évfolyamon szerveztünk meg. Az általános iskolában a tanulók két idegen nyelv közül már az első osztálytól választhatnak.

Tanulói létszámok

301174

Székhely/telephely fő nyitóadatai - összesítő táblázat

	Gyermekek, tanulók száma összesen	ebből			halmozottan hátrányos helyzetű
		integráltan nevelt, oktatott	hátrányos helyzetű	5	
2	517	10	73	21	
5	68	1	22	14	
4	164	22	64	38	
3	164				
1	813	33	159	73	

2	I. Béla Gimnázium - 7100, Szekszárd Kadarka u. 25-27.
5	I. Béla Gimnázium Szedresi Bezerédj Amália Óvodája - 7056, Szedres Széchenyi u. 44.
4	I. Béla Gimnázium Szedresi Bezerédj István Általános Iskolai Feladat-ellátási Helye - 7056, Szedres Arany János u. 1.
3	kollégiumi telephely - 7100, Szekszárd Kadarka u. 29.
1	Összesen

A gimnáziumi tanulók létszáma 517, az általános iskolai és a kollégiumi tagintézményé egyaránt 164 fő. Ez összintézményi szinten 845 tanuló.

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók létszáma tagintézményenként:

- gimnázium: HH: 73 fő, HHH: 21 fő
- kollégium: HH: 113 fő, HHH: 88 fő
- általános iskola: HH:64 fő, HHH:38 fő

Az előző évek során sikeres lépéseket tettünk a hátrányos, ill. a halmozottan hátrányos tanulóink integrációjának előmozdítása érdekében, szegregációmentes oktatási keretek között folyik a nevelő - oktató munka. Pedagógusaink ismerik és alkalmazzák az egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott módszereket, eszközöket és tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet.

E célcsoport lemorzsolódási százalékát csak nagyon lassan és sok munkával tudjuk csökkenteni és a tanulók tovább tanulási hajlandóságát is erősíteni kell.

Felzárkóztatás, tanulási nehézségek

A gimnáziumban a felzárkóztatás alapja a felvételi írásbeli dolgozatok eredménye matematikából és magyar nyelvből, valamint a 9. évfolyam elején végzett szintfelmérések (matematika, magyar, idegen nyelv). Az itt szerzett információkat feldolgozva, eltérő szintű és haladási ütemű nivócsoportokat hozunk létre matematikából és az idegen nyelvekből. Az iskolába lépéskor mért eredményeket elemezzük, összevetjük a további teljesítményekkel és az országos mérési adatokkal. Oktatási tevékenységünknek, a fejlesztési lehetőségek feltárásának ez a kiindulási alapja. A magyar nyelvi hiányosságok megszüntetése, illetve csökkentése differenciált tanórai munkával és egyénre szabott otthoni feladatokkal történik. A tanulási nehézségek leküzdésére alkalmazható pedagógiai tevékenységek elsajátítására folyamatosan szervezünk belső képzéseket a pedagógusok számára. A kollégiumban a felzárkóztatás, a hiánypótlás, a tanulási nehézségek kezelése elsősorban az Arany János Kollégiumi Program keretein belül történik, a kompetenciafejlesztő foglalkozások és az egyéni fejlesztések beépítésével.

A szociális hátrányok kezelése:

Szociális problémák esetén a kollégiumban és a gimnáziumban az ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnökök a diákönkormányzat bevonásával együtt járnak el az iskola vezetőségénél vagy az önkormányzat illetékes szervénél.

Tevékenységeik: segítségnyújtás az állami ellátórendszer lehetőségeinek hatékony alkalmazásához, tankönyv-támogatási igény felmérése, tankönyv-támogatási rendszer alkalmazása, diákétképzetési díjkezdvezmények, pályázatok figyelése, ajánlása, szükség esetén benyújtása, nyomon követése, adminisztrációja, kapcsolattartás a szakhatóságokkal, települési önkormányzatokkal.

Az esélyegyenlőség biztosításához hozzájárul, hogy erősen támogatjuk diákjaink részvételét az Útravaló Ösztöndíj programban. Az ehhez kapcsolódó pedagógiai, adminisztrációs tevékenységet szakszerűen végezzük el.

Tehetséggondozó programunkon a tehetséges halmozottan hátrányos, illetve hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók térítésmentesen vehetnek részt.

Programunk alkalmas arra is, hogy előmozdítsa hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét:

- biztosítja azokat a lehetőségeket, melyek elősegítik képességeik hatékonyabb kibontakoztatását;
- tudatosítja a személyes értékeiket;
- megerősíti a tanulást segítő érzelmi és motivációs tényezőket.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fejlődésének nyomon követésére, a fejlődés dokumentumai gyűjtésére tanulói dossziét (tanulói portfóliót) hoztunk létre. Gyűjtjük a munkáikat, az értékeléseket, a mérési eredményeket, mindent, ami tudatosítja személyes értékeiket.

A boldogulás szempontjából a legfontosabb, amiben a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nagy részének hiánya van: az önbizalom és az önállóság. A tanuláshoz, gondolkodáshoz kapcsolódó készségek csak ezekkel együtt fejleszthetők eredményesen. Kiemelt figyelmet szánunk arra, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók bekapcsolódjanak a vállalkozási és kezdeményezőképeséget fejlesztő gazdasági tréning

programba (JAM), ill. a Pénzügyi Oktatási Programba (POP), mert a tréningek önismereti moduljai nagymértékben erősítik az önbizalmat és az önálló gondolkodást.

Integrációs tevékenységrendszer

1. Integrációs stratégia elkészítése:
 - jogosultság megállapítása, arányok figyelemmel kísérése
 - kapcsolattartás a települések önkormányzataival
2. Iskolába való bekerülés segítése
3. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok működtetése
4. Integrációt segítő programok szervezése
5. Átmenetek elősegítése:
 - alsó tagozat-felső tagozat
 - felső tagozat középiskola
 - középiskola felsőfokú képzés
6. Együttműködési partnerkapcsolatok kiépítése
7. Egyéni fejlesztési terveken alapuló háromhavonkénti szöveges értékelés lebonyolítása

Az intézmény és szakmai és társadalmi környezete kapcsolatrendszerének vonatkozásában megállapítható, hogy az intézmény nyitott, együttműködő és sikeres a partnerségépítésben, különösen a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatása érdekében.

Az iskolánkról formált vélemény kialakulásában nagy jelentőségű, hogy milyen minőségű a kapcsolatrendszerünk. Ezt fontosnak tartjuk nevelési szempontból is, mert a nyitott iskolákban a világban eligazodni képes fiatalok nevelődnek.

Kapcsolatok, az együttműködés színterei, formái

- **A kollégiummal:**

Iskolánk tanulóinak kb. 10%-a kollégista. A kollégium közvetlen szomszédságából adódóan kollégista tanulóink nevelési-oktatási gondjainak megoldásában folyamatos együttműködés lehetséges és szükséges az osztályfőnökök, a szaktanárok és a kollégiumi nevelőtanárok között.

- **Sportegyesületekkel, kulturális csoportokkal, művészeti alapiskolával, civil szervezetekkel:**

Tanulóink harmonikus személyiséggé nevelésében fontosnak tartjuk iskolán kívüli tevékenységüket. Ezért azt támogatjuk és elismerjük. Törekszünk arra, hogy a tanulásban kiemelten segítsük őket. A tanulóinkat foglalkoztató szervezeteket az iskolai rendezvényeinkbe bevonjuk. A sportosztály működéséhez a sportegyesületekkel együttműködési megállapodást kötünk.

- **Az I. Béla Alapítvánnyal:**

Pedagógiai programunk megvalósításában nagy segítségünkre van az iskola mellett működő alapítvány, mely céljaink megvalósításának, hagyományaink megőrzésének egyik legfontosabb anyagi biztosítója. A Kuratórium elnökét valamennyi rendezvényünkre meghívjuk, az immár hagyományossá vált I. Béla Alapítványi bálon pedig a nevelőtestület nagy része részt vesz, diákjaink a lebonyolításban is közreműködnek.

- **Az Illyés Gyula Megyei Könyvtárral:**

Író-olvasó találkozók, rendezvényeiken részvétellel, tanórán kívüli rendszeres tevékenységben való aktív szerepvállalással, pályázati projekteken való közös tevékenységgel

- **A Művészetek Házával, a Babits Mihály Művelődési Házzal:**

Hangversenyek és színházi programok szervezésével, kiállítások látogatásával, ill. nagyszabású rendezvényeink (I. Béla Napi Művészeti bemutató) színhelyeként. A Művelődési Ház nyári informatikai táborának igény esetén helyszínt biztosítunk.

- **A Tolna Megyei Levéltárral és a Wosinsky Mór Megyei Múzeummal:**

Rendezvények, kiállítások, levéltári és múzeumi órák, központi „szakkörök” látogatásával.

- **A helyi médiával (újságok, szekszárdi tv):**

Marketing tevékenységünk egyik legfontosabb eleme iskolánk munkájának folyamatos bemutatása.

- **A gazdálkodó szervezetekkel:**

A szakmai gyakorlati képzés, a szakközépiskolai szakmai alapozó képzés tárgyi feltételeinek megteremtésében több szervezettel építettünk ki kapcsolatot, melyet a Neumann Verseny szervezésével is ápolunk. Az együttműködő gazdálkodó szervezetek képviselőit szakmai előadóként, zsűritagként meghívjuk. Támogatóink nevét a honlapon nyilvánosságra hozzuk.

Az egészségnevelésben, környezeti nevelésben együttműködő partnereinket és a kapcsolat tartalmát egészségnevelési- ill. környezeti nevelési programunk tartalmazza.

- **A pedagógiai szakmai szolgáltatókkal és a pedagógiai szakszolgálattal:**

A szakmai szolgáltatást nevelőtestületi belső képzéshez, továbbképzéshez vesszük igénybe. Bekapcsolódunk a megyei feladatokat ellátó pedagógiai szakmai szolgáltató szervezet által szervezett szakmai programokba, Iskolánk három tanára lát el szaktanácsadói feladatokat a pedagógiai intézet megbízásából. A pedagógiai szakszolgálat segítségét (szakvizsgálatát) szükség esetén igénybe vesszük.

Szoros együttműködést építettünk ki a TÁMOP 3.2.2. pályázat Dél-dunántúli nyertesével, a Garay Általános Iskola és AMI-val, az általa működtetett szakmai szolgáltatóval (Kontaktus). Rendszeresen szervezünk közös pedagógiai műhelymunkát.

- **A Megyei Munkaügyi Központtal:**

Az osztályfőnökök közösségformáló munkáját a központ pszichológusa segíti. „Pályaválasztás” című rendezvényüknek hagyományosan résztvevői vagyunk.

- **Az általános iskolákkal:**

Intenzív kapcsolatot tartunk a beiskolázási tevékenységünk kapcsán. Részt veszünk a nyolcadik osztályosok szüleinek az általános iskolában szervezett pályaválasztási szülői értekezleten. A nyolcadikosok osztályfőnökeit és az általános iskolák vezetőit minden évben - egymás munkájának megismerésére - találkozóra hívjuk iskolánkba.

Tehetséggondozó programunk részeként 2002 óta szervezünk általános iskolások számára ún. gimnáziumi előkészítőt. Tehetséggondozó Középiskolaként 9 általános iskolával kötöttünk megállapodást a tehetséges hátrányos helyzetű tanulók felkutatásának támogatására és programunkba való bevonásukra. Együttműködünk az általános iskolákkal minőségbiztosítási rendszereik működése terén is. Kérésre a KIR rendszeren túl is tájékoztatjuk őket a hozzánk felvett tanulóink helytállásáról.

- **A város és a megye középiskolaival:**

A vizsgáztatás, a tehetséggondozás terén az együttműködésben már vannak kialakult hagyományaink. Törekszünk a tapasztalatcserére, pedagógiai gyakorlatunk kölcsönös megismerésére. Nyitottak és készek vagyunk minden további tartalmi együttműködésre. Pedagógusok közös foglalkoztatásában és a közös képzésekben rejlő lehetőségeket tervezzük kölcsönösen előnyös együttműködéssel megvalósítani.

- **A HEFOP volt konzorciumi partnereinkkel:**

A kompetencia alapú képzés bevezetésére a Dél-dunántúli régióban konzorciumi együttműködésben veszünk részt. A konzorciumot egy óvoda, négy általános iskola és négy középiskola hozta létre. A kompetencia alapú képzésben szerzett tapasztalatokat a tagok rendszeresen megosztják egymással.

- **Pécsi Tudományegyetemmel:**

A Pollack Mihály Műszaki Karral, a CISCO helyi akadémia és a műszaki informatikus mérnökasszisztens képzés kapcsán intézményeink között együttműködési megállapodás jött létre. Ez alapot ad arra, hogy a jövőben egyéb szakképzéssel vagy felnőttképzéssel kapcsolatos témákban is megtaláljuk a kölcsönösen előnyös együttműködés lehetőségeit. Ez a kapcsolat lehetővé tette a felsőfokú szakképzés egyetem által kontrollált, magas szakmai szinten tartását.

- **Nemzetközi oktatási kapcsolataink:**

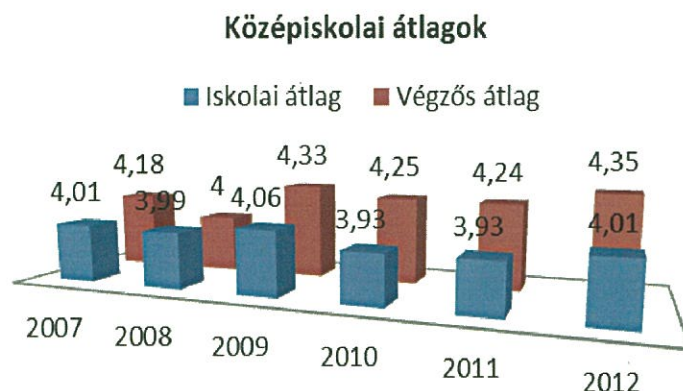
Az Európai Unió polgáraiként elengedhetetlenül szükséges, hogy tanulóink személyesen is szerezzenek tapasztalatokat más kultúrákról, gondolkodásmódról, életstílusról. A személyes kapcsolattartás élménye gazdagítja tanulóink világgépét és bővíti ismereteiket.

A kapcsolattartás során az idegen nyelv élővé válik, a kommunikációs képesség gyorsan fejlődik.

A hatékony kommunikáció feltétele a nyelvtudás, a nyelvtanulás tehát értelmet nyer. Az elektronikus kommunikáció igénybevételével pedig az Internet-felhasználás tudatossá válik. Ennek javítása érdekében háttérelmézést, reprezentatív kérdőíves felmérést készítettünk a tanulók pályaeépítési és pályaválasztási elképzeléseiről.

Tanulmányi és érettségi eredményesség

A gimnáziumra öt év átlagában 4 egész körüli ($\pm 0,07$) a jellemző tanulmányi átlag. A diagramon az összes osztály és a végzős osztályok tanulmányi eredményességét hasonlíthatjuk össze. Az elől álló oszlopok az iskolai eredményeket, a mögöttük állók pedig a végzős évfolyam eredményeit szemléltetik:



Szakmai-pedagógiai kihívást és feladatot jeleznek a számadatok az utóbbi tanévek tendenciáit illetően, mivel a végzős évfolyamok eredményessége számottevően meghaladja az összes tanulók eredményességét. A tantárgyi átlagok szóródása az alacsonyabb évfolyamokon magas, jellemzően a leggyengébb átlagúak a természettudományi tárgyak. Az utolsó oszlop az idei tanév félévi iskolai átlagát jeleníti meg.

A gimnáziumok eredményességének mutatói között tartják számon a tanulók nyelvvizsgálóinak számát, illetve arányát. A környezet, a családok anyagi helyzete, a vállalt vagy kényszerű családi prioritások a mutatóra nagyon érzékenyen hatnak. A diákok a tanórákon kívüli, és – ha tehetik – az iskolarendszeren kívüli lehetőségeket is igénybe veszik a sikeres felkészüléshez. Az utóbbi két évben érezhetően újra megnőtt az angol, illetve német emelt szintű érettségi vizsgák száma, mely jeles eredménynél már a középfokú B2 komplex (korábban C típusú) nyelvvizsgálóval egyenértékű.

A nyelvvizsga eredményeket ezért a releváns emelt szintű vizsgákkal együtt érdemes elemezni.

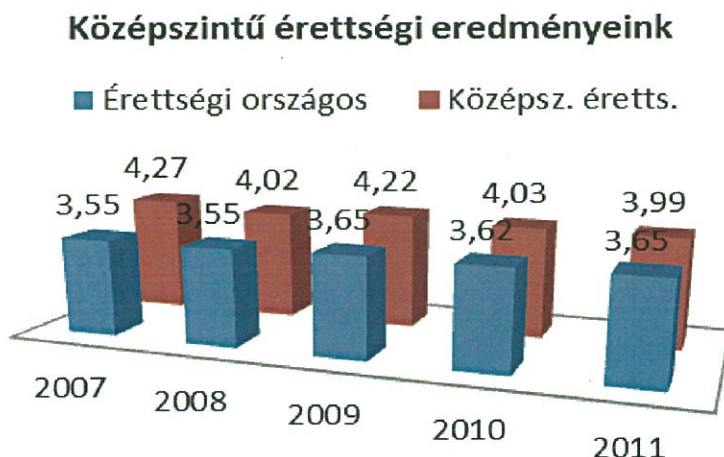


A diagramon jól látható, hogy a legtöbb nyelvvizsgát (151) 2009-ben regisztráltuk.

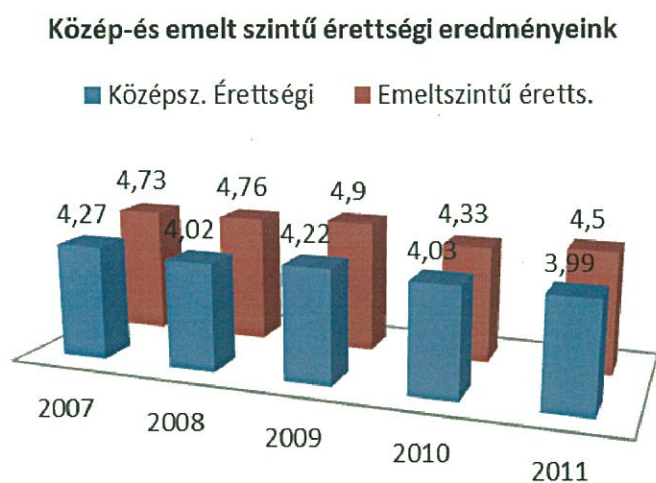
Az előző tanév végén még a tanulók 22 %-ának volt minimum középfokú nyelvvizsgálója, kétszer annyi angol, mint német vizsga. A csökkenő tendencia megfordítására törekedni kell.

A középiskolai munka egyik kiemelt mutatója végzős tanulóink érettségi eredményessége.

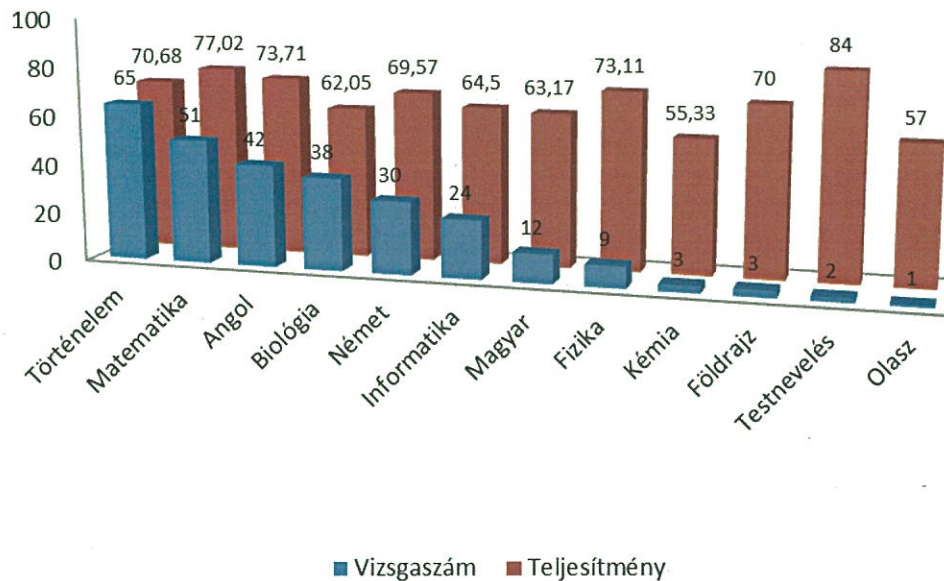
Az alábbi diagramból megállapítható, hogy a középszintű vizsgaeredményeket az országos eredményekhez hasonlítva évről - évre magasabb teljesítményeket hoznak diákjaink, bár a középszintű vizsgaeredmények ingadozása érzékelhető. (Az elől álló oszlopok az országos eredmények.)



Az emelt szintű vizsgák száma és végzős tanulóink számának aránya az előző tanévekben jellemzően 40 % körül mozgott. Az előző tanévben ez az arány az országos tendenciának megfelelően emelkedett, több mint 50 %. Az egyes évfolyamok közép-és emelt szintű teljesítményeit összehasonlítva, az emelt szintű eredményeink osztályzatban kifejezve lényegesen jobbak a középszintű eredményeknél, amely azt jelzi, hogy a tanulók felkészültségük alapján, reálisan választják meg a vizsga szintjét:



Az elmúlt öt év átlagában évente átlagosan 56 emelt szintű tantárgyi vizsgát tettek tanulóink. Az összes vizsga teljesítményének átlaga 70 %, jellemzően csak 5 %-os ingadozással. (Ez emelt szinten már „átlagosan” jeles osztályzatot eredményez.)



Az emelt szintű tantárgyi érettségi vizsgára a legtöbben történelem, matematika, angol, biológia, német és informatika tárgyakból vállalkoznak.

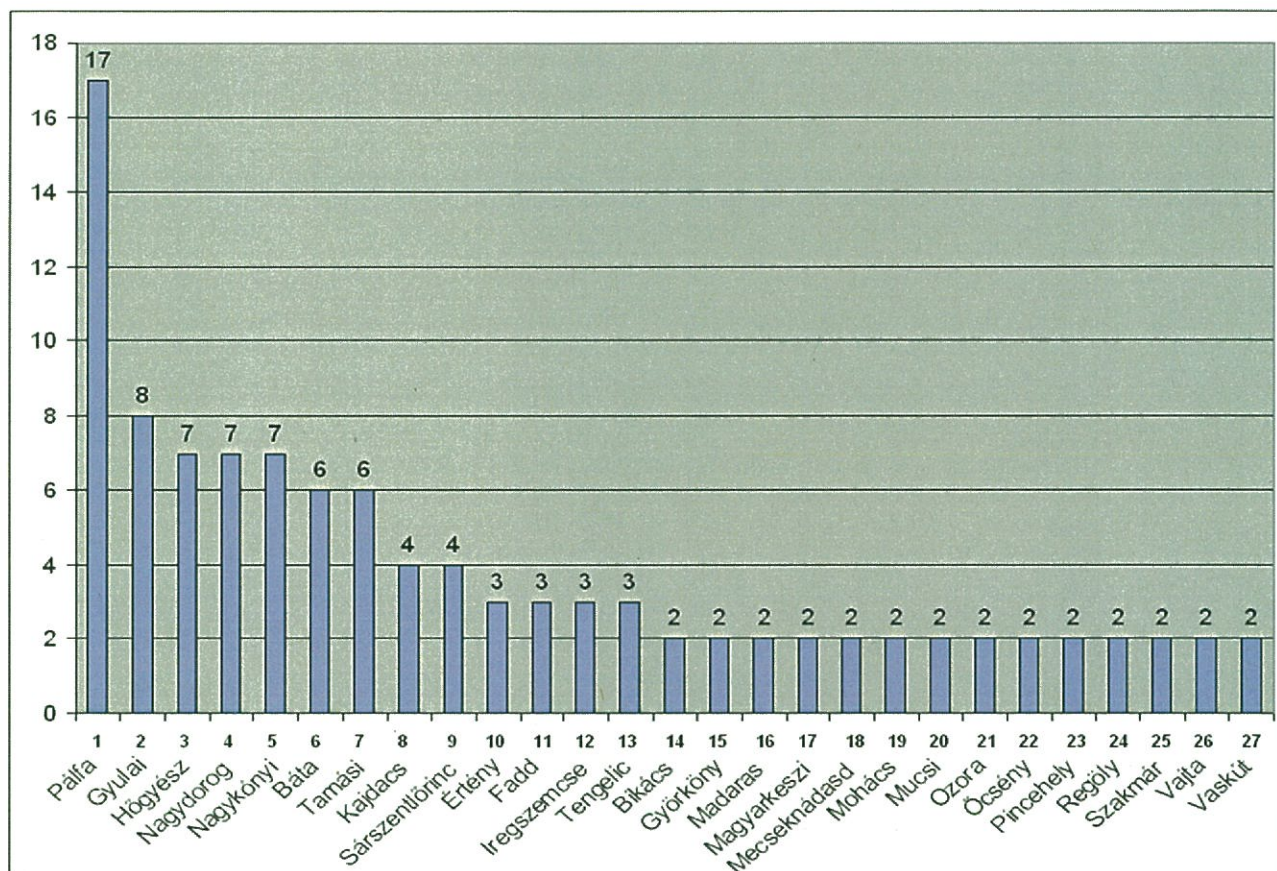
Az elmúlt öt évből számított tantárgyi teljesítmény-átlagok megfelelnek az országos eredményeknek, de jelentősen nem haladják meg azt. A gimnáziumban az emelt szinten vizsgázók számának növekedése a felsőoktatási felvételi követelmények szigorodásával nem emelkedett nagyobb mértékben, mint az országos átlag.

Saját rendezésű nagy hagyományú versenyünk a Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Verseny, mely az informatikai tehetséggondozás mellett az önmenedzselési képességek fejlődését nagymértékben segíti. Az utóbbi négy év eredményei között mindig volt dobogós helyünk a középiskolai kategóriákban.

Az I. Béla Gimnázium ugyancsak nagy hagyományú Megyei Angol Nyelvi Műfordító Versenye, valamint Megyei Környezetvédelmi Versenye, mint sikercél, jó felkészülési lehetőséget ad tanulóinknak a versenyek témáiból.

A kollégiumról

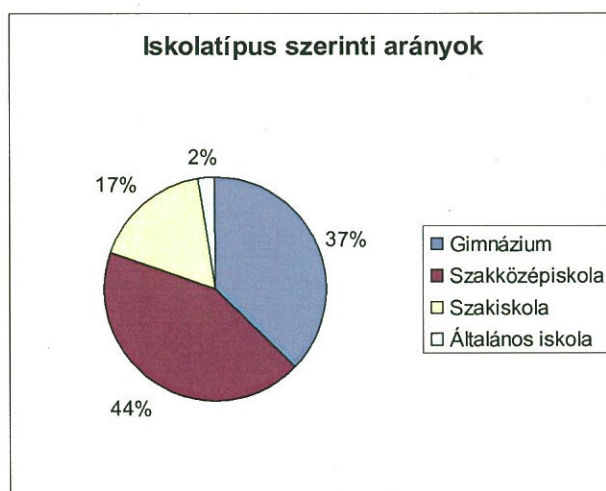
A kollégium diákjai döntően Tolna megye és a régió kistelepüléseiről érkeznek.



- | | |
|--------------------|----------------------------|
| 1. Alap | 22. Madocsa |
| 2. Alsónémedi | 23. Mezőszilas |
| 3. Bácsalmás | 24. Nagyatád |
| 4. Baja | 25. Nagybaracska |
| 5. Bátaszék | 26. Nagymányok |
| 6. Bonyhád | 27. Nagyszokoly |
| 7. Cece | 28. Némethér |
| 8. Dalmand | 29. Paks |
| 9. Dég | 30. Pári |
| 10. Dunavecse | 31. Sárszentlőrinc - Uzd |
| 11. Egyházaskozár | 32. Sárszentlőrinc-Alsópél |
| 12. Felsőnyék | 33. Simontonya |
| 13. Felsőszentiván | 34. Sükösd |
| 14. Füged | 35. Szakadát |
| 15. Gamás | 36. Szakály |
| 16. Harkány | 37. Szakcs |
| 17. Igar-Vám | 38. Szászvár |
| 18. Kalaznó | 39. Tab |
| 19. Kisvejke | 40. Tolna |
| 20. Kiszékely | 41. Udvari |
| 21. Kölesd | 42. Závod |

A kollégium tanulmányi eredményessége 3,30 ($\pm 0,05$), az előző tanév végén 3,35. A viszonylag alacsony átlag magyarázata, hogy a tanulók különböző iskolatípusokban tanulnak, mely a viszonyítást megnehezíti:

2012/2013 I. félévi tanulmányi eredmények csoportonkénti megoszlása (86 fő)							
	1. csoport	2. csoport	3. csoport	4. csoport	5. csoport	6. csoport	Összesen
4,5-5,0	8	1	-	-	-	-	9
4,0-4,49	9	4	-	1	2	1	17
3,5-3,99	6	3	2	-	2	3	16
3,0-3,49	2	1	2	4	-	1	10
2,5-2,99		2	6	8	4	4	24
2,0-2,49			3	4	1	1	9
1,5-1,99				1			1



Esetükben az egyenletes teljesítmény, valamint a bukások és a lemorzsolódás csökkentése a pedagógiai minőség jellemzői.

A kollégium diákjai, mint kollégisták a kollégiumok közötti bajnokságokba, tehetségkutató versenyekbe kapcsolódnak be, egyéni tanulmányi versenyek esetében pedig a kollégium egyéni foglalkozásokkal támogatja a felkészülést. A kollégium közössége 2009-ben nagy sikerrel rendezte meg az Arany János Kollégiumi Program Országos Művészeti Fesztiválját,

melyre 2012. májusában újra vállalkoztunk, szakmai és szervezési vonatkozásban egyaránt országos elismerést vívott ki.

Az országos kompetenciamérés eredményessége

Az eredményesség egyik lényeges mutatója a kompetenciamérés, amely számunkra elsősorban országos összehasonlítást kínál. A mérési eredmények azt tükrözik, hogy tanulóink képesek-e tudásuk alkalmazására, meglévő ismereteikkel tudnak-e új ismeretekhez jutni, következtetni, valós problémákat megoldani. A kitűzött feladatok nem elsősorban a tantervi követelmények teljesülését mérik, hanem azt az eszköztudást térképezik fel, amely nélkülözhetetlen a tanulók további fejlődéséhez.

Az alábbi gimnáziumi táblázatból jól látszik, hogy az I. Béla Gimnázium 10. évfolyamán a diákok mindkét területen tartósan, rendszeresen az országos átlag felett teljesítenek. Gimnáziumunkat a négy évfolyamos gimnáziumok közé sorolják. Ebben az összehasonlításban is tartósan jobbak az eredményeink, mint a gimnáziumi országos átlag.

	2008	2009	2010	2011
10. évfolyam	M A T E M A T I K A			
Országos eredmény	490	489	1613	1635
4 évfolyamos gimnázium	534	534	1696	1724
I. Béla Gimnázium	547	561	1707	1765
	S Z Ö V E G É R T É S			
Országos eredmény	497	496	1620	1617
4 évfolyamos gimnázium	551	551	1735	1723
I. Béla Gimnázium	574	572	1744	1756

Az elért eredményekhez hozzátartozik a hozzáadott pedagógiai érték statisztikai mutatóinak elemzése. Ehhez a mérésben részt vevő tanulóknak szüleikkel együtt egy külön kérdőívet kell kitölteniük. Az iskola korábbi eredményeihez, az iskolatípus eredményeihez és a családi háttér mutatóhoz viszonyítottan követni tudjuk, hogy az adott évben a tőlük elvártnál jobban, vagy gyengébben teljesítettek tanulóink.

A gimnáziumban a mérések fennállása (2001) óta a tanulók mindig a tőlük elvárt szint felett teljesítettek, amely a tanári munka pedagógiai hozzáadott értékét dicséri.

Hosszú távon tehát pedagógiai befektetésünk megtérül.

Az általános iskolás tanulók esetében a hatodik és nyolcadik évfolyamon vannak központilag feldolgozott eredményeink. Az eredmények rendszeresen jobbak, mint a községi általános iskolák eredményei. Az országos eredmények vonatkozásában az eredmény változó. A néhány pontos pozitív-negatív irányú eltérés mellett vannak lényeges különbségek is, számunkra kedvező és kedvezőtlen irányban egyaránt.

Az általános iskolai eredményeket az alábbi táblázatokban foglaljuk össze:

8. évfolyam	2008	2009	2010	2011
	M A T E M A T I K A			
Országos eredmény	497	484	1622	1601
Községi iskolák eredménye	473	460	1572	1550
I. B. G. Bezerédj I. Általános Iskolai	575	581	1618	1516
8. évfolyam	S Z Ö V E G É R T É S			
Országos eredmény	506	502	1583	1577
Községi iskolák eredménye	478	472	1524	1513
I. B. G. Bezerédj I. Általános Iskolai	504	529	1586	1554

6. évfolyam	2008	2009	2010	2011
	M A T E M A T I K A			
Országos eredmény	499	489	1498	1486
Községi iskolák eredménye	472	465	1446	1437
I. B. G. Bezerédj I. Általános Iskolai	601	554	1504	1383
	S Z Ö V E G É R T É S			
Országos eredmény	519	513	1483	1465
Községi iskolák eredménye	490	484	1422	1408
I. B. G. Bezerédj I. Általános Iskolai	602	582	1451	1350

Tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek

A mi intézményünk ereje sokszínűségében rejlik. Ez megmutatkozik a tanulmányi kínálatban és az azt kiegészítő tevékenységek egész tanévet átívelő láncolatában. A tanórán kívüli tevékenységek a tanórai hatásokat pozitívan erősítik, kiegészítik. Az I. Bélában mozgalmas az élet, egyáltalán nem egy unalmas hely. Médiaműhely, színjátszás, modern énekkar, Lázár Ervin műhely, IKT műhely, ECDL- felkészítők, a galériák kiállításai, szöcsketábor, gólyatábor, szüreti felvonulás, szervezési és pedagógiai projektek, témahét, tudományos diákkör, művészeti fesztiválok, kirándulások, diáknapiak, nemzetközi projekttalálkozók, mézeskalács-szívecske osztás, jelmezbál, sportversenyek, saját versenyek, hulladékgyűjtés,

környezetvédelmi akciók, végzős parti – ezek a kifejezések jellemzik azt a sajátos, hagyományokat teremtő élményvilágot, amely a mi intézményünket egyedivé teszi. A programok összefogással jönnek létre: nevelőtestület, gyerekek, tanulók és szülők, valamint az együttműködő civil szervezetek és intézmények összefogásával az óvodában, általános iskolában, kollégiumban és a gimnáziumban. A közéleti szerepvállalásban aktív, városszerte ismert tanáraink révén erősödnek a szálak, amiktől a külső közreműködők szívesen jönnek az intézményünkbe.

A gimnázium által bonyolított megyei versenyek, valamint a nemzetközi informatikai programtermék verseny révén jó kapcsolatot ápolunk kiadókkal (angol nyelv és informatika, olvasástechnika), környezetvédelemmel foglalkozó alapítvánnyal, informatikai cégekkel, a Paksi Atomerőművel, a Neumann János Számítógép-tudományi Társasággal. A Német Színházzal és az Illyés Gyula Megyei könyvtárral közös rendezvényeinken alkotó kedvű diákjaink rendszeresen kapnak bemutatkozási lehetőséget. Rendezvényeink mindig nyitottak, a város diákságát igyekszünk azokba bevonni. Az együttműködés szép példáját többször megmutattuk városi nagyrendezvényeken, több középiskola diákjaiból szerveződő csoportok fellépésével. Az utánpótlás-neveléssel foglalkozó sportegyesületekkel (UKSE, KSC, UFC, Atlétikai SE) az együttműködés-együttgondolkodás oda vezetett, hogy a megszerveztük a megye első középiskolai köz-oktatási típusú sportiskolai képzését.

Pályázatok, fejlesztések

Az I. Béla Gimnáziumban a fejlesztési folyamatok „rendező elve” a tanórai és tanórán kívüli tanulási és nevelési tevékenység, a tehetséggondozás sokszínű formáinak gazdagítása, dúsítása. Számos pályázattal feleltünk meg és felelünk meg ma is ennek a kihívásnak. Fenntartónk – Szekszárd Önkormányzata, majd Szekszárd és Szedres Intézményfenntartó Társulása – támogatásának és a közös munkának köszönhetően sikeresen be tudjuk nyújtani majd pedig megvalósítani azokat a rendeleti, EU-s és nemzetközi pályázatokat, mellyel a szakmai fejlesztéseket támogatni lehet, és finanszírozhatóak az ehhez kapcsolódó eszközbeszerzések. Kialakult az a bizalmi és kapcsolati, szellemi tőke, amely érzékenyen tud reagálni, és képes együttműködni, feladatait megosztani a fenntartói és intézményi pályázatok végig-vitelében a megírástól a fenntartásig.

Ennek az együttműködésnek köszönhető az óvodai és általános iskolai IPR (integrációs pedagógiai rendszer), mellyel a hátrányos helyzetű gyerekek tanulmányi sikerességét elősegíti és mintát ad az ifjú-és felnőttkori mindennapi életvitelhez. A község civil szervezetei és a Cigány Kisebbségi Önkormányzat bevonásával építette fel az intézmény ezt az összetett tevékenység-rendszert, amely mára biztonságos, erős kapaszkodót ad azok számára, akik erre rászorulnak. Ugyanezt a célt hivatottak szolgálni a MACIKA-Útravaló pályázatok, melyek az általános iskolában a jó középiskolába, a gimnáziumban pedig az érettségihez vezető utat egyengetik a tanuló-mentor együttműködéssel, elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára. Ezeket a pályázatokat a gyermek-és ifjúságvédő kollégák gondoskodása támogatja.

A kollégium pedagógiai tevékenységét az Arany János Kollégiumi Program sikeressége jelentősen befolyásolja. A program pedagógiai rendszerét a központi ajánlások mentén mi magunk fejlesztettük. A tanórai tevékenység a tanulmányok segítése mellett a szociális – és életviteli kompetenciák fejlődésére hat. A pedagógusok munkáját és a tanulókat iskolapszichológus, fejlesztő, illetve gyógypedagógus segíti. Művészeti és sporttevékenység, a legtöbb tantárgyból felzárkóztató foglalkozások, szociális támogatás (ingyenes étkezés, részben ingyenes utazás, jogosítvány, ECDL-vizsga, ingyenes tanszerek, sportruházat, iskolai egyenruha), kirándulások, színházlátogatás, közösségépítő hétvégék, tanévkezdő tábor valósulnak meg a programból, melynek finanszírozása minisztériumi rendelettel kiírt fenntartói pályázattal valósul meg. Évente egyszer vagy kétszer kell a fenntartóval közösen pályáznunk. A sikeres pályázatoknak köszönhető az a gazdag tanórai és egyéb tevékenységsorozat, amely a kollégiumi életet vonzóvá, a családtól távol töltött időt élhetővé teszi és a kollégium keresettségét fenntartja.

A gimnázium EU-s és hazai, valamint COMENIUS nemzetközi pályázati gyakorlata tette lehetővé, hogy a négy alapfeladatot ellátó szervezeti egység – óvoda, általános iskola, kollégium és a gimnázium – a 2008-as integrációt követően szinte azonnal együtt vállalkozzon a TÁMOP 3.1.4 projektre, amely a gimnáziumban a pedagógiai kultúra megújításának folytatását, a többi egységben pedig a korszerű tanulási eljárások módszertanának bevezetését célozta.

A gimnázium a pályázatban a tanórák módszertani színvonalának emelése mellett arra tette a hangsúlyt, hogy a diákoknak gazdag tanórán kívüli lehetőséget kínáljon arra, hogy iskolai

környezetben is elismertessék és kamatoztatni tudják azokat az erősségeiket, melyek komplexitásuk miatt a tantárgyak értékelési rendszerében rendszerint nem mérhetőek a maguk teljességében. Ilyen erősség pl. az előadói képesség, az információkezelési-és megosztási képesség, a szervezési-vezetési tehetség, a kommunikációs képességek, a média-tehetség. Nem alap nélkül építkeztünk: korábban már egy HEFOP Európai Unió pályázatban a tananyagok tartalmát alakítottuk úgy, hogy a problémákat megoldani képes gondolkodás alakuljon ki. illetve erősödjön tanítványainkban, majd 2008-ban elnyertük az Oktatási Minisztériumtól a Tehetséggondozó Középiskola címet, mely pályázatban kidolgoztunk egy tehetségígéretek tehetséggé fejlesztő komplex programot középiskolánkba készülő gyerekek számára. A TÁMOP pályázatban ezt a programot dúsítottuk és a gimnáziumi tanulók számára több műveltségterületre is kiterjesztve komplex tehetségfejlesztő programmá fejlesztettük. Informatikai, ill. infokommunikációs technika alkalmazásán alapuló virtuális tanulási teret alakítottunk ki, digitális tananyagokkal, e-learning rendszerrel (ez a virtuális tanulószobánk), mely legtöbb középiskolában ma is ritkaság. Egy újabb TÁMOP tehetséggondozó pályázattal – melyet ebben a tanévben zártunk – a tehetségfejlesztő program gazdag tanórai és tanórán kívüli tevékenységeit tettük szokásos gyakorlattá (médiaműhely, programozói klub, Lázár Ervin Műhely, olvasástechnika, tudományos diákkör, színjátszó műhely, matematikai pontverseny, edzések, tehetségazonosítás). Fenntartásukon ma is fáradozunk.

Az angol munkanyelvű nemzetközi COMENIUS pályázatok teljesen beépültek az iskolai gyakorlatba. A pedagógiai projektek, a témahét, a tudományos diákkör, a Megyei Angol Verseny, a Megyei Környezetvédelmi Vetélkedő már az ezekben a pályázatokban meghatározott témákra épültek. A gimnáziumban korábban egy-egy, azután egyszerre kettő, majd jelenleg szintén egyszerre két nemzetközi pályázati program valósul meg. A kétéves projektek mindegyike a különböző nemzetekhez tartozó fiatalok életét mutatja be, a diákok számára élményszerűen. Programonként több, mint tíz ország diákjai tanulnak meg együtt gondolkodni, kreatívan együttműködni, angol nyelvi tudásukat virtuális és személyes találkozókra is fejlesztve. A tudatosan megtervezett folyamatban a tanulók nagymértékű önállósággal dolgoznak. Az I. Béla Gimnázium diákjainak felkészültségét, angol nyelven előadói képességeiket, kiváló prezentációs technikáikat, informatikai tudásukat az idei tanévben lezajlott három találkozón partnereink kiemelték.

A technikai feltételeket intézményi, és fenntartói TIOP pályázati segítséggel tudjuk biztosítani. A gimnázium és a kollégium pedagógusai, a gimnázium 220 diákja rendelkezik személyi használatba adott lappal vagy netbookkal, melyen a saját tanítási- tanulási környezet jól kialakítható. A kollégiumban 116 tanulói laptop áll a tanulók rendelkezésére. Természetes a szélessávú internet (amely egyébként sosem elég széles) és a WIFI. Az általános iskolában és az óvodában a nevelőtestület több, mint fele rendelkezik lappal, így ők a használaton megosztóznak, mely kissé megnehezíti a foglalkozásokra, tanórákra való felkészülést. A gimnáziumban tíz, az általános iskolában öt interaktív tábla színesíti a tanórákon a tananyag feldolgozását. A rendelkezésre álló szavazórendszerek még nem épültek be kellően a tanulási folyamatba, de az interaktivitás az e-learning (MOODLE) rendszerünkön át is érvényesül.

Valljuk, hogy egy intézmény megújítása, folyamatos fejlesztése, a változásoknak, kihívásoknak megfelelés meghatározó a jövő versenyképessége szempontjából.

Ennek szellemében vállalkozunk „A hátrányos helyzetű tanulók középfokú iskolai sikerességének elősegítése, lemorzsolódásának megakadályozása, felsőoktatási képzésbe való bejutásának segítése” című pályázati program megvalósítására.

Előzetes igényfelmérés, háttérelmzés

A pályázat sikeres szakmai megvalósítása érdekében elvégzett igényfelmérés, helyzetelemzés rávilágított a középiskolások életpálya kompetenciáinak szintjére, értékrendjükre és betekintést kaptunk a jövőképükkel kapcsolatban is. A reprezentatív felmérés 8 kérdésből álló, 350 kérdőívének feldolgozása megtörtént, mely során az alábbi főbb következtetésekre jutottunk:

Kérdőív

Kedves Tanuló!

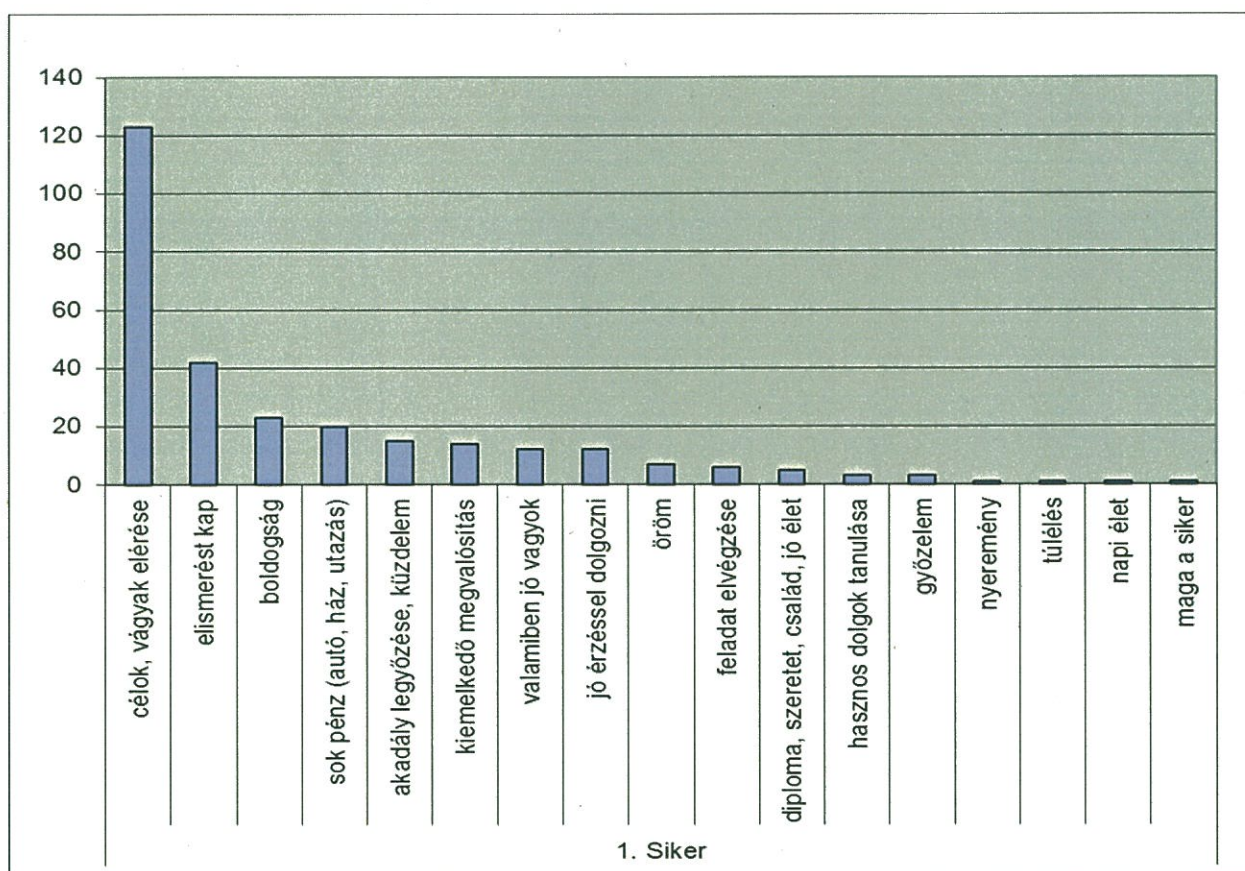
Kérlek legjobb tudásod szerint válaszolj az alábbi kérdésekre!

1. Fogalmazd meg néhány mondatban, mit jelent számodra a siker!
2. Van – e a környezetedben olyan személy, akit Te sikeresnek értéksz? Miért?
3. Határozz meg legalább három olyan pozitív tulajdonságot, amelyeknek birtokában vagy!
4. Véleményed szerint milyen fejlesztendő tulajdonságaid vannak?
5. Tapasztalatod alapján milyen cselekedeteid növelik a sikereidet, illetve javítják a tanulmányi eredményedet az iskolában?
6. Szerinted milyen alapvető személyiségjegyek szükségesek ahhoz, hogy az elvártnál sikeresebb érettségi vizsgát tegyél?
7. Ha felvételi tárgyaiddból rendszeresen egyénileg foglalkoznának veled, élnél-e a lehetőséggel?
8. Te milyen területen képzeled el magad 15 év múlva?
 - a) műszaki
 - b) természettudományi
 - c) gazdasági
 - d) művészeti
 - e) humán, közművelődési
 - f) pedagógiai

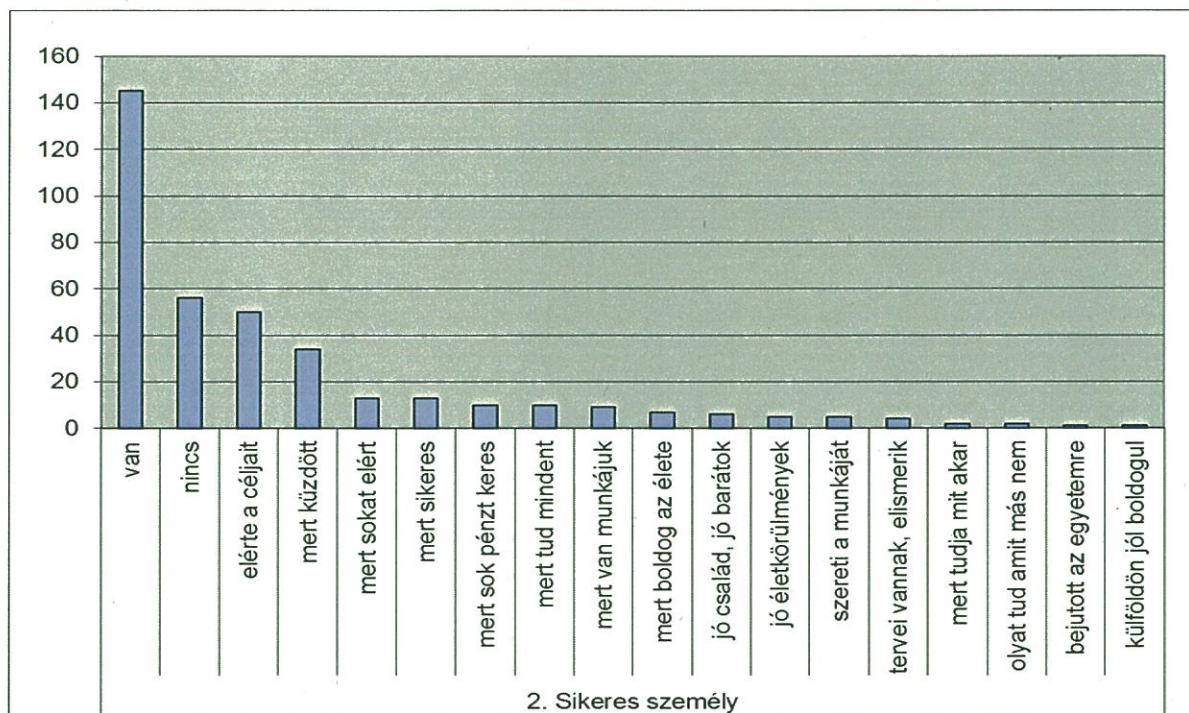
- g) egészségügyi
- h) politikai
- i) kereskedelem, vendéglátás, turizmus
- j) környezetvédelem
- k) egyéb:

Köszönjük a válaszaidat!

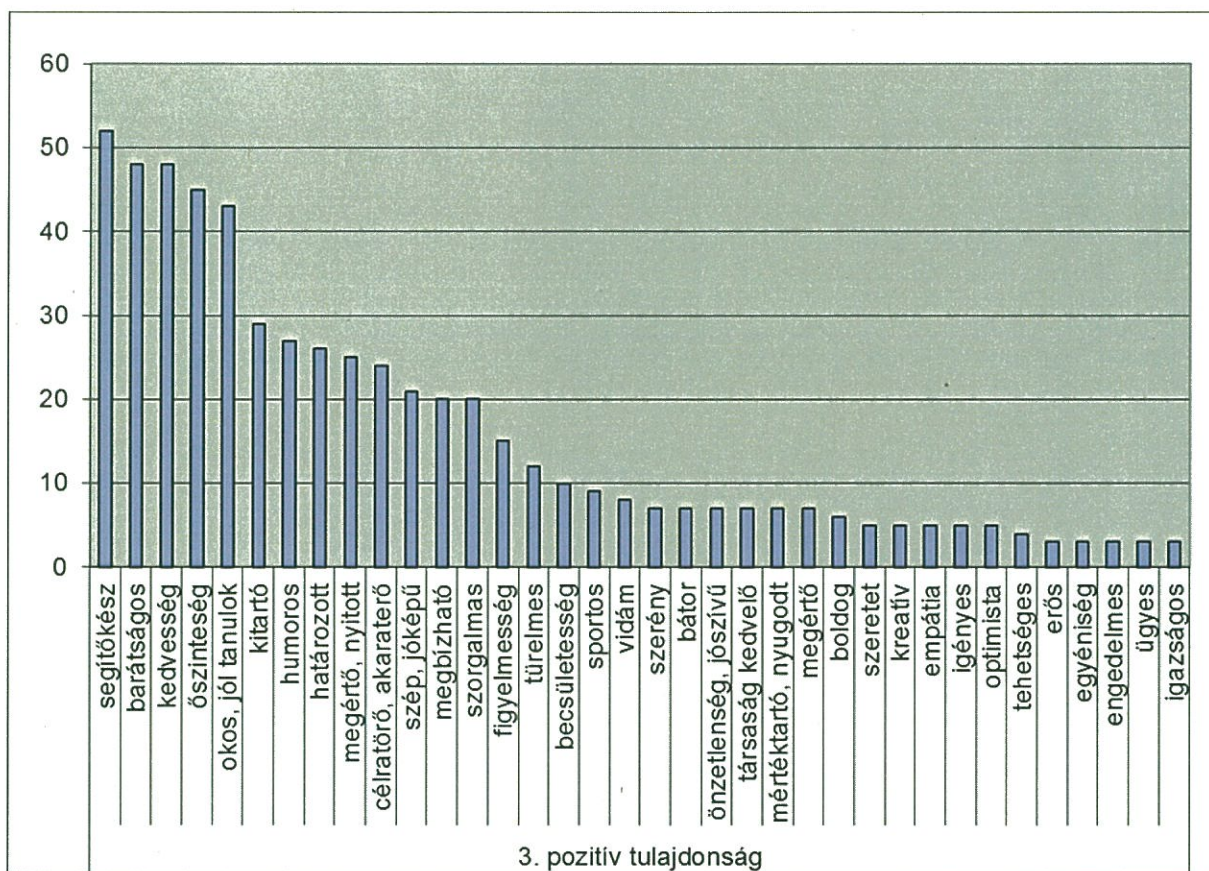
Kérdőívek kiértékelése



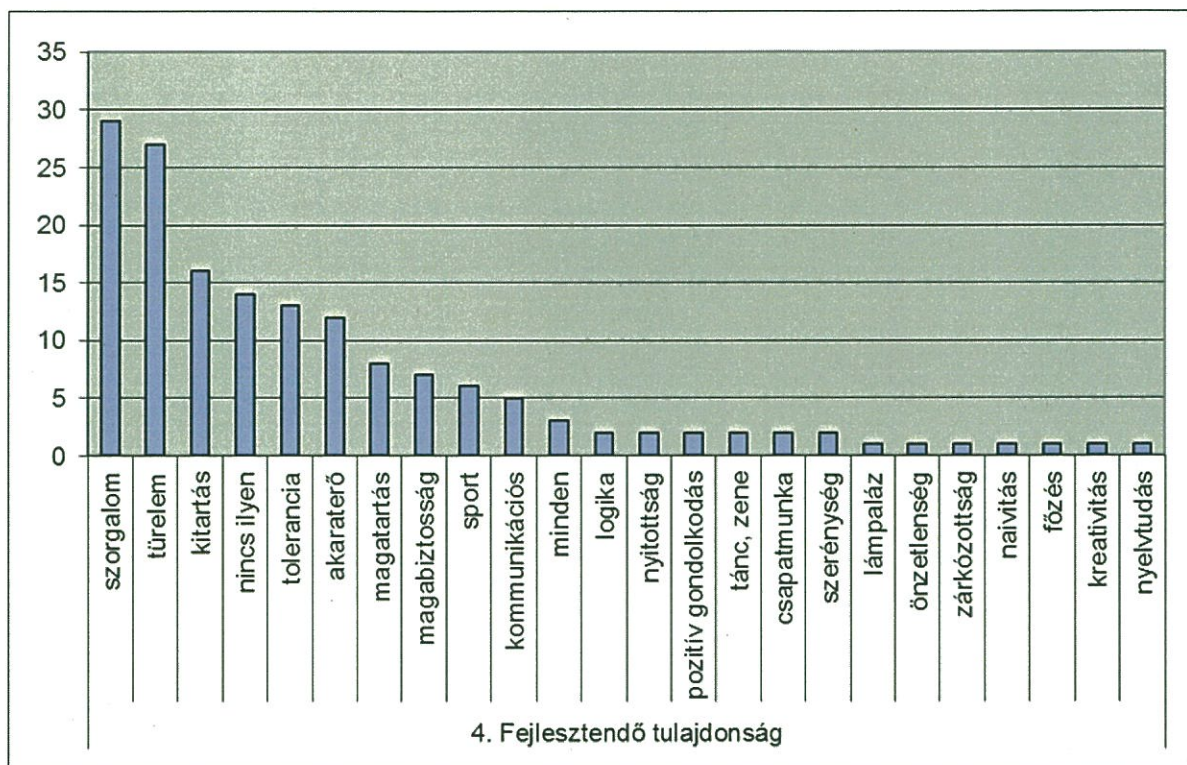
Az intézményünkben tanuló hátrányos helyzetű diákok döntő többsége számára a siker egyenlő a vágyak megvalósulásával, de a környezet pozitív, elismerő visszajelzései és a boldogságérzet is fontosak számukra. Figyelemre méltó – ha kis százalékban is –, hogy néhányuk számára, mely valószínűleg társadalmi helyzetükből fakad, sikernek minősül már a napi élet megvalósítása, illetve a túlélés is. A diagram markáns értékítéletbeli különbségeket mutat.



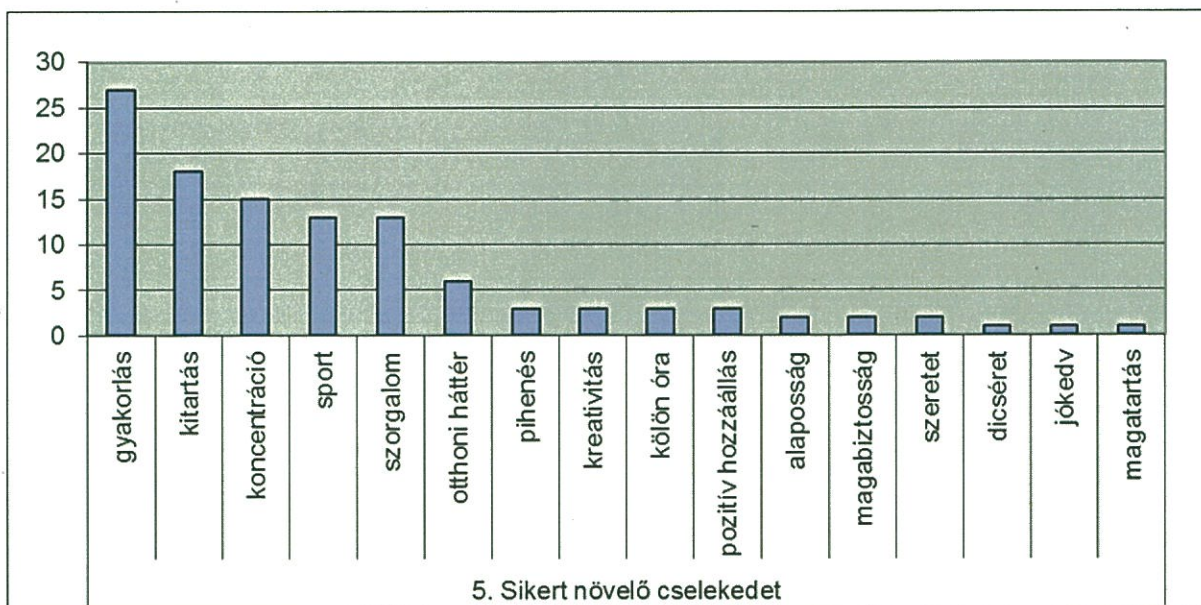
Az igényfelmérésben részt vevő diákok környezetében magas százalékban található legalább egy sikeres ember, egy pozitív minta, amelyre a fejlesztés során jelentős mértékben építhetünk. Az oszlopdiaagramon kiválóan látszik, hogy néhányan az élet különböző értékes szegmensei mentén fogalmazzák meg álláspontjukat, de ezek is pozitív tartalmúak és az egészséges érték ítéletet tükrözik.



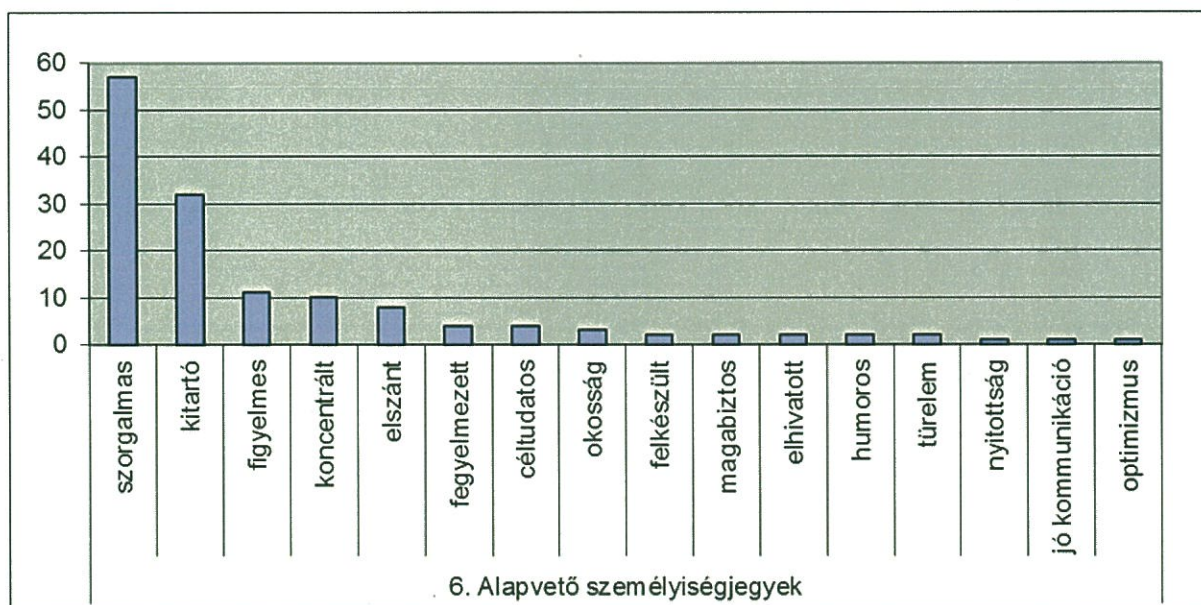
A megkérdezett diákok többsége – jelenlegi önértékelésük alapján – rendelkezik az életkori sajátosságoknak megfelelő népszerű társas személyiségkomponensekkel, úgy mint segítőkészség, barátságosság, kedvesség, őszinteség. Csak ötödikként lép be az első személyes kompetencia – az okos, jó tanuló –, ezt aztán felváltva követik a pozitív egyéni és társas személyiségjegyek. A pozitív tulajdonságok széles skálája jelenik meg a diagramon, a feladat ezek tovább erősítése, fejlesztése a tanulmányi eredményesség érdekében.



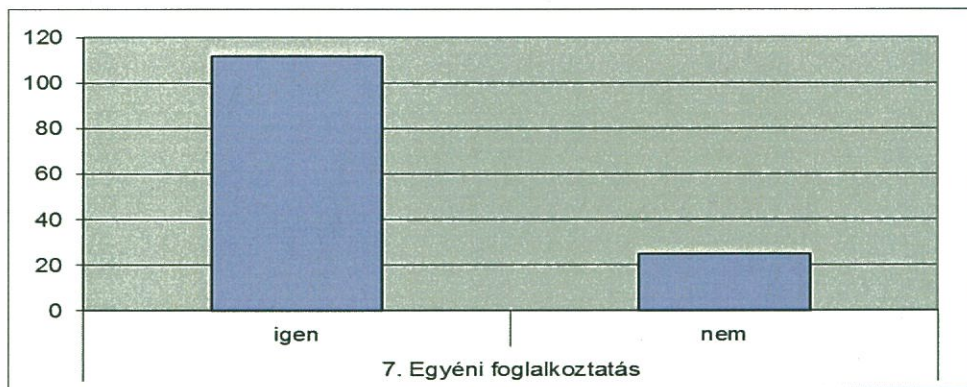
Tipikus korosztályi tünet a szorgalom, türelem, kitartás viszonylagos hiánya, mint legfejlesztendőbb terület ezen a diagramon, egy személyes komponens jelenik meg, és a továbbiakban itt is váltakoznak az egyéni és társas személyiségjegyek. Az egészen konkrét (főzés) mindennapi tevékenységhez köthetően. Jól látszik, hogy a tanuláshoz szükséges alapvető személyiségjegyek fejlesztése kulcsfontosságú. Erősíteni kell a tolerancia, akaraterő, magabiztosság szintjét is. Örömteli mutató viszont, hogy az idegen nyelvi kompetencia a megkérdezettek körében a legkisebb százalékban jelentkezik fejlesztendő területként.



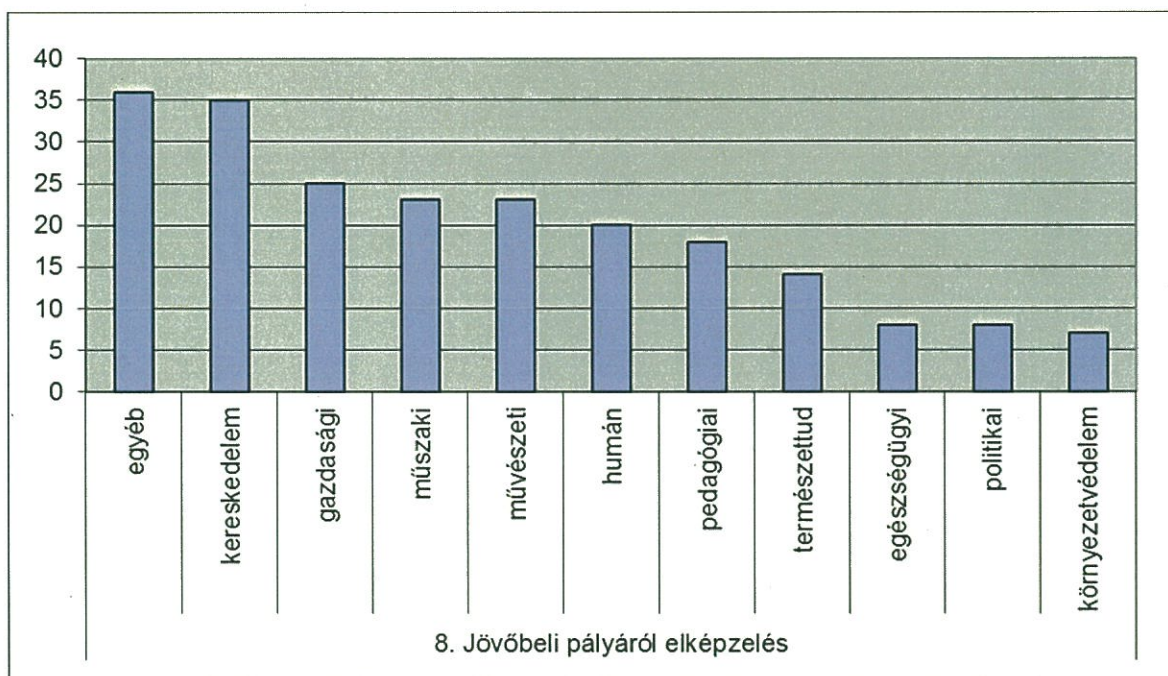
A diákok többsége tisztában van az eredményes tanuláshoz a sikerhez szükséges alapvető személyiségjegyekkel, a testi-lelki harmónia jelentőségével. A sikert növelő cselekedetek álláspontjuk szerint túlmutathatnak az iskola keretein (sport, külön óra), jól látják a környezeti (otthon), emocionális (jókedv) attitűdbeli (pozitív hozzáállás) tényezőket is. A kreativitás a diagramon középkategóriás sikert növelő cselekedet, ennek fejlesztése indokolt.



Az elvárt személyiségjegyek, amelyek a sikeres érettségihez szükségesek a fejlesztendő tulajdonságok, cselekedetek a diagramokkal összhangban azt mutatják, hogy a megkérdezett diákok döntő része tisztában van hiányosságaival, de az is látszik, hogy egyedül még nehezen menne a saját fejlődés elindítása.



A fenti diagram egyértelműen megmutatja, hogy a megkérdezett hátrányos helyzetű tanulóknak komoly igényük van az egyéni foglalkozásokra való részvételre, preferálják az abban rejlő lehetőségeket. Az igen-nem, 5:1 arány felhívja a figyelmet az egyéni foglalkozások pozitív hatásának, hatékonyságának még szélesebb körben történő megismertetésére, mely a projektidőszak alatt a mentori tevékenység segítségével valósulhat meg.



A mérésbe bevont hátrányos helyzetű tanulók többsége 15 év múlva a legkülönbözőbb/egyéb területeken, illetve a kereskedelmi pályán képzelel el magát. Domináns még a gazdasági, a műszaki, a művészeti és humán pálya irány is. A tanulók fejlesztése során törekednünk kell a pályák legszélesebb körű megismertetésére, a vágyak és a realitások összhangjának megtalálására, a pályaszocializációs, pályaaorientációs tevékenység rendszeres alkalmazására.

A kérdőívek feldolgozása során - a teljesség igénye nélkül – képet kaptunk a középiskolás korosztály önismereti, sikerkritériumokkal összefüggő és jövőképpel kapcsolatos ismereteikről. A diagramok jól érzékeltetik, hogy elismerést érdemes kapni, és a küzdés is nagyon fontos személyiségjegye egy sikeres embernek. Az olyan karakteres tulajdonságok, mint az intelligencia és a tisztelettudat a diákok olvasatában nem igazán fontos tényezői a sikernek. Viszonylag közös az álláspont abban, hogy szorgalom és kitartás nélkül kétséges a sikeres érettségi, vagy szakma megszerzése, döntő többségük saját magukra vonatkoztatva ezeket a tulajdonságokat fejlesztendőnek értékeli. A sikert növelő cselekedet kapcsán a gyakorlást tartják meghatározónak, kiegészítve a kitartás és koncentráció képességének meglétével. Véleményük szerint egy diáknak két meghatározó tulajdonsága van, amely hozzásegíti őt a siker eléréséhez, a szorgalom és a kitartás. Az egyéni fejlesztést, a külön foglalkozásokat a tanulók döntő többsége preferálja, komoly igény mutatkozik ennek irányába. Az utolsó kérdésben megjelölt tizenegy pályairány közül legtöbben az egyéb és kereskedelmi területet jelölték meg, de a gazdasági, művészeti és humán területeket is sokan vonzónak találják.

A szakmai program megvalósítása

Az intézményünk napi szinten alkalmazza a korszerű tanulásszervezési eljárásokat, amelyek segítségével a tanulók elsajátítják azokat a készségeket, képességeket, amelyek szükségesek a középiskolai tanulmányok sikeres befejezéséhez. Teret biztosítunk az egyéni különbségekre alapozott, differenciált nevelés-oktatásnak, a személyiség optimális fejlesztésének, az előzetes tudásra, képességekre, érdeklődésre, igényekre építve. Az eddigiekben sikeres lépéseket tettünk a hátrányos helyzetű tanulók integrációja és tanulmányi előmenetelük előmozdítása érdekében. Jól látható, hogy az érintett diákoknak még több, még szélesebb körű segítségre van szükségük.

Tanáraink közül sokan több diplomával/pedagógus szakvizsgával rendelkeznek. Ismereteiket folyamatosan az oktató-nevelő munka legkülönbözőbb területit érintő továbbképzéseken egészítik ki. A pedagógusok elhivatottak, komoly igényük van az önfejlődésre, a hátrányos helyzetű gyermekek eredményes együttnevelése, sikeres oktatása a pedagógiai program prioritása. Intézményünkben rendelkezésre állnak a célcsoport eredményes oktatás-nevelésének alapvető tárgyi feltételei, a tanulóbarát környezet, az egyéni fejlesztésre alkalmas helyiségek, közösségi terek, informatikai terem, tanulói laptopok, sportolásra alkalmas helyiségek és eszközök, fejlesztő játékok.

Széles körben alkalmazzuk a tanulói laptopokkal támogatott kompetencia alapú ismeretszerzés eszközeit, mely szociális háttértől függetlenül járul hozzá a minőségi oktatás-neveléshez, az információkhoz való hozzáférés egyenlő esélyének előmozdításához. Évek óta sikeresen alkalmazzuk az integrált pedagógiai rendszer elemeit, az integrációs cselekvési tervünk erre épül. Munkakultúránkat a nyitott nevelési - oktatási környezet jellemzi. Az iskolákkal, szülőkkel, a civil szervezetekkel és a helyi társadalommal kiépített partnerkapcsolataink jól működnek. Elkötelezettek vagyunk a közoktatási intézmények közötti hálózati tanulás erősítésében is, e vonatkozásban számos jó gyakorlatot működtetünk.

A szakmai program ismertetése

Intézményünk a gimnázium és a kollégium szoros együttműködésében, 36 tanuló bevonásával – 21 fő gimnázium, 15 fő kollégium – készítette el szakmai programját.

Projektmenedzsment

A *projektmenedzser* egyetemi végzettséggel, 11 éves magasabb vezetői gyakorlattal rendelkezik, közoktatási szakértő a tanügyigazgatás területén. Eddig 3 európai uniós társfinanszírozással megvalósult projektben dolgozott projektmenedzserként. Az elvárt kompetenciákon túl - a pályázat szempontjából releváns kompetenciák még - a szakmai vezetői, a tehetségmentori és középiskolai hálózatszervezői gyakorlat is.

A *szakmai vezető* 22 éves pedagógiai gyakorlattal rendelkezik, matematika – technika – informatika szakos tanár, jelenleg a gimnázium igazgatóhelyettese. A projektekben koordinátorként és megvalósítóként egyaránt dolgozott.

A *pénzügyi vezető* felsőfokú végzettséggel, 15 év szakmai gyakorlattal, széleskörű tapasztalattal rendelkezik, regisztrált mérlegképes könyvelő. Jelenleg 3 futó európai uniós, 3 elbírálás alatt álló európai uniós, valamint 2 nyertes nemzetközi projekt pénzügyi vezetője.

A *projektmenedzsment* felelős a projektben beépített tevékenységek teljes körű szakmai megvalósításáért, a tevékenységek koordinálásáért. Nyomon követi és ellenőrzi a források felhasználását, valamint a pályázat által előírt kötelező dokumentációt. Megszervezi a mentorok szakmai továbbképzését – szupervízió – a Mentálhigiénés Műhellyel kötött szakmai megállapodás alapján.

Humán erőforrás biztosítása

A tanulók fejlesztését összesen 9 gimnáziumi és 6 kollégiumi tanár végzi, mentori és szaktanári minőségben, a régiós átlagnak megfelelő óradíjak megállapításával. A szakos ellátottság teljes mértékben lefedi az érettségi tárgyakat.

A gimnázium részéről matematika, fizika, informatika, magyar, történelem, angol, német, földrajz, kémia, könyvtáros – drámapedagógus szaktanárok végzik a fejlesztéseket, a kollégium részéről pedig történelem, matematika, fizika, művészettörténet, ének - zene tárgyakban kapcsolódnak be a tanárok a fejlesztő munkába, valamint egy informatikus - könyvtáros tanár is segíti a fejlesztést.

A projekt többlet humán erőforrása biztosítását - a meghatározó erőforrásokon túl – a 60%-os munkaviszonyban foglalkoztatott fejlesztő pedagógus, a félállású ifjúságvédő, a

kötelezően alkalmazott pedagógiai asszisztensek, az esélyegyenlőségi szakember és a pszichológus alkalmazásával képzeljük el.

A befogadó tanulói környezet biztosítása

Intézményünk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának erőteljes növekedésének okán évek óta azt az inkluzív szemléletet és gyakorlatot alkalmazza, mely képes a sokféleség minden aspektusának felismerésére alapozott befogadó környezet megteremtésére, a diákok nevelési szükségleteinek pontos meghatározására. Felismerjük a diákok közötti különbségeket, önálló személyiségnek tekintünk minden tanulónkat. Az egyéni jellemzők variációiból kialakuló egyediségre, a folyton változó személyes igényekre empátikus, érzékeny válaszokat adunk. Biztosítjuk a kedvező körülményeket, a kedvező tanulási környezetet, amely magában foglalja az iskola hatékonyan működő belső környezetét és a támogató társadalmi környezetet is. Befogadó intézményként minden gyerek fejlődésért felelősséget vállalunk, a diákokat a legkülönbözőbb projektekből mozgósítjuk.

A befogadó, tanulóbarát, bizalmi kapcsolatokon alapuló tanár – diák viszonyt feltételező iskolai környezet kialakítása érdekében kulcsfontosságúnak tartjuk a komfortérzet, a változatos életterek, többfunkciós helyiségek meglétét, a mobiltárgyak használatát, a hangulatos, díszített, környezetvédelmi szempontból megfelelő felületekkel bíró lakó- és tanulási környezetet, ami alkalmas hely lehet a személyes tárgyak elhelyezésére is.

A korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásához tovább fejlesztjük a rugalmas térszervezést, az egyéni tanuláshoz pedig az ötletesen és ésszerűen kialakított sarkokat tervezzük.

A projekt sikeres megvalósítása érdekében *intézményi fejlesztési csoportot* hozunk létre az inkluzív pedagógia segítése és a magas szintű szakmai irányítás jegyében.

Tagjai: a szakmai vezető, a pszichológus, egy gimnáziumi és egy kollégiumi mentor tanár.

Intézményi fejlesztési csoport irányításával megvalósítandó tevékenységek

Feladatai: koordinálja a mentorok *szupervíziós továbbképzését* és munkáját, előkészíti és irányítja a *kulcskompetencia és pszichológiai méréseket*, valamint a *szaktárgyi méréseket*, megszervezi az *óralátogatásokat, hospitálások* rendjét, segíti a *hálózati tanulást* megvalósulását. *Családlátogatási ütemtervet* készít, melynek fő szempontjait rögzíti, az

eredményeket dokumentálja, ápolja a *kapcsolattartási formákat*, előkészíti és irányítja a *pedagógiai esetmegbeszéléseket*. A projekt időszaka alatti *20 nagy közösségépítő program* előkészítését programonként 3 héttel a kijelölt időpont előtt elkezdi, lebonyolítását és értékelését koordinálja.

A mentorok felkészítése a mentorálásra továbbképzés/szupervízió keretén belül történik.

Szupervízió - a segítők segítése

A továbbképzésünk célja szakmai kompetenciánk szélesítése, fejlesztése, amelynek fókuszában a személyiségünk áll, és amely fejlesztése szakmai kontextus kereteiben zajlik.

A szupervízor reflektív jelenléte és kérdései segítségével növelni szeretnénk az önmagunkra történő rálátásunkat, a saját működésünkra történő fókuszálást. A gyakorlati tapasztalatainkból kiindulva elsősorban az esetmegbeszélések alkalmazásával kívánjuk saját fejlődésünket megvalósítani, mélyebb szinten megfogalmazott kérdéseinket újragondolva.

További célunk a szupervízió alatt tanultak transzponálása a szakmai környezetünkre, a nehéz esetek, problémahelyzetek feldolgozása, megértése az újratanulás által, valamint hatékonyságunk növelése, emocionális és módszertani területeken, az elfáradás és kiégés megelőzése.

Tudatosuljon bennünk, hogy mi is fontosak vagyunk a tanulási folyamatban, nem tehetünk úgy a segítő pályán, hogy önmagunkra nem figyelünk, a szükségleteinket nem vesszük komolyan. Meg kell tanulnunk megérteni, azt, hogy bizonyos helyzetekben miért reagálunk, viselkedünk úgy, ahogy.

A pedagógus szakmában nagyon fontos szerepet tulajdonítunk a szupervízióknak, hiszen személyiséggel dolgozó segítőszakma vagyunk, ami nap, mint nap sajátos lelki terhekkal jár. A szupervíziótól azt várjuk, hogy egy védett, szabályozott bizalmi helyzetben segít a fentiekben leírtak feldolgozásában és megértésében.

A továbbképzés megvalósításának kereteit a Mentálhigiénés Műhellyel kötött szakmai megállapodásban rögzítjük.

A mentori tevékenység folyamata

A szakmailag és emberileg egyaránt felkészült mentor a mentorált tanuló komplex felkészítésével foglalkozik, segítséget nyújt, támaszt ad, példát mutat, pozitív irányú befolyásolásra törekszik. A mentorálásban a fő hangsúly a két résztvevő: mentor és mentorált között kialakult bizalmi viszonyon és a karrier menedzselésében nyújtott támogatáson van. A bemeneti mérések alapján a mentor egyéni fejlesztési tervet készít az évfolyamoknak megfelelő kompetencia területekre fókuszálva, az abban foglalt feladatok megvalósítására ütemtervet készít. Tanulónként eltérő tartalmú egyéni haladási naplót vezet, mely lehetővé teszi a mentorált tanuló tanulmányi előre menetelének nyomon követését, valamint a mentorálás során alkalmazott pedagógiai eszközök hatékonyságának vizsgálatát. Az egyéni fejlesztési terven alapuló kompetencia és képességfejlesztő foglalkozásokat, programokat szervez a mentorált számára. Folyamatosan értékeli a projektbe bevont tanuló teljesítményét, haladásának mértékét, melyek alapján új fejlesztési terveket készít, kiszűri és kezeli a hátráltató tényezőket. Rendszeres családlátogatáson vesz részt az érintett tanuló családjánál. Személyes és szoros szakmai kapcsolatot ápol a projektben részt vevő tanárokkal, szakemberekkel és intézményekkel.

A mentor feladataihoz kapcsolódó alaptevékenységek

1. **Prevenációs tevékenység:** a helyes életvezetési, magatartási szokások átbeszélése, a kisebb célok kitűzése és megvalósítása, az esetleges anomáliák esetében segítő szakember bevonása a tevékenységbe.
2. **Egyéni életút megtervezése:** segítségnyújtás a reális életkép, pályakép kialakításában. Közös munka, beszélgetések, amelyek feltárják a mentoráltban rejlő lehetőségeket és a cél eléréshez szükséges lépéseket.
3. **Egyéni fejlesztési terv készítése:** a mentorálttal kapcsolatos helyzetelemzés és igényfelmérés alapján segítő szakemberekkel együtt meghatározza és rögzíti a személyiség fejlesztési csomópontjait – tanulási és mentorálási stratégiát alakít ki, melyben rögzíti a tevékenységek idő-és energia ráfordítását, a határidőket, a folyamat serkentését előidéző tényezőket, a konkrét motivációs eszközöket, a visszajelzések rendszerét, - az ellenőrzés, értékelés és visszacsatolás módját.

4. Team tevékenység: a projektben dolgozó mentorokkal, bevont szakemberekkel, segítőkkel való folyamatos kapcsolattartás, a negatív folyamatokra való gyors reagálás, azonnali akcióterv érvényesítés (pl.: agresszió, zsarolás, lopás).
5. Rendszeres mérés, értékelés - a tanuló önmagához/célmeghatározásához mért fejlődésének követése.
6. Mentori önértékelés, folyamatos önreflexió.

Szaktárgyi fejlesztés, mérések

A fejlesztést végző szaktanárok a bemeneti mérésekre és a 3 havonta elvégzett mérésekre épülő rendszeres szaktárgyi fejlesztések (heti 1 óra felzárkóztatás, korrepetálás) mellett 7 tantárgyból – matematika, magyar, történelem, német, angol, informatika és egyéb - megszervezik az érettségi felkészítőket, összesen 10 alkalommal, alkalmanként 2 óra időtartamban a 11. 12. 13. évfolyamok számára. A szaktárgyi fejlesztésekhez és az érettségi vizsgákhoz szükséges mérési és értékelési anyagok és eszközök a gimnáziumban megtalálhatók, a kis értékű eszközök, úgy mint matematikai, magyar nyelv és irodalmi könyvcsomagok, digitális tananyagok, idegen nyelvi szakkönyvek, szótárak más forrásból rendelkezésre állnak.

Érettségire történő felkészítés

Ahhoz, hogy a bevont diák sikeres érettségit tegyen, komplex, az egyénre minden értelemben figyelő felkészítő munkára van szükség. Cél, hogy az érettségi idejére a diák a rá váró terhelésnek megfelelő pszichés és fizikai állapotba kerüljön, lehetőségeivel élni tudjon. Jóval az érettségi vizsgák előtt tisztában legyen az érettségi dolgozatok és a szóbeli feleletek formai és szaktárgyi követelményeivel.

A szaktanár pontosan tájékoztatja a diákot a tantárgyi elvárásokról, vizsgafeltételekről, a követelményrendszerről és elsősorban a tantárgyi követelményeknek megfelelő tanulási technikák elsajátításában támogatja és fejleszti a bevont diákokat.

A felkészítés személyre szabott tanulási helyzeteknek megfelelően és ennek megfelelő tanulócsoport – rendszerben történik. A szaktanár, a mentor és a diák közösen megtervezik a tanulmányi munkát, elkészítik és annak időütemezését. Ez a program tartalmazza az érettségi tervezett időpontját és ehhez képest a tantárgy adott időkeretén belüli lehetséges

beszámolási és vizsgaidőpontjait. Ez a terv hivatott biztosítani azt, hogy a diák és a szaktanár egyaránt előre lássák a rendelkezésre álló időhatáron belül elvégzendő feladatokat. Elkészül a személyre szabott tanmenet és tananyag, melynek kerete minden esetben az érettségi tananyag: a tanulási program rugalmasan idomul a haladási tempóhoz, a tanulási képességekhez, az aktuális lelkiállapothoz, vagy az életvezetési problémákhoz.

A diák aktív részese a tervezésének és az időről-időre történő teljesítmény – értékelésnek is.

A mentor és az adott diák fejlesztésben részt vevő szaktanárok szoros együttműködésben, havi konzultációs rendszerben végzik munkájukat, közösen felelnek a tanuló személyes – önismeret, tanulási motiváció - és társas – szociális és életviteli, kommunikáció életpálya – építési – kompetenciáinak fejlesztéséért.

Szintén az intézményi fejlesztési csoport irányításával történik a felhasználható szakmai módszertani anyag összegyűjtése, a hospitálásokra, bemutató órák tartására vonatkozó szervező munka.

A belső horizontális tanulás elősegítése érdekében a pedagógiai program pályázati szempontú átdolgozása – az egyéni foglalkozások pedagógiai tartalmának beépítése az intézmény gyakorlatába, a képzés szerkezetének, az oktatás - szervezésnek, a tanórai differenciálás eszköz rendszerének megújítása révén történik. A képzés szerkezetében a szükségletekhez igazodva irányítjuk a megfelelő tanulmányi területek felé a tanulókat, az innovatív, finanszírozható életpálya lehetőségét kínálva. A korszerű oktatásszervezési eljárások a tanulók érdeklődésének mentén beépített iskolán belüli és kívüli projektek, a témahét mellett differenciált, nívócsoportok (nyelvi és emelt szintű) kialakításával, egyéni foglalkozások beépítésével, valamint a tanórán kívüli ismeretszerzés lehetőségeinek kiaknázásával segítjük a tanulási folyamatot.

A tanórai differenciálás (bemutató órák), a tehetséggondozás és a felzárkóztatás legszélesebb körű módszertanát alkalmazva vonjuk be a diákokat az ismeret elsajátítás folyamatába.

A hálózati, horizontális tanulás megvalósítása

Intézményünk elismert referenciaintézmény, ennek értelmében egyedi, más intézmények számára is példaértékű, koherens, publikációképes, gyermekközpontú, pedagógiai és szervezeti innovációkkal, számos jó gyakorlattal rendelkezik.

A továbbfejlődési igénynek megfelelően a horizontális tanulás vonatkozásában újabb és újabb szolgáltatási formákat kívánunk beépíteni a projekt tevékenységbe:

- jó gyakorlatok átvétele, több alkalommal, többféle tartalommal és formában

Mit csinálsz? Hogyan csinálod? Hogyan csináljam én?

- óralátogatások, hospitálások, konzultációk

Hogyan kell csinálni?

- szakmai napok, bemutató foglalkozások, műhelymunka

Miben segíthetünk?

- workshop-ok, fejlesztő műhelyek

Ezt tudjunk, ezt kínáljuk!

A horizontális tanulást, az intézmény nevelőtestületének további hálózatosodását a projekt egyik legfontosabb programelemének tekintjük, a hátrányos helyzetű tanulók – mint célcsoport fejlesztése okán - elsősorban az általános iskolákban folyó integrációs és fejlesztő munkára fókuszálva. A projekt megvalósítása során három workshopot tervezünk, melynek során az intézményekben működő jó gyakorlatok megismerését és az adaptációs lehetőségek felmérését tűztük ki célul.

A workshop - ok keretében megvalósuló – a projekt szempontjából leginkább hasznosuló területek:

1. A általános iskola IPR gyakorlata
2. A szociális hátrányok enyhítését támogató tevékenységrendszer
3. Az iskolai átmeneteket kezelő programok

Intézményünk - szintén a műhelymunka keretein belül - az évek óta működő portfóliós rendszer jó gyakorlatát, valamint az egyéni fejlesztési tervek elkészítésének folyamatát mutatja be.

A tanulói megfigyelése az iskolai órákon

A tanuló folyamatos tanórai helyzetben történő megfigyelése az óralátogatásokon, hospitálásokon valósul meg. A pedagógiai folyamatok közvetlen észlelése – mással nem

pótolható - tapasztalatokat, élményeket nyújt. Célunk a tanulóval kapcsolatos jelenségek tudatos, célirányos megismerése, amely egyaránt vonatkozik a pedagógusra, a bevont tanulóra, a tantárgy szak-specifikus jellemzőire, a tanórai modellekre, módszertani megoldásokra és technikákra. A megfigyelést pedagógiai-kutatási módszerként alkalmazva a szubjektivitás maximális csökkentésére törekszünk.

Főbb szempontok:

1. Mi jellemezte a tanuló magatartását a különböző szituációkban (órakezdés előtt, szünetben, a tanítási óra alatt)?
2. Hogyan viselkedett az órai szereplések, különböző megnyilvánulások során (magabiztos, bátortalan, közvetlen, aktív, közömbös stb.) ?
3. Érdeklődött-e a tantárgy/adott téma iránt (kérdezett-e, voltak-e előzetes ismeretei, tájékozottsági szintje megfelelő volt-e)?
4. Milyen volt a kapcsolata a tanárral és tanulótársaival (tiszteletudó, együttműködő, zárkózott stb.)?
5. Voltak-e egyéni és kollektív anomáliák az adott osztályban az adott tanórán?

A mentori tevékenységgel összefüggésben pedig a pályázat megvalósításának ideje alatt nyolc alkalommal esetmegbeszélések segítik a fejlesztési folyamatot.

Pedagógiai esetmegbeszélések

1. Milyen háttérben lévő nehézségek, veszélyek okoztak eddig problémát az adott diák személyiségében?
2. Az eset vázlatos ismertetése.
3. Melyek a tanuló erősségei, pozitív tulajdonságai?
4. Kikkel szeretne együttműködni a megfelelő életvezetés kialakítása érdekében?

Az esetmegbeszélés a körülmények pontos és alapos feltárásával kezdődik, és a pedagógiai helyzet szereplői státuszának, egymáshoz való viszonyának elemzésével folytatódik. Ezt követi a konkrét szituáció analizálása a pedagógiai hatás szempontjából. Itt nyílik mód a

résztvevők reflexióinak megfogalmazásaira, az esettel kapcsolatos előzetes nézetek feltárására, majd az eset konkrét kibontására

Az összetett és mély konfliktusok esetében helyzetfeltáró és problémamegoldó gyakorlatot kívánunk alkalmazni - a hosszan tartó közös figyelmet, az aprólékos feldolgozás során kibontakozó megértést alkalmazva, amelyet megelőz az oknyomozás, az ítélet és a megoldáskeresés.

Fontosnak tartjuk a kritikai látásmód, a reális értékítélet alkotás érvényesülését az eredményes fejlesztést segítő tevékenységek megszervezése érdekében.

A bemeneti mérés során, az egyéni fejlesztési tervek elkészítéséhez felhasználandó feladatsor

9 kompetencia terület

A tanulás motívumai

Teszt írás

OK	Teszt	Teszt név
☐	kognitiv1	Logikai képesség
☒	tanulo1	A tanulás motívumai
☐	tanulo2	Tanulási stílus kérdőív

Az alábbi megfogalmazások tanulással kapcsolatos véleményeket közölnek. Kérjük, jelöld meg minden egyes mondat után, milyen fontos számodra a tanulásban ez a tényező. Ha a legfontosabb, az 5-ösnél tegyél X-et, ha átlagosan, közepesen fontos, a 3-asnál, s ha számodra nem jelentős, az 1-esnél.

Sor	Állítás	5	4	3	2	1
01.	Szeretem az újat megismerni.	☐	☐	☐	☐	☐
02.	Szeretek gondolkodni, töprengeni.	☐	☐	☐	☐	☐
03.	Szeretem a nehéz feladatokat.	☐	☐	☐	☐	☐
04.	Kulturált, értelmes ember akarok lenni.	☐	☐	☐	☐	☐
05.	A társadalom számára hasznos szeretnék lenni.	☐	☐	☐	☐	☐
06.	Ez a kötelességem.	☐	☐	☐	☐	☐
07.	A tudománynak nagy jelentősége van a társadalom fejlődésében.	☐	☐	☐	☐	☐
08.	A tanulás fontos és nélkülözhetetlen saját fejlődésemben.	☐	☐	☐	☐	☐
09.	Fel akarok készülni a foglalkozásomra.	☐	☐	☐	☐	☐
10.	Tovább akarok tanulni.	☐	☐	☐	☐	☐
11.	Méltó helyet akarok elfoglalni társaim között.	☐	☐	☐	☐	☐
12.	Sokra tartom az osztály elismerését.	☐	☐	☐	☐	☐
13.	Nem akarok a legrosszabbak közé tartozni.	☐	☐	☐	☐	☐
14.	Azt akarom, hogy társaim jó véleménnyel legyenek rólam.	☐	☐	☐	☐	☐
15.	Szeretnék sikerélményben részesülni.	☐	☐	☐	☐	☐
16.	Szeretnék jó osztályzatot szerezni.	☐	☐	☐	☐	☐
17.	El akarom kerülni a rossz osztályzatokat.	☐	☐	☐	☐	☐
18.	Azt akarom, hogy a tanárok jó véleménnyel legyenek rólam.	☐	☐	☐	☐	☐
19.	Azt akarom, hogy szüleim elégedettek legyenek.	☐	☐	☐	☐	☐
20.	A legjobb tanuló akarok lenni.	☐	☐	☐	☐	☐

A teszt írás megkezdése

Befejezés és rögzítés

Megszakítás, rögzítés nélkül

A vizsgaszorongás

Teszt írás

OK	Teszt	Teszt név
☐	tanulo2	Tanulási stílus kérdőív
☐	tanulo3	Az iskolai motiváció vizsgálata
☒	tanulo4	A vizsgaszorongás

Néhány olyan megállapítást olvashatsz az alábbiakban, amelyekkel a gyermekek önmagukat szokták jellemezni. Figyelmesen olvasd el valamennyit, és karikázd be a jobboldali számok közül a megfelelőt attól függően, hogy felelés vagy dolgozatírás alkalmával általában hogyan érzed magad. Nincsenek helyes vagy helytelen válaszok. Ne gondolkozz túl sokat, hanem azt a választ jelöld meg, amely általában jellemző rád!

1 – szinte soha 2 – néha 3 – gyakran 4 – mindig

Sor	Állítás	1	2	3	4
01.	Felelés közben magabiztos és nyugodt vagyok	☐	☐	☐	☐
02.	Zavart és izgatott leszek, ha dolgozatot írok	☐	☐	☐	☐
03.	A feladatok megoldása közben zavar, ha az év évi osztályzatomra gondolok	☐	☐	☐	☐
04.	Az év végi osztályzatért való felelést óriási tehernek érzem	☐	☐	☐	☐
05.	Felelés közben arra szoktam gondolni, milyen jó lenne, ha már nem járnék iskolába	☐	☐	☐	☐
06.	Annál rosszabb osztályzatot kapok, minél jobban igyekszem	☐	☐	☐	☐
07.	Feladatlap kitöltése közben a hibázástól való félelem is rontja az eredményemet	☐	☐	☐	☐
08.	Témazáró tesztek közben szörnyen izgulok	☐	☐	☐	☐
09.	Felelés, dolgozatírás előtt még akkor is nagyon ideges vagyok, ha jól tudom az anyagot	☐	☐	☐	☐
10.	A kijavított feladatlapok kiosztása közben is nagyon nyugtalan vagyok	☐	☐	☐	☐
11.	Nagyon idegesnek érzem magam, ha dolgozatírássra kerül sor	☐	☐	☐	☐
12.	Iskolai osztályzataim miatt túl sokat nyugtalankodom	☐	☐	☐	☐
13.	Vizsga előtt összeszorul vagy remeg a gyomrom	☐	☐	☐	☐
14.	Ha egy feladat túl nehéz, feladom a küzdelmet	☐	☐	☐	☐
15.	Pánikba szoktam esni. Ilyenkor nem jut eszembe semmi	☐	☐	☐	☐
16.	Felelés vagy dolgozatírás közben nagyon izgulok	☐	☐	☐	☐
17.	Tesztírás közben a bukás következményeire gondolok	☐	☐	☐	☐
18.	Ha nagy tétje van egy felelésnek, a szokásosnál gyorsabban ver a szívem	☐	☐	☐	☐
19.	A dolgozatok megírása után is idegesnek érzem magam	☐	☐	☐	☐
20.	Felelés közben előfordul, hogy még azt is elfelejtem, amit korábban pedig tudtam	☐	☐	☐	☐

A teszt írás megkezdése

Befejezés és rögzítés

Megszakítás, rögzítés nélkül

Az iskolai motiváció vizsgálata

Teszt írás		
OK	Teszt	Teszt név
☐	tanulo1	A tanulás motívumai
☐	tanulo2	Tanulási stílus kérdőív
☒	tanulo3	Az iskolai motiváció vizsgálata

A tanulóknak a tételek sorszáma elé az a, b, c, d, e betűk egyikét kell odaírni. A válaszmódok a következők:

- a: teljesen egyetértek
b: részben egyetértek
c: félig-meddig értek vele egyet
d: többnyire nem értek vele egyet
e: egyáltalán nem értek vele egyet.

Sor	Állítás	a	b	c	d	e
01.	Szívesen beszélgetek a szüleimmel arról, hogy mi történt az iskolában.	☐	☐	☐	☐	☐
02.	A legtöbb tanár minden diákkal, mindig igazságos.	☐	☐	☐	☐	☐
03.	Nekem fontosabb, hogy barátságos legyek a társaimmal, mint hogy versengjek velük.	☐	☐	☐	☐	☐
04.	Ha valamilyen tevékenységbe belemerülök, a szüleim nem zavarnak meg.	☐	☐	☐	☐	☐
05.	Sokszor annyira megragad, amit az iskolában tanulunk, hogy majd később is foglalkozni akarok vele.	☐	☐	☐	☐	☐
06.	Az iskola unalmas.	☐	☐	☐	☐	☐
07.	Önmagam előtt is nagyon szégyellem, ha nem jól teljesítek az iskolában.	☐	☐	☐	☐	☐
08.	Nekem nagyon fontos, hogy a tanárain tudják, bennem bízhatnak.	☐	☐	☐	☐	☐
09.	A büntetés az iskolában mindig igazságtalan.	☐	☐	☐	☐	☐
10.	A felnőttek túl sokat követelnek a fiataloktól, s nagyon kevés segítséget adnak cserébe.	☐	☐	☐	☐	☐
11.	Nagyon jól esik nekem, hogy érzem, a szüleim boldogok, ha jól teljesítenek az iskolában.	☐	☐	☐	☐	☐
12.	Rossz érzés lenne, ha csalódást okoznék a tanáromnak.	☐	☐	☐	☐	☐
13.	Örülök, ha segíthetek társaimnak az iskolai munkában.	☐	☐	☐	☐	☐
14.	Nem szeretem, ha egyedül kell a feladataimon dolgozni.	☐	☐	☐	☐	☐
15.	Az utolsó percig szoktam halogatni a házi feladat elkészítését.	☐	☐	☐	☐	☐
16.	A legtöbb óra unalmas.	☐	☐	☐	☐	☐
17.	Inkább bevallom, ha elkövettem valamit, mint hogy elleplezni próbáljam.	☐	☐	☐	☐	☐
18.	Ha hagynák a tanárok, hogy mindenki azt csináljon az iskolában, amit akar, jobban tetszene az iskola.	☐	☐	☐	☐	☐
19.	Jobb, ha kijavítatják a hibáimat, mint ha elnézik azokat.	☐	☐	☐	☐	☐
20.	A tanárain akkor sem elégedettek azzal, amit csinállok, ha nagyon igyekszem.	☐	☐	☐	☐	☐
21.	A szüleimet nem érdekli igazán, hogy mi történik velem az iskolában.	☐	☐	☐	☐	☐
22.	Nagyon kevés az olyan tanár, akiért lelkesedni tudnék.	☐	☐	☐	☐	☐
23.	Jó érzés, ha a társaim láthatják, hogy jól dolgozom.	☐	☐	☐	☐	☐
24.	Nem lehet a gyerekektől elvárni, hogy maguktól jó ötleteik támadjanak.	☐	☐	☐	☐	☐
25.	Az iskolában sok olyat tanulunk, aminek az életben hasznát vesszük.	☐	☐	☐	☐	☐
26.	Szabadidőm nagy részében olyan dolgokra igyekszem rájönni magamtól, amik érdekelnek.	☐	☐	☐	☐	☐
27.	Ha megbíznak valamivel, azt mindig igyekszem olyan jól elvégezni, ahogy csak	☐	☐	☐	☐	☐

28.	Az iskolai szabályok általában helyesek, ésszerűek, mindig igyekszem betartani azokat.	☐	☐	☐	☐	☐
29.	Ha valami rosszat tettem, mindig kész vagyok vállalni a következményeket.	☐	☐	☐	☐	☐
30.	Nehezemre esik elviselni azt a nyomást, amit a tanárok gyakorolnak rám.	☐	☐	☐	☐	☐
31.	Szüleim segítségére, biztatására mindig számíthatok az iskolai munkámmal kapcsolatban is.	☐	☐	☐	☐	☐
32.	A legtöbb tanár nem veszi azt a fáradságot, hogy igazán jól elmagyarázza a dolgokat.	☐	☐	☐	☐	☐
33.	Nem érdekel, hogy mások mit gondolnak rólam.	☐	☐	☐	☐	☐
34.	Szüleim mindig fontosnak tartják a véleményemet.	☐	☐	☐	☐	☐
35.	Amit az iskolában tanulunk, annak valójában nemigen vehetem hasznát.	☐	☐	☐	☐	☐
36.	Felélénkít, ha új dolgok tanulásába fogunk.	☐	☐	☐	☐	☐
37.	Mindig találok kifogást, ha nincs kész a házi feladatom.	☐	☐	☐	☐	☐
38.	Ha nehéz az iskolai munka, általában abbahagyom az erőfeszítést.	☐	☐	☐	☐	☐
39.	Valahogy mindig mentségeket kell keresnem.	☐	☐	☐	☐	☐
40.	A szüleim túl sokat követelnek, s túl nagy nyomást gyakorolnak rám.	☐	☐	☐	☐	☐
41.	A felnőttek nem igazán igyekeznek megérteni a fiatalok érzéseit.	☐	☐	☐	☐	☐
42.	Gyakran a tanár hibás abban, hogy az ember bajba kerül az iskolában.	☐	☐	☐	☐	☐
43.	Úgy veszem észre, a többieknek elég nehéz jól kijönni velem.	☐	☐	☐	☐	☐
44.	Jobban szeretem, ha magamnak kell rájönnöm, hogyan kell valamit megcsinálni.	☐	☐	☐	☐	☐
45.	Ha a feladat nehéz, hamar elvesztem az érdeklődésemet.	☐	☐	☐	☐	☐
46.	Nagyon sok órát kifejezetten izgalmasnak, nagyon érdekesnek tartok.	☐	☐	☐	☐	☐
47.	Ha valamiben számíthatnak rám, mindig el is végzem.	☐	☐	☐	☐	☐
48.	Minding nagyon igyekszem teljesíteni azt, amire megkérnek az iskolában.	☐	☐	☐	☐	☐
49.	Mindig kész vagyok vállalni a felelősséget azért, amit tettem, bármilyen következményekkel számolhatok.	☐	☐	☐	☐	☐
50.	A szüleim teljesen irreális követelményeket támasztanak az iskolai teljesítményemmel kapcsolatban.	☐	☐	☐	☐	☐
51.	Ha jól teljesítek az iskolában, a szüleim mindig kimutatják, hogy elégedettek velem.	☐	☐	☐	☐	☐
52.	A legtöbb tanár minden tanulónak igyekszik annyit segíteni, amennyit csak tud.	☐	☐	☐	☐	☐
53.	Ebben az iskolában jó viszony van a gyerekek között.	☐	☐	☐	☐	☐
54.	Túl sok mindennel kapcsolatban várják el azt, hogy magam jöjjek rá, magam oldjam	☐	☐	☐	☐	☐

Logikai képesség

Teszt írás		
OK	Teszt	Teszt név
☐	kognitív1	Logikai képesség
☐	tanulo1	A tanulás motívumai
☐	tanulo2	Tanulási stílus kérdőív

A szünetben egy éhes csoport a büfé felé tart.
- Ma csak kakaó és kifli kapható! – jelenti egyikük.
Nem nagy a választék, egymás után mondják a véleményüket. Ezeket a megjegyzéseket olvashatod az 1-10. feladat első sorában.

Értelmezd a feladatok elején található kijelentéseket! Az utánuk felsorolt négy eset mindegyikénél kattints az igen szóra, ha helyesnek tartod az állítást. Ha helytelennek tartod az állítást, akkor kattints a nem szóra.

01. Kati kijelentése: Kakaót iszom és kiflit eszem

☐ igen ☐ nem A. Kakaót iszik. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem B. Kakaót iszik. Nem eszik kiflit.
☐ igen ☐ nem C. Nem iszik kakaót. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem D. Nem iszik kakaót. Nem eszik kiflit.

02. Jancsi kijelentése: Sem kakaót nem iszom, sem kiflit nem eszem.

☐ igen ☐ nem A. Kakaót iszik. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem B. Kakaót iszik. Nem eszik kiflit.
☐ igen ☐ nem C. Nem iszik kakaót. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem D. Nem iszik kakaót. Nem eszik kiflit.

03. Gábor kijelentése: Vagy csak kakaót iszom, vagy csak kiflit eszem.

☐ igen ☐ nem A. Kakaót iszik. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem B. Kakaót iszik. Nem eszik kiflit.
☐ igen ☐ nem C. Nem iszik kakaót. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem D. Nem iszik kakaót. Nem eszik kiflit.

04. Miki kijelentése: Kakaót iszom vagy kiflit eszem, de lehet, hogy mindkettőt.

☐ igen ☐ nem A. Kakaót iszik. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem B. Kakaót iszik. Nem eszik kiflit.
☐ igen ☐ nem C. Nem iszik kakaót. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem D. Nem iszik kakaót. Nem eszik kiflit.

05. Klári kijelentése: Legfeljebb kakaót iszom, vagy kiflit eszem, de lehet, hogy egyiket sem.

- ☐ igen ☐ nem A. Kakaót iszik. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem B. Kakaót iszik. Nem eszik kiflit.
☐ igen ☐ nem C. Nem iszik kakaót. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem D. Nem iszik kakaót. Nem eszik kiflit.

06. Tamás kijelentése: Csak akkor iszom kakaót, ha kiflit eszem, de akkor feltétlenül.

- ☐ igen ☐ nem A. Kakaót iszik. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem B. Kakaót iszik. Nem eszik kiflit.
☐ igen ☐ nem C. Nem iszik kakaót. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem D. Nem iszik kakaót. Nem eszik kiflit.

07. Edit kijelentése: Ha kakaót iszom, akkor kiflit eszem.

- ☐ igen ☐ nem A. Kakaót iszik. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem B. Kakaót iszik. Nem eszik kiflit.
☐ igen ☐ nem C. Nem iszik kakaót. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem D. Nem iszik kakaót. Nem eszik kiflit.

08. Ági kijelentése: Ha nem iszom kakaót, akkor nem eszem kiflit.

- ☐ igen ☐ nem A. Kakaót iszik. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem B. Kakaót iszik. Nem eszik kiflit.
☐ igen ☐ nem C. Nem iszik kakaót. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem D. Nem iszik kakaót. Nem eszik kiflit.

09. Péter kijelentése: Nem igaz, hogy ha kakaót iszom, akkor kiflit eszem.

- ☐ igen ☐ nem A. Kakaót iszik. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem B. Kakaót iszik. Nem eszik kiflit.
☐ igen ☐ nem C. Nem iszik kakaót. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem D. Nem iszik kakaót. Nem eszik kiflit.

10. Dóri kijelentése: Nem igaz az, hogy ha nem iszom kakaót, akkor nem eszem kiflit.

- ☐ igen ☐ nem A. Kakaót iszik. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem B. Kakaót iszik. Nem eszik kiflit.
☐ igen ☐ nem C. Nem iszik kakaót. Kiflit eszik.
☐ igen ☐ nem D. Nem iszik kakaót. Nem eszik kiflit.

Számok analógiája

Teszt írás		
OK	Teszt	Teszt név
☒	induktív1	Számok analógiája
☒	induktív2	Szóbeli analógiák
☒	induktív3	Számsorok

A következő feladatokban írd a feladat végén levő vonalra azt a számot, amelyik legjobban illik oda!

01.	20->32 :: 8->20 :: 11->	
02.	6->21 :: 16->31 :: 21->	
03.	2->12 :: 5->30 :: 8->	
04.	7->63 :: 4->36 :: 9->	
05.	4->52 :: 6->78 :: 2->	
06.	5->75 :: 3->45 :: 6->	
07.	3->9 :: 2->7 :: 4->	
08.	7->18 :: 5->14 :: 9->	
09.	2->12 :: 5->21 :: 7->	
10.	3->17 :: 5->25 :: 4->	
11.	7->19 :: 3->7 :: 4->	
12.	6->32 :: 9->50 :: 3->	
13.	3->11 :: 7->51 :: 6->	

Számsorok

Teszt írás		
OK	Teszt	Teszt név
☒	induktív1	Számok analógiája
☒	induktív2	Szóbeli analógiák
☒	induktív3	Számsorok

Folytasd a következő számsorokat! Írd mindegyik sor végén a vonalra azt a két számot, amelyik a számsor folytatásaként legjobban illik oda!

01.	3 6 11 14 19 22		
02.	1 2 3 5 8 13		
03.	3 5 9 17 33 55		
04.	3 9 7 15 11 21		
05.	2 4 7 13 12 22		
06.	1 10 26 51 87 136		
07.	1 3 10 24 47 81		
08.	1 2 4 8 15 26		

A teszt írás megkezdése

Befejezés és rögzítés

Megszakítás, rögzítés nélkül

Szóbeli analógiák

Teszt írás		
OK	Teszt	Teszt név
☐	induktív1	Számok analógiája
☒	induktív2	Szóbeli analógiák
☐	induktív3	Számsorok

A következő feladatokban azt kell megtalálni, melyik szó illik legjobban a kérdőjel helyére. Kattints rá a megfelelő szó betűjelére! Mindegyik feladatban csak egy szót jelölhetsz meg!

01. SZÉK : BÚTOR = KUTYA : ?

- ☒ a, MACSKA
- ☐ b, ÁLLAT
- ☐ c, TACSKÓ
- ☐ d, RÓKA
- ☐ e, KUTYAÓL

02. HANGSZER : TROMBITA = FÜSZER : ?

- ☐ a, ZENEKAR
- ☐ b, NÖVÉNY
- ☐ c, ÉTEL
- ☐ d, BORS
- ☐ e, EDÉNY

03. FALU : TELEPÜLÉS = CERUZA : ?

- ☐ a, SZERSZÁM
- ☐ b, RADÍR
- ☐ c, PAPÍR
- ☐ d, ÁCS CERUZA
- ☐ e, ÍRÓESZKÖZ

04. HÁZ : HELYSÉG = MONDAT : ?

- ☐ a, KIJELENTÉS
- ☐ b, BESZÉD
- ☐ c, SZÓ
- ☐ d, GONDOLAT
- ☐ e, SZÖVEG

05. KÖNYV : LAP = KÖNYVTÁR : ?

- ☐ a, ÉPÜLET
- ☐ b, KÖLCSÖNZÉS
- ☐ c, TANULÁS
- ☐ d, KÖNYV
- ☐ e, OLVASÁS

06. FIÓK : SZEKRÉNY = KÉMÉNY : ?

- ☐ a, HÁZ
- ☐ b, FÜST
- ☐ c, TÉGLA
- ☐ d, KÖNYVESPOLC
- ☐ e, MELEG

07. VIRÁG : TERMÉS = ŐSZ : ?

- ☐ a, NYÁR
- ☐ b, GYÖKÉR
- ☐ c, ÉVSZAK
- ☐ d, TÉL
- ☐ e, SZÜRET

08. DÉL : REGGEL = MOSÁS : ?

- ☐ a, VASALÁS
- ☐ b, SZÁRÍTÁS
- ☐ c, ESTE
- ☐ d, MUNKA
- ☐ e, ÁZTATÁS

09. SZÁNTÁS : VETÉS = UTAZÁS : ?

- ☐ a, ELINDULÁS
- ☐ b, AUTÓZÁS
- ☐ c, ARATÁS
- ☐ d, MEGÉRKEZÉS
- ☐ e, KIRÁNDULÁS

10. BETEGSÉG : FERTŐZÉS = NEDVESSÉG : ?

- ☐ a, LEVEGŐ
- ☐ b, MELEG
- ☐ c, SZÁRAZSÁG
- ☐ d, VÍZ
- ☐ e, SÍKOS

11. BALESET : FIGYELMETLENSÉG = FAGYÁS : ?

- ☐ a, LEHŰLÉS
- ☐ b, OLVADÁS
- ☐ c, HAVAZÁS
- ☐ d, MEGSZILÁRDULÁS
- ☐ e, DÉR

12. SZIKRA : ROBBANÁS = TANULÁS : ?

- ☐ a, LECKE
- ☐ b, TUDÁS
- ☐ c, GONDOLKODÁS
- ☐ d, OLVASÁS
- ☐ e, TANÍTÁS

13. EGÉSZSÉG : BETEGSÉG = BÁNAT : ?

- ☐ a, ÉRZELEM
- ☐ b, ÖRÖM
- ☐ c, SZERETET
- ☐ d, SZOMORÚSÁG
- ☐ e, BARÁTSÁG

14. KUNYHÓ: PALOTA = SZÉLES : ?

- ☐ a, HOSSZÚ
- ☐ b, ALACSONY
- ☐ c, KESKENY
- ☐ d, VASTAG
- ☐ e, RÖVID

15. VONZÁS : TASZÍTÁS = PARIPA : ?

- ☐ a, LÓ
- ☐ b, ÁLLAT
- ☐ c, CSIKÓ
- ☐ d, GEBE
- ☐ e, SZAMÁR

16. JÓKEDV : VIDÁMSÁG = EGYEDÜLLÉT : ?

- ☐ a, NEVETÉS
- ☐ b, SZOMORÚSÁG
- ☐ c, BÁNAT
- ☐ d, MAGÁNY
- ☐ e, EGYÜTTLÉT

17. ALAPOS : GONDOS = TISZTELET : ?

- ☐ a, MÉLTÓSÁG
- ☐ b, SEGÍTŐKÉSZSÉG
- ☐ c, JÓSZÁNDÉK
- ☐ d, BARÁTSÁG
- ☐ e, MEGBECSÜLÉS

18. LÁMPA : FÉNY = KÁLYHA : ?

- ☐ a, FÜTŐTEST
- ☐ b, HŐMÉRSÉKLET
- ☐ c, FÜTÉS
- ☐ d, MELEG
- ☐ e, TŰZHELY

19. SZÍV : KERINGÉS = LÁB : ?

- ☐ a, HELYVÁLTOZTATÁS
- ☐ b, KÉZ
- ☐ c, BOKA
- ☐ d, LÁBUJJ
- ☐ e, CIPŐ

20. HERNYÓ : LEPKE = LISZT : ?

- ☐ a, BÚZA
- ☐ b, BAB
- ☐ c, ROZS
- ☐ d, KENYÉR
- ☐ e, GABONA

21. KŐOLAJ : BENZIN = MUST : ?

- ☐ a, SZÜRET
- ☐ b, SZŐLŐ
- ☐ c, BOR
- ☐ d, ERJEDÉS
- ☐ e, ITAL

22. TEA : CUKOR = FESTÉK : ?

- ☐ a, ECSET
- ☐ b, SZÍN
- ☐ c, CITROM
- ☐ d, HÍGÍTÓ
- ☐ e, FESTŐ

23. TANTEREM : TÁBLA = MŰHELY : ?

- ☐ a, GÉP
- ☐ b, MUNKA
- ☐ c, GYÁR
- ☐ d, JAVÍTÁS
- ☐ e, SZERELŐ

24. KÉS : KANÁL = CIPŐ : ?

- ☐ a, LÁB
- ☐ b, RUHADARAB
- ☐ c, VILLA
- ☐ d, CIPŐKANÁL
- ☐ e, NADRÁG

25. SZÍV : TUDÓ = LÁB : ?

- ☐ a, KÉZ
- ☐ b, KERINGÉS
- ☐ c, FUTÁS
- ☐ d, MOZGÁSSZERV
- ☐ e, LÁBUJJ

26. KENYÉR : KIFLI = BÚZA : ?

- ☐ a, LISZT
- ☐ b, ROZS
- ☐ c, GABONA
- ☐ d, VETŐMAG
- ☐ e, ÉLELMISZER

27. HEGEDŰ : HÚR = MAGNETOFON : ?

- ☐ a, TRANZISZTOR
- ☐ b, MIKROFON
- ☐ c, KAZETTA
- ☐ d, HANGSZÓRÓ
- ☐ e, VONÓ

28. TEST : SZÍV = AUTÓ : ?

- ☐ a, BENZIN
- ☐ b, VÉR
- ☐ c, CSAVAR
- ☐ d, MOTOR
- ☐ e, JÁRMŰ

A teszt írás megkezdése

Befejezés és rögzítés

Megszakítás, rögzítés nélkül

Szociális készségek

Teszt írás		
OK	Teszt	Teszt név
☐	tanulo3	Az iskolai motiváció vizsgálata
☐	tanulo4	A vizsgaszorongás
☒	tanulo5	Szociális készségek

A következő oldalakon olyan állításokat találsz, amelyek a viselkedésedet, véleményedet, érdeklődésedet és érzéseidet írják le. Mindegyik állításhoz ötféle válaszlehetőség tartozik:

1: „egyáltalán nem jellemző rám”
 2: „nem jellemző rám”
 3: „kissé jellemző rám”
 4: „jellemző rám”
 5: „teljesen jellemző rám”

Kérjük, olvasd el figyelmesen valamennyi kijelentést, és jelöld be a válaszlapon - karikázással, vagy „x”-jellel - azt a választ, amelyik a lejobban illik Rád. Kérünk, hogy válaszolj meg minden kijelentést, akkor is, ha a válaszban nem vagy egészen biztos.

Sor	Állítás	5	4	3	2	1
001.	Segítőképz és együttműködő vagyok	☐	☐	☐	☐	☐
002.	Ha valami nehéz problémával szembesülök, akkor segítséget kérek	☐	☐	☐	☐	☐
003.	Nincsenek barátaim	☐	☐	☐	☐	☐
004.	Sok tervem még megvalósításra vár	☐	☐	☐	☐	☐
005.	Szeretek hosszasan töprengeni, mielőtt valami mellett döntök	☐	☐	☐	☐	☐
006.	A legtöbb feladatot egyedül szeretem megcsinálni	☐	☐	☐	☐	☐
007.	Biztos vagyok benne, hogy a kitűzött céljaimat elértem	☐	☐	☐	☐	☐
008.	Ha egyszer kitűzök magam elé egy célt, minden akadály ellenére igyekszem megvalósítani azt	☐	☐	☐	☐	☐
009.	Érdekelnek más országok és kultúrák	☐	☐	☐	☐	☐
010.	Ha nem tudok vagy nem értek valamit, akkor addig gyakorlom, amíg sikerül	☐	☐	☐	☐	☐
011.	Mások szerencsétlensége általában nem izgat fel túlságosan	☐	☐	☐	☐	☐
012.	Gyakran nagyon makacs, önféjű vagyok	☐	☐	☐	☐	☐
013.	Rengeteg segítséget kapok a szüleimtől, testvéremtől.	☐	☐	☐	☐	☐
014.	Ha van pénzem, akkor azt azonnal el is költöm valamire	☐	☐	☐	☐	☐
015.	Rengeteg célom van	☐	☐	☐	☐	☐
016.	Ha mások nem értenek egyet valamiben, megpróbálom mérlegelni a résztvevők nézőpontját, mielőtt én is döntést hoznék	☐	☐	☐	☐	☐
017.	Ha valakit megsértek, kis idő múlva elnézést kérek tőle	☐	☐	☐	☐	☐
018.	Szeretek a veszélyes sportokat (pl. sziklamászás, ejtőernyőzés, sízés)	☐	☐	☐	☐	☐
019.	Tudom, hogyan viselkedjek a különböző társas helyzetekben	☐	☐	☐	☐	☐
020.	Társaim sokszor csúfolnak	☐	☐	☐	☐	☐
021.	Úgy érzem, senki sincs, akinek elmondhatnám a problémáimat	☐	☐	☐	☐	☐
022.	Mindig kíváncsi vagyok a világra	☐	☐	☐	☐	☐
023.	Ha valakire dühös vagyok, akkor nyíltan megmondom, mit érzek	☐	☐	☐	☐	☐
024.	Nehezen tudok kapcsolatokat teremteni	☐	☐	☐	☐	☐
025.	Ha valamit megszoktam, akkor nem szívesen változtatok rajta	☐	☐	☐	☐	☐
026.	Szeretek a kalandot, a kockázatos dolgokat	☐	☐	☐	☐	☐
027.	Úgy érzem, kevésbé vagyok kitartó, mint mások	☐	☐	☐	☐	☐

028. Nem akarok olyan emberekkel együtt lenni, akiket nem kedvelek	☐	☐	☐	☐	☐
029. Szeretem a kihívásokat	☐	☐	☐	☐	☐
030. Észreveszem, ha másoknak a segítségemre van szükségük	☐	☐	☐	☐	☐
031. Sokat olvasok	☐	☐	☐	☐	☐
032. Túlságosan sokat gondolok merésznek tűnő dolgokra	☐	☐	☐	☐	☐
033. Sokszor felajánlom a segítségemet, ha valaki nehéz helyzetbe került, vagy valamire szüksége van	☐	☐	☐	☐	☐
034. Más népek életstílusa és szokásai sohasem érdekelték	☐	☐	☐	☐	☐
035. Még akkor is állhatatosan küzdök bizonyos dolgokért, amikor már mások feladták	☐	☐	☐	☐	☐
036. Sokszor csak úgy kedvem támad valami újat kipróbálni, vagy valami őrültséget csinálni	☐	☐	☐	☐	☐
037. Nem vesztegetem az időt olyan ismeretek megszerzésére, melyek nem igazán tartoznak az érdeklődési körömhöz	☐	☐	☐	☐	☐
038. Szeretek egyszerre több dolgot csinálni	☐	☐	☐	☐	☐
039. Néha nehezen tudom magam rávenni arra, hogy befejezzem azt, amit elkezdtem	☐	☐	☐	☐	☐
040. A környezetem kitaró embernek ismer	☐	☐	☐	☐	☐
041. Barátaim mellettem állnak, ha problémám akad	☐	☐	☐	☐	☐
042. Amikor dühös vagyok valakire, általában megpróbálom annak a személynek a helyébe képzelni magam	☐	☐	☐	☐	☐
043. Egy probléma megoldásánál mindig több szempontot mérlegetek	☐	☐	☐	☐	☐
044. Nagyon szeretek kulturális vagy tudományos ismeretterjesztő műsorokat nézni	☐	☐	☐	☐	☐
045. A kudarcok eléggé letörnek, hatásukra sokszor feladom azt, amit elkezdtem	☐	☐	☐	☐	☐
046. Szeretek hosszasan töprengeni, mielőtt valami mellett döntök	☐	☐	☐	☐	☐
047. Odafigyelek másokra	☐	☐	☐	☐	☐
048. Sok mindenbe belekezdtem már idáig, de nagyon kevés dolgot sikerült csak maradéktalanul megvalósítanom	☐	☐	☐	☐	☐
049. Az engem ért sérelmekre még hosszú idő múlva is emlékszem	☐	☐	☐	☐	☐
050. Nyugtalan leszek, ha hosszabb ideig otthon kell ülnöm	☐	☐	☐	☐	☐
051. Nehezen kérek segítséget másoktól	☐	☐	☐	☐	☐
052. Céljaim megvalósításáért keményen dolgozom	☐	☐	☐	☐	☐
053. A barátaim szerint jól kezelem a problémákat	☐	☐	☐	☐	☐
054. Egy feladat végrehajtásakor nem szeretem, ha megzavarnak	☐	☐	☐	☐	☐

055. Ha valakivel nem értek egyet, azt azonnal jelzem neki	☐	☐	☐	☐	☐
056. Szeretek másoknak segíteni, még akkor is, ha más dolgom lenne	☐	☐	☐	☐	☐
057. Nehéz helyzetekben is mindig találok valami megoldást	☐	☐	☐	☐	☐
058. A legtöbb játékot gyorsan megunom	☐	☐	☐	☐	☐
059. Általában ráérezek arra, ahogy mások éreznek	☐	☐	☐	☐	☐
060. Ha valami felkelti a kíváncsiságomat, akkor nem érdekelnek sem veszélyek, sem tilalmak	☐	☐	☐	☐	☐
061. Az emberek azt mondják, hogy amit csinálok, azt jól csinálom	☐	☐	☐	☐	☐
062. Társaimmal nehezen jövök ki	☐	☐	☐	☐	☐
063. A tanulásban nem tartom különösen fontosnak, hogy jobb legyek, mint mások	☐	☐	☐	☐	☐
064. Elvern, hogy ha elterveztem valamit, azt meg kell valósítanom, akár kemény munka árán is	☐	☐	☐	☐	☐
065. Előfordul, hogy nagy lelkesedéssel vágok bele valamilyen tevékenységbe, de egy idő után elfogy az energiám és feladom	☐	☐	☐	☐	☐
066. Néha azon veszem észre magam, hogy már jó ideje csak egy dolgot ismételgetek	☐	☐	☐	☐	☐
067. A legtöbb célom megvalósíthatatlan	☐	☐	☐	☐	☐
068. Sok minden érdekel	☐	☐	☐	☐	☐
069. Az én életfilozófiám: Élj a mánap!	☐	☐	☐	☐	☐
070. Ha valaki valamit nem tud vagy nem ért, hamar türelmetlen leszek	☐	☐	☐	☐	☐
071. Még a váratlan helyzeteket is jól tudom kezelni	☐	☐	☐	☐	☐
072. Mindig vitákozom másokkal	☐	☐	☐	☐	☐
073. Életemben komoly célokat szeretnék megvalósítani	☐	☐	☐	☐	☐
074. Túlságosan gyerekesen viselkedem	☐	☐	☐	☐	☐
075. Nehezemre esik nemet mondani mások kérésére	☐	☐	☐	☐	☐
076. Könnyen tudok alkalmazkodni a környezetemhez	☐	☐	☐	☐	☐
077. Nem próbálnék ki olyan gyógyszert vagy italt, amelyiknek nem ismerem a hatását	☐	☐	☐	☐	☐
078. A kitűzött terveimtől nem szoktam eltérni	☐	☐	☐	☐	☐
079. Ha valami akadályba ütközöm, akkor megpróbálom körültekintően átgondolni a probléma megoldását	☐	☐	☐	☐	☐
080. Kiállok a jogaimért	☐	☐	☐	☐	☐
081. Az osztálytársaim nem szeretnek	☐	☐	☐	☐	☐

082. Meggyőződésem, hogy együttműködve sokkal jobb eredményeket lehet elérni, mint versengve	☐	☐	☐	☐	☐
083. Egy problémával szembesülve nehezen találom meg a jó megoldást	☐	☐	☐	☐	☐
084. Szüleim támogatnak, törődnek velem	☐	☐	☐	☐	☐
085. Rengeteg olyan problémám van, amit nem tudok megoldani	☐	☐	☐	☐	☐
086. Nagyon érdekesnek találom a világot	☐	☐	☐	☐	☐
087. Fáradtságot nem kímélve veszek részt olyan eseményeken, ahol képezhetem magam	☐	☐	☐	☐	☐
088. Általán, hogy milyen erők mozgatnak tetteim végrehajtásakor	☐	☐	☐	☐	☐
089. Érzékeny vagyok az engem körülvevő emberekre	☐	☐	☐	☐	☐
090. Mindig tisztában vagyok azzal, ami körülöttem történik	☐	☐	☐	☐	☐
091. Feladataimat sohasem hagyom félbe	☐	☐	☐	☐	☐
092. Egy közösségben mindig megpróbálom elérni azt, hogy mindenki a csoportba tartozónak érezze magát	☐	☐	☐	☐	☐
093. Nem jelent problémát számomra az, hogy egészséges ételeket fogyasszak	☐	☐	☐	☐	☐
094. Sohasem unatkozom	☐	☐	☐	☐	☐

095. Szeretek új dolgokat tanulni	☐	☐	☐	☐	☐
096. A dolgokat mindig több oldalról vizsgálom	☐	☐	☐	☐	☐
097. Tudom, hogyan viselkedjek a különböző társas helyzetekben	☐	☐	☐	☐	☐
098. Tekintet nélkül arra, hogy mi történik, mindig tudom mi az, ami fontos	☐	☐	☐	☐	☐
099. Amit elkezdek, azt mindig befejezem	☐	☐	☐	☐	☐
100. Vezetőként mindenkit egyenlően kezelek, tekintet nélkül a személyes tapasztalataira	☐	☐	☐	☐	☐
101. Még akkor sem eszem túl sokat, ha a csokoládé vagy a sütemény közvetlenül a szemem előtt van	☐	☐	☐	☐	☐
102. Mindig elfoglalom magam valami érdekes dologgal	☐	☐	☐	☐	☐
103. Felvillanyoz, ha valami újat tanulok	☐	☐	☐	☐	☐
104. Csak akkor döntök, ha minden körülményt ismerek	☐	☐	☐	☐	☐
105. Mindegy milyen helyzet, én képes vagyok alkalmazkodni	☐	☐	☐	☐	☐
106. Jó véleményekkel vagyok a világról	☐	☐	☐	☐	☐
107. Célorientált személy vagyok	☐	☐	☐	☐	☐
108. Az egyik erősségem az, hogy segítem a csoport tagjainak együttműködését még akkor is, ha ők sokban különböznek	☐	☐	☐	☐	☐

109. Nagyon fegyelmezett ember vagyok	☐	☐	☐	☐	☐
110. Mindig kíváncsian tekintek a világra	☐	☐	☐	☐	☐
111. Minden nap, bizalommal tekintek a tanulás és a fejlődés lehetőségére	☐	☐	☐	☐	☐
112. Nagyra becsülöm józan ítélőképességemet	☐	☐	☐	☐	☐
113. Van egyfajta képességem arra, hogy mások érdeklődését felkeltsem	☐	☐	☐	☐	☐
114. Rossz tanáccsal még egyetlen barátomat sem vezettem félre	☐	☐	☐	☐	☐
115. Minden akadály ellenére általában véghezviszem céljaimat	☐	☐	☐	☐	☐
116. Nagyon jól értek a csoportos tevékenységek megszervezéséhez	☐	☐	☐	☐	☐
117. Ura vagyok az érzelmeimnek	☐	☐	☐	☐	☐
118. Sokféle tevékenységet találok izgalmasnak	☐	☐	☐	☐	☐
119. Olyan ember vagyok, aki tényleg a holtáig tanul	☐	☐	☐	☐	☐
120. A barátaim értékelik a tárgyilagosságomat	☐	☐	☐	☐	☐
121. Mindig tisztában vagyok azzal, hogy másokat mi vezérel	☐	☐	☐	☐	☐
122. Az emberek úgy tartják, hogy a koromhoz képest sokkal bölcsőbb vagyok	☐	☐	☐	☐	☐
123. Szorgalmas vagyok	☐	☐	☐	☐	☐

124. Annak érdekében, hogy hatékony vezető lehessenek, mindenkit egyformán kezelek	☐	☐	☐	☐	☐
125. Rövidtávú előnyök kedvéért általában nem vállalom olyasmit, ami hosszútávon hátránnyal járna	☐	☐	☐	☐	☐
126. Sok minden érdekel	☐	☐	☐	☐	☐
127. Mindig szakítok időt arra, hogy egy múzeumba elmenjek	☐	☐	☐	☐	☐
128. Ha a helyzet úgy kívánja, nagyon racionálisan tudok gondolkodni	☐	☐	☐	☐	☐
129. Jól kijövök azokkal az emberekkel is, akikkel éppen, hogy csak megismerkedtem	☐	☐	☐	☐	☐
130. Mindig képes vagyok átlátni a dolgokat	☐	☐	☐	☐	☐
131. Soha nem szoktam feladni	☐	☐	☐	☐	☐
132. Úgy gondolom, hogy emberi mivoltunk a közös célok elérését diktálja	☐	☐	☐	☐	☐
133. Képes vagyok akár huzamos ideig is diétát tartani	☐	☐	☐	☐	☐
134. Minden helyzetben képes vagyok valami érdekeset találni	☐	☐	☐	☐	☐
135. Minden időmet olvasással töltöm	☐	☐	☐	☐	☐
136. Általában alaposan végiggondolom a dolgokat	☐	☐	☐	☐	☐

137. Jól ráérezek arra, ahogy mások éreznek	☐	☐	☐	☐	☐
138. Érett életszemléletem van	☐	☐	☐	☐	☐
139. Munka közben sohasem kalandoznak el a gondolataim	☐	☐	☐	☐	☐
140. A barátaim szerint erőskezű, de igazságos vezető vagyok	☐	☐	☐	☐	☐
141. Mindig tudom, hogy hol a határ	☐	☐	☐	☐	☐
142. Nagyon könnyen tudom magam szórakoztatni	☐	☐	☐	☐	☐
143. Ha tudni akarok valamit, rögtön a könyvtárba, vagy az Internetre megyek, hogy utána nézzek	☐	☐	☐	☐	☐
144. Az elmúlt 24 órában legalább 30 percet töltöttem imádkozással, meditációval vagy elmélkedéssel	☐	☐	☐	☐	☐
145. Képzeldőerőm felülmúlja a barátaimét	☐	☐	☐	☐	☐
146. Tudatában vagyok az érzéseimnek és vágyaimnak	☐	☐	☐	☐	☐
147. Általában felülkerekedtem a fájdalom és csalódásokon	☐	☐	☐	☐	☐
148. Vezetőként igyekszem a csoporttagok jókedvéről gondoskodni	☐	☐	☐	☐	☐
149. Kivétel nélkül időben elvégzem munkahelyi, iskolai vagy otthoni feladataimat	☐	☐	☐	☐	☐

150. Az életet rendkívül érdekesnek találom	☐	☐	☐	☐	☐
151. Nagyon sokféle könyvet olvasok	☐	☐	☐	☐	☐
152. Fontos döntéseimet alapos átgondolás után hozom	☐	☐	☐	☐	☐
153. Mindig tudom, hogyan vidítsam fel a körülöttem levőket	☐	☐	☐	☐	☐
154. Másoknak ugyan nem mondom, de bölcsnek tartom magam	☐	☐	☐	☐	☐
155. Amikor terveket készítek, biztos vagyok benne, hogy végig is viszem őket	☐	☐	☐	☐	☐
156. Vezetőként fontosnak tartom, hogy minden csoportagnak legyen beleszólása a csoport életébe	☐	☐	☐	☐	☐
157. Számomra a gyakorlás éppen olyan fontos dolog, mint a teljesítmény	☐	☐	☐	☐	☐
158. Érdekelnek más országok és kultúrák	☐	☐	☐	☐	☐
159. Szeretek regényeket, novellákat olvasni	☐	☐	☐	☐	☐
160. A barátaim értékelik a jó ítéletképességemet	☐	☐	☐	☐	☐
161. Ritkán fordul elő, hogy kihasználnak	☐	☐	☐	☐	☐
162. Mások bölcsnek tartanak	☐	☐	☐	☐	☐
163. Ha elérem, amit akartam, az azért van, mert alaposan megdolgoztam érte	☐	☐	☐	☐	☐

164. Magasabb pozícióba kerülve sosem hibáztatok másokat a problémáikért	☐	☐	☐	☐	☐
165. Rendszeresen végzek tesztet	☐	☐	☐	☐	☐

A teszt írás megkezdése

Befejezés és rögzítés

Megszakítás, rögzítés nélkül

Tanulási stílus kérdőív

Teszt írás		
OK	Teszt	Teszt név
☐	kognitiv1	Logikai képesség
☐	tanulo1	A tanulás motívumai
☒	tanulo2	Tanulási stílus kérdőív

Olvasd el figyelmesen az alábbi mondatokat! Döntsd el, hogy az öt válasz közül melyik jellemző rád, és azt a számot karikázd bel!

1= azt jelenti, hogy nem jellemző rád
 2= azt jelenti, hogy inkább nem jellemző rád, mint igen
 3= nem tudod eldönteni, talán igen is, nem is
 4= inkább jellemző rád, mint nem
 5= igen, jellemző rád.

A hármas választ lehetőleg ritkán használd, csak akkor, ha semmiképpen sem tudsz dönteni.

Sor	Állítás	5	4	3	2	1
01.	Ha látom is és hallom is a megtanulandó szöveget, nagyon könnyen megjegyzem.	☐	☐	☐	☐	☐
02.	Hangosan szoktam elolvasni a tananyag szövegét, amikor felkészülök.	☐	☐	☐	☐	☐
03.	Szívesebben tanulok az osztálytársammal vagy a barátommal, barátnőmmel, mint egyedül.	☐	☐	☐	☐	☐
04.	Nagyon hasznos számomra, ha a tanár ábrákat mutat be a táblán vagy az írásvelítőn, amikor magyaráz.	☐	☐	☐	☐	☐
05.	Ha ábrát készítek, jobban megértem a leckét, mintha csak olvasom.	☐	☐	☐	☐	☐
06.	Jól tudok úgy tanulni, ha csupán némán olvasva átvesszem a leckét.	☐	☐	☐	☐	☐
07.	Szívesebben töltöm az időmet rajzolással, festéssel, mint sportolással vagy testmozgást igénylő játékkal	☐	☐	☐	☐	☐
08.	Gyakran előfordul, hogy szóban elismétlem, "felmondom" magamnak a leckét.	☐	☐	☐	☐	☐
09.	Ha leírom magamnak azt a szöveget, amit meg kell tanulnom, akkor könnyebben megjegyzem, mintha csak látom vagy hallom.	☐	☐	☐	☐	☐
10.	Nem szeretem azokat a feladatokat, amelyeken tömnöm kell a fejem.	☐	☐	☐	☐	☐
11.	Nyugtalanít, ha tanulás közben csend van körülöttem.	☐	☐	☐	☐	☐
12.	Jobban kedvelem azokat a feladatokat, ahol kézzel fogható dolgokkal, tárgyakkal kell foglalkozni, mint ahol csak rajzok, ábrák vagy szövegek vannak.	☐	☐	☐	☐	☐
13.	Jobban megy nekem az olyan feladat, ahol valamilyen mozdulatot kell megtanulnom, mint ahol szövegeket kell megérteni.	☐	☐	☐	☐	☐
14.	Jobb, ha a tanár magyarázatát meghallgatom, mintha a könyvből kellene megtanulni az anyagot.	☐	☐	☐	☐	☐
15.	A szabályokat szóról szóra "bevágom".	☐	☐	☐	☐	☐
16.	Ha ábrát készítek magamnak, jobban megértem a leckét, mintha más által készített rajzot nézegetnék.	☐	☐	☐	☐	☐
17.	Amikor a tanár felszólít és kérdez tőlem valamit, gyakran előbb válaszolok, minthogy át tudnám gondolni, mit is mondok.	☐	☐	☐	☐	☐
18.	Szeretem, ha kikérdezik tőlem, amit tanultam.	☐	☐	☐	☐	☐
19.	Ha vannak képek, ábrák a könyvben, könnyebb a tanulás.	☐	☐	☐	☐	☐
20.	Ha megbeszélem valakivel a tananyagot, akkor hamarabb megtanulom.	☐	☐	☐	☐	☐
21.	Teljes csendben tudok csak tanulni.	☐	☐	☐	☐	☐
22.	Amikor új dolgokat tanulok, jobban szeretem, ha bemutatják mit kell csinálnom, mintha szóban elmondják, mit kell tennem.	☐	☐	☐	☐	☐
23.	Ha valaki szóban elmondja nekem a leckét, sokkal könnyebben megértem, mintha egyszerűen csak elolvasom.	☐	☐	☐	☐	☐

24. Egyedül szeretek tanulni.	☐	☐	☐	☐	☐
25. Tanulás közben nagyon zavaró, ha beszélgetnek körülöttem.	☐	☐	☐	☐	☐
26. Akkor tanulok könnyen, ha közben szól a rádió vagy a magnó.	☐	☐	☐	☐	☐
27. Akkor vagyok biztos magamban, ha szóról szóra megtanulom a leckét.	☐	☐	☐	☐	☐
28. Gyakran előfordul, hogy megtalálom a számtanpélda megoldását, de nem tudom elmagyarázni és bebizonyítani, hogyan jutottam el a megoldáshoz.	☐	☐	☐	☐	☐
29. Szívesebben bemutatom, hogyan kell valamit csinálni, minthogy elmagyarázzam.	☐	☐	☐	☐	☐
30. Gyakran előfordul, hogy olyan dolgokat is megtanulok, amiket nem nagyon értek.	☐	☐	☐	☐	☐
31. Amikor egy számtanpéldát megoldok, szinte minden lépést meg tudok indokolni, hogy miért tettem.	☐	☐	☐	☐	☐
32. A tanári magyarázat nem sokat jelent nekem, a könyvből mindent meg tudok tanulni.	☐	☐	☐	☐	☐
33. Több olyan dolgot tudok csinálni, amit nehéz lenne szavakkal elmagyarázni (játékok és szerkezetek javítása, makramé stb.)	☐	☐	☐	☐	☐
34. Mozdulatokat könnyebben megjegyzek, mint képeket vagy ábrákat.	☐	☐	☐	☐	☐

A teszt írás megkezdése

Befejezés és rögzítés

Megszakítás, rögzítés nélkül

A bemeneti mérések alapján elkészített kulcskompetencia fejlesztési tervek évfolyamok szerinti bontásban

9. évfolyam

I. Az önismereten alapuló, önálló tanulást segítő fejlesztés

Cél: A tanulás tanulása, a saját tanulás önállóan és csoportban történő szervezése és szabályozása, megismerni a tanuló tanulási és magatartási szokásait, nehézségeit, egyéni tanulási stílusát. Segíteni a sikeres, személyre szabott tanulási technikák elsajátítását, erősíteni a tanulási motivációt. Hatékony időbeosztás kialakítása, az egyenletes tanulási ritmus beépülése a napirendbe.

Módszerek, eszközök: erősségek, gyengeségek feltérképezése, kooperatív tanulás, páros tanulás – opponáló társ, facilitáló interjú, napi szintű pozitív megerősítés, kérdőívek, mérések, kiscsoportos beszélgetések, szituációs játékok

II. Anyanyelvi és idegen nyelvi kompetencia fejlesztés

Cél: A két tárgy (magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv) hiányosságainak felmérése, a hiányok pótlása, gyakorlása, a helyesírási készség fejlesztése. A gondolatok, érzések és tények szóbeli és írásbeli formában történő kifejezése és értelmezése képességének kialakítása – szövegértés – szöveg - alkotás, értő olvasás. A tanulók képesek legyenek az egyszerűbb információkat megérteni és átadni, az alapvető interakciókban sikerrel részt

venni, a tanárral és a társakkal a célnyelven együttműködni. Alakuljon ki az igény a foglalkozásokon kívüli idegen nyelvi hatások (pl.: reklám, popzene, film) hasznosítására.

Módszerek, eszközök: kérdőíves felmérés, kooperatív és projekt módszer, interaktív óra, drámajáték, logikai feladványok, játékos problémamegoldás, nyelvi kommunikációs gyakorlatok, szókincsbővítés, mesék, tanulságos történetek feldolgozása és eljátszása, anyanyelvi játékok, hallás utáni szövegek megértése, a különböző élethelyzetek, szituációk élményszerű feldolgozása, a célnyelven történő színházlátogatás, filmnézés, pop dalok fordítása, dialógusok éles helyzetekben – pl. párbeszéd külföldi diákokkal

III. Matematikai és digitális kompetencia fejlesztés

Cél: Az alapműveletek rutinszerű használata a fejben és írásban végzett számítások során, a különféle, mindennapi problémák megoldásához szükséges logikai gondolkodás fejlesztése, az elektronikus média alap szinten történő, de magabiztos és egyre kritikusabb alkalmazása. Az info – kommunikációs technológiák elemeinek tudatos alkalmazása a tanulásban, a kommunikációban és a szabadidőben. Adatok, információk kezelése, értelmezése. A tanuláshoz szükséges és a tanuláson kívüli információk, gyűjtése, rendszerezése és kritikus válogatása. A projekt alapú tanulás elsajátítása.

Kiemelt cél: ECDL vizsgák elkezdése - START modulok

Módszerek, eszközök: tesztek, szöveges feladatok, ismétlésen alapuló gyakoroltatás, kooperatív és páros munka, logikai feladványok, gyűjtő munka, kutató módszerek alkalmazása, egyszerűbb digitális produktumok készítése. A segítségadáson és -nyújtáson alapuló páros és kiscsoportos munka, önállóságra ösztönzés, projektkészítés, kutatómunka, kérdőívek és egyéb felmérések feldolgozásába való bekapcsolódás.

IV. Szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése – személyes és társas kompetenciák

Cél: A reális énkép kialakítása, egészséges önértékelés, önszabályozó képesség. A tanuló képes legyen másokkal együtt dolgozni, mások érzelmeit felismerni, társas kapcsolatait irányítani, legyen megfelelően árnyalt a stílusa, ismerje az etikett alapvető szabályait, kezelje érzelmeit, legyen kezdeményező, találja meg az együttműködés és a versengés összhangját.

Módszerek, eszközök: csoportmunka, drámapedagógia, kooperatív, tesztek, kérdőívek, kommunikációs gyakorlatok, stressz kezelési technikák kommunikatív, együttélési, érdekérvényesítő képességek fejlesztése. *Viselkedési* normák: személyes viselkedés -

konfliktuskezelés, üdvözlés, segítség másokon, asszertivitás, mérsékelt hangnem használata, testbeszéd, viselkedéskultúra. *Önmagával* szembeni viselkedés követelményrendszer ismerete és vállalása, etikus viselkedés, érzelmek kifejezése, felelősség a tanulásban, kapcsolatokban.

Feladatvállalással kapcsolatos viselkedés - megfelelő kommunikáció feladatvégzés közben, tartós figyelem, csoporton belüli aktivitás, mások előtti szerepvállalás. *Környezettel* szemben tanúsított viselkedés: egészséges életmód, életvitel szerinti napirend - szervezés, környezet megóvására irányuló tevékenységek, helyes étkezési szokások tudatosulása,

V. A középiskolai életbe való integráció, a középiskolás kommunikáció

Cél: Eligazodás az új környezetben, a személyközi kapcsolatok gazdagodása. A jó benyomáskeltés fogásainak tudatosítása, a különböző társas helyzetekben való korrekt állásfoglalás, mások igényeire történő érzékenyítés. Rendszerességre, pontosságra szoktatás, megfelelő életritmus, hatékony munkakultúra. Az értő olvasás és az érvelő-bizonyító, elemző szövegalkotás, reagálás a szöveg tartalmára, hibakeresés (releváns és irreleváns információk megkülönböztetése), új összefüggések megismerése, az információk értékelése, alternatívák mérlegelése.

Módszerek, eszközök: inspiráció az intézményen belüli és kívüli integrációs programokon való részvételre, önálló produkciók, fellépések lehetőségeinek biztosítása, nyilvános beszéd, vitahelyzetek, szituációs játékok, problémamegoldó helyzetek teremtése, az iskolában nehézséget okozó szituációk analízisa, cél- és félelemfa készítése.

10. évfolyam

I. Szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése

Cél: Az együttélési készségek, kötődési-kapcsolatkezelési képességek fejlődése, a közösségben elfoglalt jó pozíciók megerősítése. Stabil társas kapcsolatok működtetése, a környezet iránti érdeklődés felkeltése, aktív részvétel a csoportmunkában, segítség elfogadása és nyújtása, a tolerancia fejlesztése, környezet iránti érzékenyítés, a tanuló önmagára irányuló kritikai gondolkodásának továbbfejlesztése, az iskolai és csoportbeli szerepvállalás erősítése.

Módszerek, eszközök: pozitív megerősítés, kooperatív technikák alkalmazása, buzdító, rávezető interjúk, szerepjátékok, történetek megbeszélése, esetmegbeszélések, drámajáték, élménybeszámolók, prezentációk készítése.

II. Idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

Cél: Alap- és középfokú nyelvvizsgára való felkészítés, az eddigi tudásra épülő, továbbfejleszthető nyelvi stratégiák használata, a nyelvvizsgák szintjének megfelelő anyagok tudatos gyakoroltatása. Szókincsbővítés, ösztönzés a beszélgetések kezdeményezésére, a mindennapi élethez kapcsolódóan különböző témákról szóló szövegek megértése, a szövegalkotás folyamatos gyakorlása.

Módszerek, eszközök: játékos, motivációt erősítő feladatok, nyelvvizsga tesztek, hanganyagok által történő gyakorlás, közös projektek készítése az adott nyelvet beszélő országokról, hivatalos dokumentumok kitöltésének gyakorlása, rövid, közérdekű írások készítése

III. Digitális kompetenciafejlesztés

Cél: Pozitív attitűd a világhálózhoz és annak etikettjéhez, levelező és egyéb rendszerek, alkalmazások, rutinszerű, tanuláshoz illeszkedő használata. A multimédiás technológiájú információk biztos keresése, értékelése, bemutatása, átadása, internetes kommunikáció. A különböző hálózatokban – szakmai és közösségi - való aktív részvétel.

Kiemelt cél: az ECDL modulok (legalább START) befejezése.

Módszerek, eszközök: Az alapvető számítógépes alkalmazások használata, adatok, fogalmak magasabb szinten történő rendszerezése, megfelelő segédeszközök - PPT, különböző grafikonok - használata, multimédiás projektek készítése.

11. évfolyam

I. Idegen nyelvi kompetenciafejlesztés

Cél: Nagyfokú jártasság a különböző élethelyzetek témaköreiben, levélírás, hivatalos dokumentumok helyes kitöltése, különböző szakszövegeknek minősülő írott szövegek olvasása és megértése, valamint a különböző célokat szolgáló szövegek alkotása, a középfokú nyelvvizsgára való tudatos készülés, illetve annak megszerzése.

Módszerek, eszközök: A követelményeknek megfelelő szintű tesztek kitöltése, különböző témájú idegen nyelvi hanganyagok hallgatása, az azokhoz kapcsolódó feladatok megoldása, kérdések alapján történő feldolgozás, szövegértési feladatok, szituációs gyakorlatok, képleírás

II. Érettségi előkészítő csoportos / egyéni, személyiségkomponensekre irányuló és szaktárgyi fejlesztések

Tantárgyak: matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelvek, informatika

Cél: A tantárgy sajátosságainak megfelelő felkészítés, korrepetálás, tehetséggondozás. Vizsgaszituációk teremtése – az abban való részvétel elemzése, a presszióérzés csökkentése, a megfelelő mentális állapot kialakítása. Következtetések levonása, a tanuláshoz szükséges alapvető személyiségjegyek egyénre szabott erősítése (pl. figyelem, koncentráció, emlékezet), összefüggésekben való gondolkodás, hálózati tanulás rendszerszemlélet.

Módszerek, eszközök: a tantárgyi sajátosságoknak megfelelő módszerek és eszközrendszer legszélesebb körben történő – ha indokolt, egyénre szabott - alkalmazása, az egyéni tantárgyi célok haladási naplóban történő rögzítése és folyamatos értékelése, pozitív megerősítés, dicséret alkalmazása.

III. Életpálya építési kompetenciák, vállalkozói kompetenciák

Cél: A társadalom kulcsfolyamatainak tudatosítása, az alapvető társadalmi normák, szerepek megismerése, szabálykövetés, önszabályozás, önreflexió. A pályák, szakmák mélyebb ismerete, külső tényezők által kiváltott újítások elfogadása, támogatása, alkalmazásának képessége, egészséges jövőkép. Döntéshozatal a leendő pálya irányába, egyéni felelősségvállalás a saját – pozitív és negatív cselekedetek iránt. A konkrét célok kitűzése, az azokhoz vezető utak meghatározása. A sikerorientált személyiségjegyek beépítése. Hatékony személyközi kapcsolatok a saját célok elérése érdekében, a lehetőségek pontos ismerete, az egyéni pályairányokhoz illeszthetőségének felismerése. A saját tevékenység – tervezés, szervezés, elemzés, kommunikáció, cselekvés, eredményekről való beszámolás, értékelés, dokumentálás készsége. Projektek kidolgozásához és végrehajtásához szükséges magas szintű készségek, kockázatok felmérése a saját jövő vonatkozásában és annak vállalása is.

Módszerek, eszközök: helyi és országos pályaválasztási és szakma kiállításokon való részvétel, saját személyre vonatkozó helyzetértékelő kérdőívek elemzése, munkavégzéshez,

munkavállaláshoz, társadalmi – gazdasági folyamatokhoz köthető esetek szimulálása és analízisa, esetmegbeszélések, vitás szituációk generálása

12. és 13. évfolyam

I. Érettségire felkészítő csoportos/ egyéni, személyiségkomponensekre irányuló és szaktárgyi fejlesztések

Tantárgyak: matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelvek, informatika, természettudományok és igény szerint egyéb

Cél: Sikeres próba érettségik az iskolákban, eredménnyel záruló vizsgahelyzetek megélése „élesben”, a megfelelő rutin megszerzése, az egészséges önértékelés képességének megléte és alkalmazása, a továbbfejlődés lehetőségeinek meghatározása, felelősségteljes döntések.

Módszerek, eszközök: egyéni fejlesztő, bátorító beszélgetések alkalmazása, korszerű tanulásszervezési eljárások (hálózati tanulás módszerei, kooperatív módszerek, projekt), próbatesztek, korábbi érettségi feladatsorok megoldása, sikeres fiatalokkal való kerekasztal beszélgetések, az adott tantárgyhoz kapcsolható intézményekben rejlő lehetőségek kiaknázása.

II. Életpálya építési kompetenciák, karrierépítés, karrierterv

Cél: Konkrét, a továbbtanulással összefüggő – a saját értékek és korlátok ismeretében megvalósítható - határozott célmeghatározás, a tervek, vágyak reális megfogalmazása, a pályairány követelményrendszerének pontos ismerete, a karrierépítés technikáinak, a gyakorlati élet alapvető ismereteinek alkalmazása, a saját cselekedetekre történő kritikai reflektálás, érdekérvényesítés. Karrierterv készítése a 9./AJKP - 12. évfolyamig átfogóan.

Kiemelt cél: infokommunikációs technikával készített egyéni portfólió elkészítése.

Módszerek, eszközök: a saját szempont szerinti információs források, informátorok megtalálása, a közigazgatás különböző területeihez kapcsolódó hivatalos dokumentumok helyes kitöltése, hivatalos levelek megírása, bemutatkozó levél, hatásos motivációs levél, Eu - konform önéletrajz készítése, saját dokumentumok portfólióban történő rendszerezése, IKT eszközök professzionális használata.

A szakmai vezető által irányított mentorok a három havonta elvégzett bemeneti mérések alapján egyéni fejlesztési tervek mentén végzik a munkájukat, a diákok összes produktumát, egyéb dokumentumait egyéni portfólióba rendezve. A mentorok mentori naplójában dokumentálják a mentoráltak egyéni fejlődését, javaslataikat, a fejlesztések irányát itt fogalmazzák meg.

A tanulók pszichológus által végzett vizsgálatainak tartalma

1. Intelligencia Struktúra Teszt

Az Intelligencia Struktúra Teszt kilenc faktoron át az intelligencia négy résztartományát vizsgálja. Úgymint a beszéd-, matematikai, műszaki intelligencia, és az emlékezet - így ad általános képet a tanuló intelligenciájáról: logikai, elemző képességéről, szóbeli kifejezőképességéről, szókincséről, vizuális-, és emlékezőképességéről, matematikai gondolkodásáról, ítéletalkotásáról, illetve arról, mennyire képes az új követelmények teljesítésére, az új feladatokhoz való alkalmazkodásra, célszerű cselekedetre és a hatékony alkalmazkodásra.

A teszt 9 faktora a következő:

- 1. Praktikus lényeglátás (ítéletalkotás)**
- 2. Induktív gondolkodás (nyelvi logikai készség - egyebek mellett a szókincs)**
- 3. Analógiás kombinációs készség (mennyire tudja alkalmazni a korábban megtanult összefüggéseket)**
- 4. Absztraháló képesség: (analízis, szintézis, következtetések, lényegkiemelés)**
- 5. Egyszerű gyakorlati számolás**
- 6. Induktív számolás**
- 7. 2 dimenziós térelképzelés (alkotó)**
- 8. 3 dimenziós térelképzelés (elemző)**
- 9. Emlékezet**

A kilenc faktor 4 csoportba osztható:

- **A verbális készségek - fogalmi gondolkodás:** a "beszédintelligenciát", a verbális készségeket méri. A feladatok során szavak között kell megtalálni az összefüggéseket, illetve mondatrészeket szükséges kiegészíteni.
- **Matematika:** A következő csoportban matematikai jellegű kérdésekre kell választ adni. A feladatok során a számokat vagy számcsoportokat - melyek között valamilyen logikai kapcsolat van – megvizsgálva, az adott lehetőségek közül szükséges az egyetlen helyes megoldást kell kiválasztani. Emellett vannak olyan feladatok is, melyek halmazelméleti vagy általános logikai megoldást kívánnak. A matematikai kérdésekre adott válaszokból többek között az derül ki, hogy a kitöltő mennyire tud fejben számolni
- **Térlátás:** A harmadik "próbatétel" során mutathatják meg térlátásukat, műszaki intelligenciájukat. Az e csoportba tartozó feladatok során a "szétdarabolt" alakzatokat kell "fejben" összerakni, vagyis a darabok alapján az öt lehetséges ábra közül kiválasztani a még "sértetlen" ábrát.
- **Emlékezet - 25 szó megjegyzése 3 perc alatt:** Az utolsó feladatcsoport a memóriára, az emlékezőképességre derít fényt. Három percet kapnak arra, hogy mintegy 25 szót megjegyezzünk (5 csoportra bontva), majd 6 perc alatt fel kell idézniük azokat.

2. Holland – teszt

A pályaaorientációs mérésben felhasznált eljárások során a tanulók értékelik önmagukat a megadott állítások, jellemzők mentén. A kapott eredmények tehát a tanulók válaszai alapján születnek. Ez természetesen problémaforrásokat rejthet magában. Például, torzítás forrása lehet, hogy a tanuló önmaga, mások előtt akaratlanul is pozitív képet igyekszik kelteni magáról, vagy meg akar felelni valamely vélt vagy valós elvárásnak. Gondot jelenthet az is, ha a válaszadó tanuló a vizsgálatban feltett kérdéseket szövegértési vagy értelmezési problémák miatt félreértelmezi. Mindezek tükrében a kapott eredmények alapos mérlegelés alapján és csak a tanárok korábbi, tanulóval kapcsolatos tapasztalataival összevetve használhatóak fel. A pályaválasztás sikerességénél John L. Holland egyéniség és tényező / differenciálpszichológiai elmélete az érdeklődés, irányultság és adottságok jelentőségét emeli ki.

Holland szerint a tanulónak kiemelten fontos felismernie saját képességeit és adottságait és tisztában kell lennie a foglalkozási körülményekkel. Elméletében Holland hat olyan kategóriát határoz meg, amibe a személyiség típusát és a munkakörnyezetet be lehet sorolni.

A Holland – teszt alapján a tanulóknál a következő érdeklődési mintázat mutatkozik (vannak, akik azonos választási számmal több csoportba is sorolhatóak):

Realista: Szeret saját kezűleg tárgyakat készíteni, jó mozgáskoordinációval és készséggel rendelkezik, fizikai ereje kiemelkedő. Szereti a következő munkaköröket: szerelő, építőmunkás, labortechnikus, szaktechnikus, földművelő, szakmunkás

Kutató: Szeret kutatásokat folytatni, próbálja megérteni a világ különböző jelenségeit. Általában szívesebben dolgozik egyedül vagy kis csoportban, mint a nyilvánosság előtt. A következő állásokat kedveli: biológus, mérnök, tudományos kutató, meteorológus, közgazdász, csillagász, állatpreparátor, dietetikus, tv-szerelő, pszichiáter, kémikus, számítógépes programozó, statisztikus, üvegszálás termékeket ellenőrző szakember

Szociális: Olyan állásokat keres, ahol másokkal kapcsolatba léphet, segíthet másokon. ezt teheti, mint tanár, ápoló /nő/, egy játéktér szervezője, pályaválasztási tanácsadó, csapos, szállodatulajdonos, felszolgáló, úszómester, panasziroda alkalmazott, pszichoterapeuta, házmester, társalkodónő, portás, nyomozó, mentős

Vállalkozó: Könnyen fejezi ki magát és győz meg másokat. Olyan állásokat keres, ahol hatalomhoz és presztízshoz juthat. Gyakran lesz ingatlanügynök, eladó, sportmenedzser, felvásárló, anyagbeszerző, szállodavezető, gyáriparos, hitelbank-vezető, ügyintéző, művezető, konyhafőnök, képviselő, szervező

Művész: Művészeti alkotásain keresztül fejezi ki magát. Nem szereti, ha merev struktúra keretei közé szorítják, általában introvertált, és egyáltalán nem vonzzák a szociális jellegű tevékenységek. Zárkózott természetű és érzelmei vezérlik. Színész, zeneszerző, író, költő, tánctanár, karmester, operatőr, bohóc, asztrológus, rendező, díszlettervező, lakberendező, fényképész-fotóművész, fordító, kirakatrendező.

Hagyománytisztelő-konvencionális): A rendet, aprólékosságot, a rendszeres jól körülhatárolt munkát kedveli. Azokat az állásokat becsüli, ahol a szabályok és utasítások világosak, ahol próbára teheti azon képességét, hogy gondosan elvégzi, amit tőle kérnek. Gyakran találjuk olyan munkahelyen, amelyek üzleti élettel kapcsolatos, irodai alkalmazott, leltárkészítéssel megbízott hivatalnok, adófelosztó, számítógépes programozó, titkár(nő), pénztáros, tűzőmunkás, könyvelő, dokumentációs tisztviselő, telefonkezelő, raktáros

3. A Bognár -féle foglalkozás érdeklődés vizsgálat

Az **irányító** típusú személyek olyan tevékenységet és munkát részesítenek előnyben, ahol felelősséget vállalhatnak a dolgokért és ellenőrizhetik azok menetét. Szívesen végeznek olyan feladatokat, amelyek szervezést, döntéshozatalt és mások munkájának koordinálását igénylik. Nagymértékben megszervezik saját tevékenységüket, függetlenek és önállóak a munkavégzés folyamatában.

A **tárgyas** beállítottságú emberek szívesen dolgoznak gépekkel, berendezésekkel vagy szerszámokkal. Szeretnek előírások szerint megjavítani vagy előállítani tárgyakat különféle anyagokból. Érdekli őket, hogyan működnek és hogyan épülnek fel azok az eszközök, amelyekkel dolgoznak vagy azok a tárgyak, amelyeket előállítanak.

Az **újító** személyek a munkafolyamatokban szeretnek a dolgok mélyére látni és a problémák megoldásához kísérletezés során eljutni. Fontos a munkavégzés során, hogy új megoldási módokat találjanak ki, új technikákat dolgozzanak ki és kezdeményezzék ezek elterjedését. Érdeklődnek a tudományos témák iránt. Örülnek az új és váratlan feladatok kihívásának, könnyen alkalmazkodnak a változásokhoz.

A **módszeres** személyek szeretik, ha világos szabályok szerint és szervezeten végezhetik munkájukat. Elfogadják mások irányítását és felügyeletét, szívesen dolgoznak megadott utasítások alapján. Szeretnek addig foglalkozni egy feladattal, amíg befejezik, sőt zavarja őket, ha a munkavégzés folyamatát meg kell szakítani. Szívesen alkalmaznak rutin eljárásokat. Olyan munkát részesítenek előnyben, ahol a munkafeladatok előre láthatóak, kiszámíthatóak és kevés váratlan eseményre kell reagálniuk.

A **szociális** típusú emberek szeretnek emberekkel foglalkozni, akár üzleti-kereskedelmi, akár segítő helyzetekben. Szívesen törődnek másokkal és segítenek problémáik megoldásában. A munkában együttműködnek, szeretnek csoportban dolgozni.

A mentor és az adott diák fejlesztésben részt vevő szaktanárok, szakemberek szoros együttműködésben, havi konzultációs rendszerben végzik munkájukat, közösen felelnek a tanuló személyes – önismeret, tanulási motiváció - és társas – szociális és életviteli, kommunikáció életpálya – építési – kompetenciáinak fejlesztéséért.

A bevont diákok egyéni fejlesztésének sikeressége érdekében a fejlesztésben résztvevő tanárok szoros kapcsolatot ápolnak az érintett családokkal. A napi szintű kapcsolattartás elsősorban személyesen, telefonon, levél, illetve a közösségi programokhoz való csatlakoztatás útján valósul meg. A projekt időszak alatt hat alkalommal megszervezzük a családlátogatást, a szülők tájékoztatása, alaposabb megismerése, valamint gyermekük előrehaladásában való érdekeltté tételük céljából.

A családlátogatások tartalmi elemei

- Információszerzés a család szerkezetéről, az együtt élő családtagokról
- Életkorok, foglalkozások feltérképezése

- A külső megjelenésük rövid leírása
- Van-e betegség a családban, amit a későbbiekben figyelmébe kell venni
- Ki az index paciens
- Miért ő?
- Az együtt élő családtagokon kívül kik jöhetnek még szóba mint erőforrások?
- A család szociális helyzete
- A gyerek jelenlegi életnívója a családéhoz viszonyítva
- A probléma mióta áll fenn?
- A család próbálkozásai a probléma megoldására
- A család milyen külső erőforrásokat vont be eddig a probléma megoldására
- A család szerint mik az eddigi sikertelenségek okai
- A család általános hangulata, érzései a probléma lehetséges megoldásával kapcsolatban
- Szerződés-kötés a diák érdekében

Szülőkkel való kapcsolattartás, bevonásuk a projektbe

A szülők és a pedagógusok közötti kommunikáció témája általában kimerül a diákok magatartásában és a tanulmányi teljesítményében.

Kiemelt feladatunknak tekintjük a szülők napi szintű tájékoztatását és a gyermeküket érintő különböző feladatokba való bevonását. Arra szeretnénk őket inspirálni, hogy ne mondjanak le gyermekükkel kapcsolatos tanulási kompetenciájukról, együtt tárják fel a pedagógusokkal az esetleges teljesítményromlás, vagy viselkedészavar hátterét.

A digitális napló adminisztratív lehetőségeivel (naplókivonat, internetes információs felület) a szülőket folyamatosan tudjuk informálni a tanuló szerzett érdemjegyeiről és hiányzási adatairól, így megvalósítható a gyors és megbízható információcsere.

A családok minden esetben meghívást kapnak a projekt közösségépítő programjaira, ahol a megszokottól eltérő helyzetekben ismerkedhetnek gyermekük különböző szituációkban történő viselkedésével, egyéni mértékben és módon kapcsolódhatnak be a tevékenységekbe.

A projekt során a kapcsolattartás hagyományos és megújuló formáit egyaránt alkalmazni kívánjuk.

A hagyományos kapcsolattartás lehetőségei közül kiemelt szerepet tulajdonítunk évente 2-3 alkalommal tartott szülői értekezlet kereteiben történő tájékoztatásnak, és az informáló jellegű fogadóórákon való részvételnek, a szülőknek történő különböző formákban küldött üzeneteknek (ez mindig személyes, így pozitív irányba befolyásolja a szülők iskolával szembeni attitűdjét!) és a nyílt napok, bemutató órák általuk történő látogatásának. A szülőket igyekszünk nevelő társként elfogadni, így ezek a találkozások is fontosak és értékesek kapcsolattartás pozitív irányú alakításában.

A megújuló kapcsolattartási formákat, a család és az iskola élmény gazdag együttműködési formáinak alkalmazását azért tartjuk fontosnak, mert csak e két nevelési színtér összefogásával, együttes nevelőmunkájával tudjuk a tanulói szempontú, általunk fontosnak tartott értékeket hatékonyan közvetíteni.

A projekt időszak alatt tervezett 20 közösségépítő program mindegyike alkalmas arra, hogy a különböző tevékenységekbe a családok is bekapcsolódhassanak. A szülők „nevelőtanárként” való bevonása, a velük való érzelmi kapcsolat erősítése növelheti a fejlesztési folyamat hatékonyságát. A családok – külön megállapodás szerint - minden esetben meghívást kapnak a projekt közösségépítő programjaira, ahol a megszokottól eltérő helyzetekben ismerkedhetnek meg gyermekük különböző szituációkban történő viselkedésével, egyéni mértékben és módon kapcsolódhatnak be a tevékenységekbe.

A bevont tanulók és szüleik a közös programok során együtt dolgozhatják fel az adott alkalom témáit és az együttes élmény is komoly fejlesztő erővel bír.

A közös alkotások köré szerveződött események, programok pl.: közös zenélés, alkotóház, kirándulásokba, vagy a vetélkedőkbe való bekapcsolódás. a szabadidő igényes, tartalmas eltöltését, a saját gyermek más szituációban való viselkedésének, reakcióinak megismerését célozza meg.

Közösség- és kapcsolatépítő tevékenységek

A bevont tanulók szociokulturális és társas kompetenciáinak – főként a szociabilitás, kommunikáció – hiánypótlása céljából széleskörű, sokféle tevékenységet átölelő közösségi programokat szervezünk, a projekt időszak alatt 20 alkalommal.

Tervezett közösségi programjaink:

- | | |
|---|--|
| 1. Sikeres közéleti szereplők meghívása | 11. Élményfürdő |
| 2. Bikali élménybirtok | 12. Biciklitúra |
| 3. Korcsolyázás | 13. Digitális technikák fejlesztése |
| 4. Tenisz-fallabda | 14. Karaoke est |
| 5. Uszodalátogatás | 15. Farsangolás |
| 6. Egészséges közösségért program | 16. Zenéljünk együtt! |
| 7. Ismerd meg magad! | 17. Mesterkedjünk! |
| 8. Pályázzunk sikeresen! | 18. Táblajátékos játszóház |
| 9. Vállalkozzunk! | 19. Karácsonyi ajándékkészítés |
| 10. Színházlátogatás | 20. Láss, ne csak nézz! /környezet védelmi program |

A programok fókuszai

1. Sikeres diákok, üzletemberek, természettudósok – mintaadó értékek közvetítése.
2. A célcsoport részére a tanulói közösség építését segítő tevékenységek között tervezzük meglátogatni a Bikali reneszánsz élménybirtokot, ahol a természet közeli életforma értékeire helyezzük a hangsúlyt. a tanulók életformákkal, mesterségekkel ismerkedhetnek meg.
- 3., 4., 5., 12. Az egészséges életmód, életvitel kialakítására nevelés a különböző sportok kipróbálása. Közösségépítés, együttműködési készség, egészséges versenyszellem megismerése.
6. Testi lelki egészség komplex módon történő kezelése, az együttélés egészség megőrző szabályai.
- 7., 8., 9. A Junior Achievement® Magyarország tréningjein a gyakorlatorientált-gondolkodásmód kialakítása, közösségépítés.
10. A Német Színházban történő látogatás során az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése.
11. Alapvetően a szórakozáson alapuló közösségi élmények megélése.

13. "Digitális technikáink fejlesztése"- kapcsolódva a Neumann Nemzetközi programtermék versenyünkhöz.
14. A közös éneklésben történő önkifejezés megteremtése, a mások előtti szereplés felvállalása.
15. Az ünnep háttérének megismerése, kreativitás, ötletesség érvényesítése a jelmez készítése során.
16. Jellegzetes népi és praktikus hangszerek megismerése, kipróbálása, a kamarazenélés alapjai.
- 17., 19. A manuális és a kooperatív készségek fejlesztése.
18. A társas kapcsolatok fejlődését elősegítő játékok, szerepjátékok, logikus gondolkodás fejlesztés, elmebajnokság, élménypedagógiai módszerek alkalmazása.
20. Környezettudatos életmódra nevelés, közös felelősség vállalás, az iskolai tanösvény értékeivel való megismerkedés szakértő vezetésével.

A programok célja, a fejlesztés irányai

1. Találkozás sikeres közéleti szereplőkkel

Közvetlen célunk, hogy a diákok elé hiteles emberek megnyilvánulásai alapján pozitív mintát, értékeket állítsuk, ismerjék meg a sikerhez szükséges alapvető személyiségjegyeket, úgy, mint reális énkép, bátorság, elkötelezettség, kitartás, realitás, kockázatvállalás. Ebbe az irányába formáljuk a gondolkodásukat, és ambicionáljuk őket az előttük álló időszakra vonatkozóan. A sikeres embertől/emberektől közvetlenül hallhatnak az egész életen át tartó tanulás fontosságáról és arról, hogy a sikeres emberek sem feltétlenül okosabbak, vagy szebbek a többiekénél.

Tudatosítani szeretnénk a tanulóknak, hogy minden esetben hinniük kell önmagukban, de a hibáikat fel és el kell ismerni, kezelni, javítani, egyszóval folyton dolgozni kell rajtuk. A kudarcokkal számolniuk kell, ezért nagyon fontos, hogy meg legyen a képességük a felállásra, megújulásra, újrakezdésre. Tudatosítani szeretnénk továbbá, hogy a sikeres ember sem tud mindent, viszont segítséget kérni tud és akar is. Láttatni akarjuk, hogy mennyire fontosak a épülésüket szolgáló kapcsolatok, amelyek aztán éveken keresztül biztos háttérrel nyújtanak számukra.

Meghívott vendégünket/vendégeinket előzetesen tájékoztatjuk a találkozás céljáról, interaktív voltáról, diákjaink összetételéről, a projekt fókuszairól.

2. Látogatás a bikali élménybirtokon

A népszerű helyszín egy tematikus élménypark, ahol a kor-és történelem hű környezet kínálta interaktív lehetőségek kihasználása során a diákokat megismertetjük a térség hagyományaival, szokásaival, az időben történő utazásokkal részesei lehetnek a korhű történelemnek is.

A Magyarországon jelenleg egyedülálló interaktív középkori tematikusnak, teljes körű szolgáltatást nyújtó történelmi, szórakoztató témapark fontos értékközvetítő, alkalmas a pozitív életérzést nyújtó közös élmény álélésére.

Célunk, hogy a diákok a történelmi eseményeket, élményszerű, látványos körülmények között ismerjék meg.. Az életigenlő reneszánsz kor a legváltozatosabb tevékenységeken bemutatja a mindennapokat, az akkor élők életvitelébe, a művészetekkel, tudományokba, különböző mesterségekbe.

Fazekas, kosárfonó és kovácmester műhely saját készítésű tárgyainak hazavitelén túl – mód van az alkotó tevékenységre, közös alkotás létrehozására is.

A hagyományok érzéki erejű felidézése és a jelentőségük elmélyítése, a szórakozás, játék és a tartalmas időtöltés, a közösség-építés testi-szellemi feltöltődés rendkívüli eszköze.

A diákok a település révén megismerkedhetnek a falusi turizmussal , valamint a Mecsek lábánál található völgyekkel szabdalt, varázslatos vidékkel is.

3. Közös korcsolyázás

Elsősorban a programban rejlő egészségügyi és közös élményt biztosító hatást szeretnénk kiaknázni. Ez a téli sport ugyanis bármely életkorban elkezdhető/illetve végezhető. A korcsolyázás a fitness minden elemét magába foglalja, egy egész életen át tartó sportolásra inspirálhat, könnyen tanulható. Egyensúly, gyorsaság, mozgékonyaság és rugalmasság egyaránt fejleszthető. Egyike azoknak a beépített közösségépítő programoknak, melynek lényege, a szabad levegőn végzett, intenzív testmozgás, másrészt emlékezetes élmény és társas kikapcsolódás. Cél, hogy a kezdeti tapasztalatok és azok jótékony utóhatásai

rendszeres mozgásra ösztökéljenek. Tudatosítani azt, hogy edzettebbé, egészségesebbé válhatunk, a korcsolyázás által, olyan emlékekkel, élményekkel töltkezve, amik fokozzák az önbizalmat is.

4. Tenisz, fallabda délután

A program az egyéni, illetve a páros formában történő játék kipróbálására, a szabályokhoz való alkalmazkodás és a másik félre történő koncentráció képességének fejlesztésére irányul. A sport -, mint az egészséges életmód alappillére – életmódba való beépítése túl azon, hogy az általános erőnlétet és közérzetet javít, javítja a döntéshozó, problémamegoldó képességet is, ami által fejlődnek a szociális/társas képességek. Játék alapú fejlesztő tevékenység, ahol a diákok könnyebben oldódhatnak, önbizalmat gyűjthetnek.

Mivel a fallabda a teniszben használatos ütőkkel és gumilabdával játszható, bár teremben zajló tevékenység, hasonló képességeket fejleszt, mint a tenisz. Itt is a szórakoztató élményt nyújtó hatás és az egészség - fejlesztési hatás a legfontosabb. Társaságban űzhető sportág, üdítő mozgásforma, úgy terhelődik a játék hevében a szervezet, hogy észre sem veszi. A közösségben végzett mozgás hangulat javító hatása közismert, a béta-endorfin pedig segíti a kedélyállapot tartós javulását. A sikeres teljesítmény okozta öröm megtapasztalása pozitív változásokat generálhat, ez növeli az önbizalmat és egészséges magabiztosságot teremt. A diákok együtt sportolása a csoportkohézió kialakításában és a kölcsönös bizalom megszerzésében is jól hasznosítható. Tiszteletre, a másik megbecsülésére nevel, amely észrevétlenül integrálódik a viselkedésminták közé. Megtanít a jó értelemben vett küzdelemre, ezáltal jól formálhatók a morális tulajdonságok. Miután a diákok személyisége nem statikus, változatlan tulajdonságokon alapul, ez a sport is alkalmas a jó irányba történő befolyásolásukra.

5. Uszodalátogatás

A víz már önmagában játékonyszerűen hat a szervezetre. A vízben való mozgás ingerek sokaságát biztosítja. Más a mozgásélmény és a mozgás kivitelezés, az úszó mozgások bővítik a saját magukon történő eligazodást, a kar és láb mozgásának összerendeződése, ritmikus működtetése örömet és biztonságérzetet idéz elő. Cél a vízhez szoktatás erősítése és a tökéletes kikapcsolódás.

6. Az egészséges közösségért

Ezt a programot jó gyakorlatunknak megfelelően témanap keretében valósítjuk meg. Elsődleges célunk az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységformák megismerése. Az aktív életmód, a sport, a testedzés jelentőségének megértése, a pozitív gondolkodás serkentése. Az egészséges környezeti kultúra, a tisztaság, a személyi higiénia fejlesztése. Az öltözködés, a középiskolás viselkedéskultúra, a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása. Az egészségmegőrző szokások beépítése a napirendbe, megfelelő ismeretek a korszerű táplálkozásról, dohányzás visszaszorítása, a drogok terjesztésének megakadályozása. Felkészítés a családi életre, mentálhigiéné.

Az alábbi három közösségfejlesztő tréning a tanulás, a gyakorlás, az alkalmazás és az értékelés körforgásszerű ismétléséből áll.

A tréningek segítenek:

- az egyén céljainak és víziójának a közös nevezőre hozásában
- megmutatni és feltárni a célhoz vezető lehetséges utakat
- fejleszteni a személyiséget, növelni a felelősségtudatot,
- a sikeres ember személyiségjegyeinek kialakításában

7. Ismerd meg magad!

A *Család, háztartás* témában a fiatalok felfedezik önmagukat, az önmagukban rejtőző szerepeket felvállalva ismerik meg a család funkcióját, valamint kitekintenek a vállalkozások világa felé saját vállalkozói kompetenciáik felmérésével.

8. Pályázzunk sikeresen!

1. A *Munka világa* témában a fiatalok a munkaerő-piaci alapfogalmakon túl többek között olyan szituációs feladatokat kapnak, amelyeken keresztül álláskeresési módszerekkel, helyzetértékelési szempontokkal könnyítik meg jövőben elhelyezkedésüket egy-egy adott munkahelyen. (önéletrajz, állásinterjú, portfóliókészítés, munkaszerződés)

9. Vállalkozzunk!

A *Vállalkozások világa* témában a fiatalokat a munka világába kalauzolja el, a vállalkozói ötlet életképességét boncolgatva a vállalkozás alapításán keresztül, a pénzügyi menedzsment fontosságát, feladatait életszerűen hangsúlyozva.

A foglalkozások célja, hogy a diákok körében egyfajta praktikus, üzleties-gondolkodásmódot teremtsen meg. Új ismeretekre, alkalmazható tudásra tegyenek szert, hogy hatékony munkatársai és felelős tagjai lehessenek a társadalomnak és a vállalatoknak.

A diákok összetett képet kapnak a gazdaság működéséről, az állam és a vállalatok felépítéséről, a bankrendszerekről, a vállalkozás lényegéről.

A tréningeken olyan ismereteket közvetítünk és bővítünk, amelyek összhangban vannak az Európa Tanács lisszaboni konferenciáján megfogalmazott stratégiai célokkal, melyben szerepelnek azok a kompetenciák, amelyek elősegítik a munkaerőpiacon és a hétköznapi életben való sikeres részvételt.

10. Színházlátogatás – Német Színház

Egyetlen állandó német nyelvű színház a magyarországi Német Színház, melynek elsődleges feladata a német nyelv ápolása és közvetítése, a magyarországi németiség kulturális értékeinek őrzése. A Tolna megyei németek, a nyelvet tanulók fontos támasza, a kulturális párbeszéd nyílt formaként működik. A szinkrontolmácsolás segítségével a németül nem tudó közönség számára is elérhetővé teszi a színházi élményt. A diákok számára önmagában a színházlátogatás is élmény, különös légköre minden esetben nagy hatással van rájuk. Célunk, hogy kompetensebbek legyenek, értsék és fogadják be a színházi élmény üzenetét, felszabadultabbak legyenek a kérdések feltevésében és a válaszkérésben, valamint alakuljon ki a nézői attitűdjük. Az előadás után rögzítjük az első lenyomatot, pillanatnyi érzelmet, hangulatot, a feldolgozás két részből áll: az emlékek felidézéséből (értette-e a történetet, tudja-e értelmezni), a továbbvitel, vagyis az erkölcsi továbbgondolás, ez a feldolgozás drámapedagógiai módszerekkel valósul meg. E tevékenység közben fejlesztjük a problémaérzékenységet, szolidaritás érzéket, toleranciaszintjüket. Véleményt formálhatnak, mások bőrébe bújva kipróbálhatnak helyzeteket, közben saját belső feszültségeik oldására is lehetőség nyílik. A feldolgozás csúcspontja a tárgyalás, amely során két részre oszlik a csapat, az érvek és az ellenérvek mentén. Cél a vitahelyzetek generálása, a konstruktív együttműködés és konszenzus - keresés.

11. Látogatás a Szekszárdi Családbarát Strand - és Élmenyfürdőbe

A fürdő hét medencéje, óriás csúszdái, a hatalmas zöldfelület a pihenés és a feltöltődés helyszíne. A program az aktív kikapcsolódást, a szabadidő minőségi eltöltésének megismertetését szolgálja, de a csapatépítésre is kiváló lehetőséget nyújt. A helyszínen űzhető csapatsportok – a strandkézi, a röplabda kipróbálása tovább erősítheti a csoportkohéziót.

12. Biciklitúra

Célunk a kerékpár népszerűsítése, a szabadidő aktív eltöltésére inspirálás, az egészségorientált életmód további népszerűsítése. A diákoknak a kerékpározás által különleges természet közeli élményekben lehet részük. A sport és a közös élmény közelebb hozza őket egymáshoz, egyúttal megvalósul a környezetre való nagyfokú odafigyelés is. Mivel aktívabb életstílus felé orientál, egyaránt támogatja a testi és lelki egészséget. Költséghatékony és környezetbarát közlekedés, társaságot, családot mobilizáló testmozgássá és hobbivá válhat.

13. Bekapcsolódás a Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Versenybe

A program a diákok aktív segítségnyújtására, előzetes, széleskörű szervezőmunkájára épül. A koordináló tevékenységen túl a bevont tanulók részt vesznek az informatikát szerető diákok részére szervezett országos verseny, döntőjének lebonyolításában. Ápolják az intézmény hazai és nemzetközi diák kapcsolatait. A program kapcsán olyan kompetenciákat fejlesztünk, mint pl.: együttműködés, az önszervezés, vagy a közös felelősségvállalás.

14. Karaoke-est

A diákok körében legnépszerűbb szórakozások egyike, a társaság bármilyen heterogén akkor is tud működni. Az intenzív közös éneklés energiával tölt fel, élénkít, megnöveli a másokba és önmagunkba vetett bizalmat. A szórakozás és szórakoztatás egyedi formája, az angol nyelv gyakorlására is alkalmas. Az éneklés évezredek óta felemel és elröpít, adrenalint termel, levezeti a stresszt, fokozza a boldogságérzetet. Olyan természetes „drog”, ami erősíti, építi a lelket. Az együtt éneklés lelki közösséget teremt a résztvevők között, eltűnnek a napi gondok, lenyugtat, kikapcsol és tömegvonzó hatása van. A program fentiekben rejlő lehetőségek kiaknázására szerveződik.

15. Farsangolás

Intézményünkben a farsangi karneválnak hagyománya van, minden évben részletes projekt terv mentén valósítjuk meg. Célunk, hogy a diákok még alaposabban megismerkedjenek a farsangi ünnepkörrel, olyan tevékenységeket szervezünk, ahol építhetnek az eddig megszerzett háttér információikra, ahol kulturális tapasztalataik gyarapodnak, szorosabbá válik a korosztályi és a környezettel való együttműködés. A diákok kreatív ötleteik alapján tervezik, készítik az álarcokat, jelmezeket, díszleteket. A hangsúly szociális kompetenciáik fejlesztésén, az összmunkán, együttműködésen, az ötletes kivitelezésen, a tevékenységek élvezhetőségén van.

16. Zenéljünk együtt!

Zenés csapatépítés a zeneterápia elemeit alkalmazva. Aktív közösség létrehozása a bevont tanulókból különösebb zenei előképzettség nélkül. Alkalmi zenekart konstruálni néhány perc alatt (a meglévő, rendelkezésre álló hangszerek mellett konyhai és egyéb eszközök, tárgyak bevonásával). Egy jó hangulatú, kreatív program, amely oldja a feszültséget, a személyiség észrevétlenül épül, gazdagodik. A diákok egymásra figyelve közösséggé formálódnak. A közös siker bátorít, megtapasztalják, hogy a csapatban többre vagyunk képesek, mint egyedül. Fejlődik az empatikus készségük, és remek lehetőség az önkifejezésre is. A dallam és a ritmus egyfajta őszinteséget alakít ki, ami túlmutat a verbális kommunikáción, mindenki érzi, tud reagálni, és nyelvi készségek nélkül is meg tud osztani egy élményt. Rendkívüli lehetőséget nyújt az érzelmi intelligencia fejlesztéséhez.

17. Mesterkedjünk!

Olyan képességkibontakoztatás, fejlesztés, amely az oktatás intézményes keretei között nem tud maradéktalanul megvalósulni. Célunk a tevékenység kapcsolatteremtő, készségfejlesztő, aktivizáló hatásának kamatoztatása, megismerve a munkavégzés jótékony hatását is. A szabad alkotás terepeinek biztosítása, mely fejleszti a kreativitást, gondolkodást, emlékezetet, problémamegoldó képességet, szem-és kézkoordinációt. Az alkotás során a diákok érzéseket, élményeket fejeznek ki, ez az alkotófolyamat az önkifejezés egyik eszközévé válhat.

Célunk a kulturális örökségünk megismerése, a tárgyalakotás tanítása, pozitív példák állítása a hagyományőrzésben, a hiteles népi műveltség elemeinek megismerése, a természetes

anyagok használata, valamint olyan tevékenységek biztosítása, amelyek segítségével könnyen beilleszthetővé válnak a hagyományos népművészet elemei a jelen korszerű ízlésvilágába.

Lehetséges tevékenységek: üvegfestés, gyöngyfűzés, dekupázs, fazekasság, kosárfonás, virágkötés, henna, mandala, origami, patchwork, batikolás.

A diákok által készített munkákból időszaki kiállítást rendezünk.

18. Táblajátékos játszóház

Elsődleges célunk a gondolkodás fejlesztése táblajátékokkal, elmetornával, logikai feladványokkal.

A diákok ismerjék meg a logikai-és táblajátékok sokszínűségét, a különböző táblás játékok fajtáit, szabályait. Használják, mint a szabadidő igényes, tartalmas eltöltését, ezzel erősítjük a társas életet, kondicionáljuk őket a rendszeres megmérettetésre, versenyzésre. További célunk a játék társadalmi hasznosságának kiaknázása, a helytállás, a jellemgazdagodás, a kockázatvállalás, az önfegyelem fejlesztése, valamint az emberi tevékenységek során létrejövő változások megértése. Mindezek által fejlődjön a térlátásuk, emlékezetük, logikai készségük, stratégiaalkotó képességük, alkalmazkodó képességük, szabálytudatuk, racionális gondolkodásuk, a döntési és önellenőrzési képességük, valamint az önkorrekciós és önértékelési képességük is.

19. Karácsonyi ajándékkészítés

Kiemelt célunk az ünnepkörhöz kapcsolódó ismeretek bővítése, a közösségépítés, az összetartozás erősítése, olyan szociális kompetenciák, mint az együttműködés, együttérzés, önszervezés, önirányítás fejlesztése. A saját produktum vonatkozásában a kreativitás, a manuális készség kialakítása és fejlesztése. A család összetartó erejének tudatosítása és az ajándékozás örömeinek megélése. A program során konstruktív kis - és nagyközösségeket hozunk létre, ahol a diákok a fentieken túl fejleszthetik az akaratukat, a segítőkészségüket, empátiájukat – ez jó terep a szociokulturális hátrányok csökkentésére, A kreatív műhelymunkák keretei között a készíthetnek gyertyatartót, mécses tartót, papírdíszeket, üdvözlőlapokat, só gyurma díszeket, dobozokat, adventi koszorút, mézeskalácsot, ablak-és

ajtódíszeket. A programot a szülők és családtagok meghívásával és aktív együttműködésével képzeljük el.

20. Láss, ne csak nézz!

Célunk a világ dolgai iránti érdeklődés felkeltése, a globális problémákra irányuló egyéni felelősség tudatosítása, a folyamatos tájékozódás igényének kialakítása, a fenntartható fejlődés jelentőségének megértése. Olyan természettudatos gondolkodásmód kialakítása, amely erősíti a pozitív viszonyulást a természet értékeihez, a biztonság és a fenntarthatóság iránti egyenrangú tisztelet. A környezet iránti személyes felelősségvállalás erősítése, az etikai kérdések iránti érdeklődés fenntartása. Olyan tevékenységorientált programok szervezésében gondolkodunk, mint a környezetszépítés, szelektív hulladékgyűjtés, iskolai tanösvény bejárása.

Az eszközlistán feltüntetett, folyamatos használatra tervezett 2 db digitális fényképezőgép az egyéni fejlesztések, közösségépítő programok dokumentálását, a 3 db projektor a tanulóbarát környezet, a szabadidő igényes eltöltése kialakítását, valamint az interaktív feladatok bemutatását, a 2 db nyomtató pedig elsősorban a tanulói munkák megjelenítését segíti.

Szakmai együttműködési megállapodások

Az intézmények közötti horizontális tanulás megvalósítása, valamint az iskolán kívüli programok és az iskolák közötti átmenetek sikeres lebonyolítása érdekében szakmai megállapodást kötöttünk a Garay János Általános Iskolával és a Baka István Általános Iskolával, a Mentálhigiénés Műhellyel, Pécsi Tudományegyetem Ilyés Gyula Főiskolai Karával. Az általános iskolákkal való együttműködés tartalma:

- elektronikus és web-es kapcsolattartás - hasznos linkek az együttműködő iskolák weblapjára
- Pályaválasztási Szülői Értekezlet – a gimnázium és a kollégium aktívan közreműködik, részt vesz az általános iskola rendezvényén
- Felvételi Tájékoztató Rendezvény az I. Béla Gimnáziumban

- Kezdjük sikeresen a középiskolát! gimnáziumi program megismertetése az általános iskolában, résztvevők toborzása
- irodalmi, alkotóművészeti rendezvényeken (kiállítás, az intézmények névadójához kapcsolódó nagyrendezvényein a diákok tevékeny közreműködése - közös tanári és tanulói tevékenységek)

Mentálhigiénés Műhellyel való együttműködés tartalma:

- elektronikus és web-es kapcsolattartás
- Az intézmény projektbe bevont tanulói és tanárai részvételével a Pszichológia Kultúra Hete rendezvénysorozat keretein belül mentálhigiénés programok szervezése, egyes programokat a kollégiumban közösen szervezik meg.
- Esetmegbeszélésekben, szupervízióban való részvétel
- Tájékoztató fórum a tanulóknak- a Mentálhigiénés Információs Centrum és az Őszinte Szó Lélekvédő Szolgálat munkájáról, igénybevételi lehetőségekről krízishelyzetben
- Egészség Szabadegyetem lélekvédő előadássorozat programjaiba tanulók bevonása
- Hátrányos helyzetű tanulók számára mentálhigiénés támogató programok
- A tanulói önértékelési problémák, krízisek kezelésében segítségnyújtás, a hátrányos helyzetű tanulók számára mentálhigiénés támogatóprogramok-tréningek megvalósítása az I. Béla Gimnázium Kollégiumában

Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Karral való együttműködés tartalma:

- elektronikus és web-és kapcsolattartás – hasznos linkek a Kar weblapjára
- Pályaválasztási Fórum – az intézmény részt vesz a Kar tájékoztatóján
- Felvételi Tájékoztató Rendezvény az I. Béla Gimnáziumban a PTE Illyés Gyula Kar számára
- hallgatók bevonása az egyetemi követelmények célzott megismerésére
- irodalmi, alkotóművészeti rendezvényeken közös tanári és tanulói tevékenységek
- szociális munkás hallgatók fogadása az I. Béla Gimnázium Kollégiumában

Évek óta kiemelt kapcsolatot tartunk fenn a Munkaügyi Központtal, ők a pályaorientációt, karriertervezést, szakmák megismerését segítő partnereink. A munka világának testközelből

történő megismerése - tanulók ismereteinek szélesítése, a munkavállalás, munkaszervezés, munkafolyamatok, felelősségvállalás az elvégzett munkáért – üzemlátogatások keretében történik.

Nyilvánosság

A projekt megvalósításáról intézményünk honlapján (www.ibela.hu) a projektidőszak alatt 2 alkalommal – egyszer a projekt megvalósítása során, majd a projekt fizikai befejezésekor - szakmai beszámolót jelentetünk meg. A projekteredményekről a nyilvánosság tájékoztatása a helyi médián keresztül sajtómegjelenések gyűjtésével, sajtóközlemények kiadásával és a projektidőszakot átívelő fotódokumentációval valósul meg.

Disszeminációs stratégia, cselekvési terv kidolgozása - a projekt eredményének, a projekt megvalósítás tapasztalatainak terjesztése az eredményeinek teljesülése, a projekt által kiváltott hatás, a megvalósításra fordított források hasznosulása.

„C” típusú tájékoztatási tábla elkészítése és elhelyezése

Sajtóközlemény megírása, kiküldése a projekt indításáról és zárásáról, a sajtómegjelenések összegyűjtése.

Sajtó nyilvános események szervezése, médiaelemzés.

TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal.

Fotódokumentáció készítése

„D” típusú emlékeztető tábla elkészítése és elhelyezése

Internetes honlapokon való megjelenítések, folyamatos frissítés

Eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok készítése

A projekt várható eredményességi mutatói

A szakmai programunk sikeres megvalósítása jövőnk szempontjából stratégiai fontosságú. A pályázat adta lehetőségek révén a tanulási folyamat jelentősen átalakul, a szokásos ismeretszerzési keretek tovább szélesedhetnek, az egyéni utak jobban, intenzívebben támogathatók, a másfél éven át tartó egyenletes fejlesztés megalapozza a diákok jövőbeli sikerességét. A bevont diákok további esélyt kapnak az újabb és újabb támogató lépések és az új szolgáltatások beépítésével arra, hogy társadalmi mobilitásuk széles körben

megvalósulhasson és e továbbtanulást erősítő tevékenységrendszer hosszútávon is beépül az intézményi gyakorlatunkba. A pályázat sikeres megvalósításának hozadéka, hogy az intézmény hosszú távon és tartósan is képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fejlesztésére, differenciált oktatására, együttnevelésére, melynek eredményeképpen szűkebb és tágabb szakmai környezetében való elismertsége nő, amely tovább generálja a fejlesztési és fejlődési igényt. Az intézmény új alapokra helyezi a családokkal való együttműködést, újszerű párbeszédet alakít ki, kapcsolattartási formái színesednek, tovább bővülnek.

A fentiek alapján tehát projekt sikeres megvalósítása jelentősen hozzájárul az érintett tanulóink évfolyamvesztés nélküli továbbhaladásához, az iskolarendszerből túl korán kikerülőök számának csökkentéséhez, a sikeres érettségit megszerzők, illetve a felsőoktatásba jelentkezők számának növekedéséhez, amely tovább javíthatja intézményünk eredményességét, és az érettségit adó intézményekben sikeresen továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók számát.

Szekszárd, 2013. 04. 15.


.....
Gerzsei Péter tankerületi igazgató

